ÖRNEK MÜSLÜMAN KADIN: HAZRETİ MERYEM

HARUN YAHYA (ADNAN OKTAR)

Hani melekler: "Meryem, şüphesiz Allah seni seçti, seni arındırdı ve alemlerin kadınlarına üstün kıldı" demişti. (Al-i İmran Suresi, 42)

OKUYUCUYA

✦ Bu kitapta ve diğer çalışmalarımızda evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmasıdır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 150 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur. Kimi okuyucularımız belki tek bir kitabımızı okuma imkanı bulabilir. Bu nedenle her kitabımızda bu konuya özet de olsa bir bölüm ayrılması uygun görülmüştür.

✦ Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular, Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedirler. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.

✦ Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.

✦ Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.

✦ Bunun yanında, sadece Allah'ın rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat

ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.

✦ Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. ‹mani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğuna şahit olacaktır.

✦ Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat edilmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheci ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

www.harunyahya.org - www.harunyahya.net

ÖRNEK MÜSLÜMAN KADIN: HAZRETİ MERYEM

HARUN YAHYA (ADNAN OKTAR)

Yazar ve Eserleri Hakkında

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Harun Yahya'nın eserleri yaklaşık 40.000 resmin yer aldığı toplam 55.000 sayfalık bir külliyattır ve bu külliyat 63 farklı dile çevrilmiştir.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah (sav)'in mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah (sav)'in sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivehi (Maldivler'de kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveçce gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurt dışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme, kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya Külliyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazanç hedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde

anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya Külliyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

Bu kitapta kullanılan ayetler, Ali Bulaç'ın hazırladığı
"Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.

1. Baskı: Mart 2003
2. Baskı: Ekim 2004
3. Baskı: Ekim 2006
4. Baskı Kasım 2010 T

ARAŞTIRMA
YAYINCILIK
Talatpaşa Mah. Emirgazi Caddesi
İbrahim Elmas İşmerkezi
A Blok Kat 4 Okmeydanı - İstanbul
Tel: (0 212) 222 00 88

Baskı:Seçil Ofset
100 Yıl Mahallesi MAS-SİT Matbaacılar Sitesi
4. Cadde No: 77 Bağcılar-İstanbul
Tel: (0 212) 629 06 15

ÖRNEK MÜSLÜMAN KADIN: HAZRETİ MERYEM

HARUN YAHYA (ADNAN OKTAR)

Hani melekler: "Meryem, şüphesiz Allah seni seçti, seni arındırdı ve alemlerin kadınlarına üstün kıldı" demişti. (Al-i İmran Suresi, 42)

İçindekiler

Giriş 10

Örnek Müslüman Kadın: Hz. Meryem 16

Kuran'da Meryem Oğlu İsa Mesih 64

Cahiliye Toplumunda Kadına Bakış Açısı 92

Kuran'da Kadına Verilen Önem 112

Kuran'a Göre İdeal Müslüman Kadın Karakteri 164

Allah'ın Kuran'da Bildirdiği Kadın Ahlakları 232

Sonuç 270

Evrim Yanılgısı 274

GİRİŞ

Tüm insanların yegane yol göstericisi Kuran'dır; Allah, Kuran ayetleri ile insanlara yaşamları boyunca karşılaşabilecekleri her konuda, ihtiyaç duyacakları her türlü bilgiyi, doğruyu ve yanlışı bildirmiş, ayrıca Peygamber Efendimizin sünnetini de tüm inananlar için bir yol gösterici kılmıştır. Ancak bunun yanı sıra, Allah Kuran'da peygamberlerin ve salih müminlerin hayatlarından örnekler vererek, insanların Kuran ahlakını günlük hayatta nasıl yaşayacaklarını görebilmelerini sağlamıştır.

"Andolsun, onlarda sizlere, Allah'ı ve ahiret gününü umud edenlere güzel bir örnek vardır. Kim yüz çevirecek olursa, artık şüphesiz Allah, Ganiy (hiçbir şeye ihtiyacı olmayan), Hamid (övülmeye layık olan)dır." (Mümtehine Suresi, 6) ve **"Andolsun, size açıklayıcı ayetler, sizden önce gelip geçenlerden bir örnek ve takva sahipleri için bir öğüt indirdik."** (Nur Suresi, 34) ayetleriyle, Allah bu kimselerin ahlaklarında, ahireti umut eden takva sahibi müminler için güzel örnekler ve öğütler olduğunu hatırlatmıştır.

Kuran'da bahsi geçen ve müminlerin, güzel ahlakı üzerinde düşünüp kendilerine örnek almaları gereken salih müminlerden biri de Hz. Meryem'dir. Hz. Meryem, "**Allah, iman edenlere de Firavun'un karısını örnek verdi... İmran'ın kızı Meryem'i de. Ki o kendi ırzını korumuştu. Böylece Biz ona Ruhumuz'dan üfledik. O da Rabbinin kelimelerini ve kitaplarını tasdik etti. O, (Rabbine) gönülden bağlı olanlardandı."** (Tahrim Suresi, 11-12) ayetleriyle, Allah'ın güzel ahlaklarıyla Kuran'da tüm insanlara örnek verdiği iki kadından biridir. Dolayısıyla Hz. Meryem'in bu güzel ahlakını, her konuda bizlere en doğru bilgileri veren Kuran'dan öğrenmek ve bu ahlak seviyesine ulaşmak için çaba harcamak tüm iman eden insanlar için önemli bir sorumluluktur.

Allah, Hz. Meryem'in şahsında **"ideal Müslüman kadın karakteri"**ni tanıtmaktadır. Kuran'da bildirilen ideal kadın karakteri, bugün cahiliye toplumlarında yaygın olarak yaşanan kadın karakterinden çok farklıdır. Cahiliye toplumlarında yaşayan kadınlar, genellikle toplum tarafından kendilerine uygun görülen ve nesilden nesile aktarılarak günümüze kadar gelen ortak bir karakteri yaşamaktadırlar. Cahiliye toplumu, kadın için ayrı, erkek için ayrı ahlak özellikleri belirlemiştir. Erkeğin göstermesi gereken karakter ve ondan beklenen kişilik, kadınınkinden tümüyle farklıdır. Aynı şekilde erkeğin idealleri, hayata bakış açısı, yaşam tarzı, olayları değerlendiriş şekli de kadınınkilerden ayrı özellikler gösterir.

Kuran'a göre ise kadın ve erkek aynı sorumluluklara sahiptir. Allah, Kuran'da **"ideal bir Müslüman karakteri"**nden bahsetmiştir. Bu karakterde erkeğin sorumlu tutulduğu tüm ahlak özelliklerinden aynı şekilde kadın da sorumludur. Allah bir ayetinde Müslüman kadın ve Müslüman erkeğin yaşamakla yükümlü olduğu bu ortak İslam ahlakını şu şekilde tanımlamaktadır:

> **Şüphesiz, Müslüman erkekler ve Müslüman kadınlar, mü'min erkekler ve mü'min kadınlar, gönülden (Allah'a) itaat eden erkekler ve gönülden (Allah'a) itaat eden**

kadınlar, sadık olan erkekler ve sadık olan kadınlar, sabreden erkekler ve sabreden kadınlar, saygıyla (Allah'tan) korkan erkekler ve saygıyla (Allah'tan) korkan kadınlar, sadaka veren erkekler ve sadaka veren kadınlar, oruç tutan erkekler ve oruç tutan kadınlar, ırzlarını koruyan erkekler ve (ırzlarını) koruyan kadınlar, Allah'ı çokça zikreden erkekler ve (Allah'ı çokça) zikreden kadınlar; (işte) bunlar için Allah bir bağışlanma ve büyük bir ecir hazırlamıştır. (Ahzab Suresi, 35)

Görüldüğü gibi Kuran'a göre kadının ve erkeğin karakteri, toplumun değer yargılarına ya da süregelen gelenek ve göreneklere göre değil, Allah'ın bildirdiği **"ideal Müslüman ahlakına"** göre şekillenmektedir. Bu ahlakı yaşayan Müslüman kadın son derece güçlü ve sağlam bir kişiliğe sahiptir. Ve bu kişiliği toplum nezdinde bir üstünlük elde edebilmek için değil, sadece Allah'ın rızasını ve sevgisini kazanabilmek için yaşamaktadır.

Bu kitapta cahiliye toplumlarında yerleşik olan kadın karakterinin yanlışlığına değinecek ve bu karakterin toplum içerisinde nasıl kabullenildiğine dikkat çekeceğiz. Ayrıca Allah'ın, tüm alemlerin kadınlarına üstün kıldığını bildirdiği Hz. Meryem'in ahlakına değinerek, bu yolla **"örnek bir Müslüman kadın"**ın sahip olması gereken üstün ahlak anlayışını ve **"ideal Müslüman kadın karakterini"** ortaya koyacağız. Allah Katında üstünlüğün ancak iman, Allah korkusu ve güzel ahlaka göre olduğunu ve Allah'ın **"Erkek olsun, kadın olsun inanmış olarak kim salih bir amelde bulunursa, onlar cennete girecek ve onlar, bir 'çekirdeğin sırtındaki tomurcuk kadar' bile haksızlığa uğramayacaklardır."** (Nisa Suresi, 124) ayetiyle bildirdiği gibi, salih amellerde bulunan her insanın, kadın ya da erkek olsun, hiçbir fark gözetilmeksizin Allah'ın rızası, rahmeti ve nimeti ile karşılık göreceğini hatırlatacağız.

Kitabın bir diğer amacı da, bir yandan ideal Müslüman karakterini anlatırken, bir yandan da cahiliye toplumlarında görülen kadın karakterinin çarpık yönlerini ortaya koyarak, bu kişilikten sıyrılmak isteyen kimseleri, hem dünyada hem de ahirette kendilerine onur, saygınlık ve üstünlük kazandıracak bir ahlaktan ve yaşam şeklinden haberdar etmektir.

ÖRNEK MÜSLÜMAN KADIN: HZ. MERYEM

Hz. Meryem'in Yaşadığı Toplumun Özellikleri

Hz. İsa (as)'ı dünyaya getirme göreviyle Allah'ın şereflendirdiği Hz. Meryem, tarihi kaynaklara göre bundan yaklaşık 2000 yıl önce yaşamış, Allah'ın dünyada ve ahirette seçkin kıldığı kadınlardan biridir.

Hz. Meryem, tarihi kaynaklara göre, o dönemde Roma İmparatorluğu'nun egemenliği altında bulunan Filistin topraklarında doğmuştur. Yahudi bir toplum içerisinde ve o soydan biri olarak dünyaya gelmiştir.

O dönemde Roma İmparatorluğu'nda yaygın olan din ise "Putperestlik"tir. Allah'ın Kuran'da bildirdiği gibi, bir zamanlar **"alemlere üstün kılınmış"** (Bakara Suresi, 47) bir topluluk olan Yahudiler ise, kendi çıkardıkları birtakım hurafelerle şekilciliğe sapmış, Allah'ın kendileri için seçip beğendiği dinlerini tahrif etmişlerdir. Allah'ın emirlerine isyan etmiş ve O'nun kendilerine verdiği nimetlere karşı şükredici olmamışlardır. Bazıları ise, nefislerinin hoşuna gitmeyen emirlerle geldikleri için, Allah'ın kendilerine bir rahmet olarak gönderdiği peygamberleri öldürecek kadar ileri gitmişlerdir. Kuran'da İsrailoğulları'nın bu sapkın tavırları şöyle bildirilmektedir:

> **Andolsun, Biz İsrailoğulları'ndan kesin söz almış (misak) ve onlara elçiler göndermiştik. Onlara ne zaman nefislerinin hoşuna gitmeyen bir şeyle bir elçi geldiyse, bir bölümünü yalanladılar, bir bölümünü de öldürdüler. (Maide Suresi, 70)**

İşte Hz. Meryem, tüm bu karışıklıkların hüküm sürdüğü ve Yahudilerin tüm ümitlerini, bekledikleri Mesih (Kurtarıcı)'in gelişine bağladıkları bir dönemde dünyaya gelmiştir. Allah, İsrailoğulları'nın tüm beklentilerinin odak noktasını oluşturduğundan tamamen habersiz olan Hz. Meryem'i, bu kutlu görev için özel olarak seçmiş ve yetiştirmiştir. Allah'ın **"... Onun adı Meryem oğlu İsa Mesih'tir. O, dünyada ve ahirette 'seçkin, onurlu, saygındır' ve (Allah'a) yakın kılınanlardandır... Ve o salihlerdendir."** (Al-i İmran Suresi, 45-46) sözleriyle övdüğü Hz. İsa (as)'ı dünyaya getirme görevini Allah Hz. Meryem'e vermiştir.

Hz. Meryem, Allah'ın seçtiği bir kimse olarak, bu insanların sapkın ve cahilce inanışları arasında güzel ahlakı, hak dini temsil etmiştir.

Allah, Kuran'da ailesinden, doğumuna, Hz. İsa (as)'ı dünyaya getirişinden, yaşadığı toplumun iftiralarına karşı koyuşuna ve gösterdiği üstün ahlak özelliklerine kadar, Hz. Meryem'in hayatına dair pek çok konuyu bizlere bildirmektedir.

Allah'ın Alemlere Üstün Kıldığı İmran Ailesi

Allah Kuran'ın **"Gerçek şu ki, Allah, Adem'i, Nuh'u, İbrahim ailesini ve İmran ailesini alemler üzerine seçti; Onlar birbirlerinden (türeme tek) bir zürriyettir..."** (Al-i İmran Suresi, 33-34) ayetleriyle, İmran ailesinin, Hz. Adem, Hz. Nuh ve İbrahim ailesi ile aynı soydan geldiklerini ve alemler üzerine seçilmiş kimseler olduklarını bildirmektedir. İşte Hz. Meryem de bu soydan, seçkin kılınmış İmran ailesinden gelmektedir.

İmran ailesi, Allah'a samimi bir kalple iman eden, her işlerinde O'na yönelip dönen ve Allah'ın sınırlarını koruyan bir aileydi.

Hz. Meryem'in Dünyaya Gelişi

İman sahibi bir kimse olan İmran'ın hanımı, Hz. Meryem'e hamile kaldığını öğrendiği zaman, hemen Allah'a yönelip dua etmiş, O'nun şanını yüceltmiş ve doğuracağı çocuğu Allah'a adadığını söylemiştir. Bir kız çocuğu doğurduğunu gördüğünde ise ona, **'âbide'** yani, **'Allah'a sürekli ibadet eden kimse'** anlamına gelen Meryem ismini koymuştur. Allah Kuran'da İmran'ın hanımının bu duasını bize şöyle haber vermektedir:

> **Hani İmran'ın karısı: "Rabbim karnımda olanı 'her türlü bağımlılıktan özgürlüğe kavuşturulmuş olarak' Sana adadım benden kabul et. Şüphesiz işiten bilen Sen'sin Sen" demişti. Fakat onu doğurduğunda -Allah onun ne doğurduğunu daha iyi bilirken- dedi ki: "Rabbim doğrusu bir kız (çocuğu) doğurdum. Erkek ise kız gibi değildir. Ona Meryem adını koydum. Ben onu ve soyunu o taşa tutulmuş (kovulmuş) şeytandan Sana sığındırırım." (Al-i İmran Suresi, 35-36)**

Allah, Hz. Meryem'in annesinin onu 'her türlü bağımlılıktan özgürlüğe kavuşturulmuş olarak Allah'a adadığını' bildirmektedir. Bu ifadenin Arapçasında geçen **'muharreren'** kelimesi, **'sadece ahiret işleriyle uğraşan, dünya ile ilgisi bulunmayan, Allah'a sürekli ibadet eden, Allah'ın mabedinin hizmetinde olan, ihlaslı bir şekilde ibadet eden, ibadetinde dünya amacı bulunmayan kişi'** anlamlarına gelmektedir.[1]

Gerçek anlamda özgürlük, insanın yalnızca Allah'a kulluk edip, O'na teslim olması, varlıklara ya da birtakım değerlere kulluk etmekten tamamen kurtulmasıyla elde edilebilir. İşte İmran'ın hanımı da, Hz. Meryem'i her türlü bağımlılıktan kopmuş olarak Allah'a adadığını söyleyerek Allah'a dua etmekle, onun yalnızca Allah'a kulluk eden, insanların rızasından tümüyle uzaklaşmış bir insan olmasını dilemiştir.

Hz. Meryem dünyaya geldiğinde, annesinin tavrı yine Allah'ı razı etmeye yönelik olmuştur. Hemen Allah'a yönelmiş, hem Hz. Meryem'i, hem de onun soyunu şeytanın şerrinden koruması için Allah'a içtenlikle dua etmiştir.

Allah İmran'ın hanımının bu samimi duasını kabul etmiş ve **"Bunun üzerine Rabbi onu güzel bir kabulle kabul etti ve onu güzel bir bitki gibi yetiştirdi..."** (Al-i İmran

Suresi, 37) ayeti ile bildirdiği gibi, Hz. Meryem'i en güzel şekilde yetiştirmiş, onu üstün bir ahlak ile ahlaklandırmıştır.

Hz. Meryem'in annesinin Allah'a olan bu samimi imanı, her işinde kendisine yalnızca Allah'ı vekil edinmiş olması, yardımı, nimeti daima Allah'tan istemesi, O'na ihlasla ve derin bir teslimiyet ile bağlanmış olması tüm iman edenler için çok önemli ve üzerinde düşünülmesi gereken bir örnektir.

Allah'ın Hz. Zekeriya (as)'ı, Hz. Meryem'i Yetiştirmekle Görevlendirmesi

Hz. Zekeriya (as) Allah'ın hidayete eriştirdiğini, salihlerden olduğunu, alemlere üstün kıldığını ve dosdoğru yola yöneltip ilettiğini bildirdiği peygamberlerdendir. Allah Kuran'da Hz. Zekeriya (as)'dan övgüyle bahsetmiş, onun Kendisi'ne olan bağlılığını, takvasını ve güzel ahlakını şöyle haber vermiştir:

> **Zekeriya'yı, Yahya'yı, İsa'yı ve İlyas'ı da (hidayete eriştirdik.) Onların hepsi salihlerdendir. İsmail'i, Elyasa'yı, Yunus'u ve Lut'u da (hidayete eriştirdik). Onların hepsini alemlere üstün kıldık. Babalarından, soylarından ve kardeşlerinden, kimini (bunlara kattık); onları da seçtik ve dosdoğru yola yöneltip-ilettik. (Enam Suresi, 85-87)**

Allah, Al-i İmran Suresi 37. ayetiyle, Hz. Meryem'in yetiştirilmesinden Hz. Zekeriya (as)'ı sorumlu kıldığını bildirmiştir.

Hz. Zekeriya (as), Hz. Meryem ile yakından ilgilenmiş, onun hayatındaki mucizevi olaylara bizzat tanık olmuş ve onun diğer insanlardan üstün kılınmış bir kimse olduğunu fark etmiştir. Hz. Meryem'in başına gelen bazı olaylar ile, Allah'ın onu rahmetiyle desteklediğine ve çeşitli vesilelerle onu Kendi fazlından nimetlendirdiğine şahit olmuştur. Allah, bu olaylardan birini Al-i İmran Suresi'nde bizlere şu şekilde bildirmiştir:

> **... Zekeriya'yı ondan sorumlu kıldı. Zekeriya her ne zaman mihraba girdiyse, yanında bir yiyecek buldu: "Meryem, bu sana nereden geldi?" deyince, "Bu, Allah Katındandır. Şüphesiz Allah, dilediğine hesapsız rızık verendir" dedi. (Al-i İmran Suresi, 37)**

Hz. Zekeriya (as)'ın bu sorusuna verdiği cevap ile, Hz. Meryem de, Allah'ın kendi üzerindeki fazlını ve rahmetini dile getirmiştir.

Allah, Hz. Meryem'i Tüm Alemlerin Kadınlarına Üstün Kılmıştır

Hz. Meryem, hayatının her anında, yaptığı her işte Allah'a yönelen, Allah'ın ismini yücelten, Rabbimiz'e yürekten bağlı, samimi bir mümindir. Allah, İmran ailesini alemlere üstün kıldığı gibi, bu aileye mensup olan Hz. Meryem'i de seçmiş, onu en güzel şekilde yetiştirerek tüm kötülüklerden arındırmış ve onu alemlerin kadınlarına üstün kılmıştır. Allah Kuran'da Hz. Meryem'in bu üstünlüğünü şöyle bildirmektedir:

> **Hani melekler: "Meryem, şüphesiz Allah seni seçti, seni arındırdı ve alemlerin kadınlarına üstün kıldı," demişti. "Meryem, Rabbine gönülden itaatte bulun, secde et ve rüku edenlerle birlikte rüku et." (Al-i İmran Suresi, 42-43)**

Allah Hz. Meryem'in İffetini Müslümanlara Örnek Göstermiştir

Hz. Meryem de ailesi gibi, yaşadığı toplumda Allah'a olan bağlılığı, ihlası ve samimiyeti ile tanınan bir kişidir. Allah, onun Kendisi'ne **'gönülden bağlı olanlardan'** olduğunu bildirmektedir.

Hz. Meryem'in çevresindeki insanlar arasında bilinen bir başka özelliği ise, **'ırzını korumuş olması'** yani iffetine olan düşkünlüğüdür. Allah, Hz. Meryem'in bu üstün ahlakını Kuran'da şöyle haber vermektedir:

> **İmran'ın kızı Meryem'i de (Allah örnek verdi). Ki o kendi iffetini korumuştu. Böylece Biz ona Ruhumuz'dan üfledik. O da Rabbinin kelimelerini ve kitaplarını tasdik etti. O (Rabbine) gönülden bağlı olanlardandı. (Tahrim Suresi, 12)**
>
> **İffetini koruyan (Meryem); Biz ona Kendi Ruhumuz'dan üfledik, onu ve çocuğunu insanlığa bir ayet kıldık. (Enbiya Suresi, 91)**

Hz. Meryem'in Cebrail ile Görüşmesi

Hz. Zekeriya (as)'ın da şahit olduğu gibi, Allah, Hz. Meryem'in hayatının çeşitli dönemlerinde pek çok mucizevi olay yaratmıştır. Bunlardan biri de, Hz. Meryem'in Cebrail ile görüşmesi olmuştur. Hz. Meryem, hayatının belirli bir döneminden sonra yaşadığı toplumdan ve ailesinden ayrılarak doğu tarafında bir yere çekilmiştir. İşte Cebrail ile görüşmesi de bu dönemde burada gerçekleşmiştir. Allah Kuran'da Cebrail'in, Hz. Meryem'in karşısına 'düzgün bir insan' görünümü içerisinde çıktığını bildirmiştir:

Kitap'ta Meryem'i de zikret. Hani o ailesinden kopup doğu tarafında bir yere çekilmişti. Sonra onlardan yana (kendini gizleyen) bir perde çekmişti. Böylece ona Ruhumuz (Cibril'i) göndermiştik, o da düzgün bir beşer kılığında görünmüştü. (Meryem Suresi, 16-17)

Hz. Meryem, karşısındaki kişinin Cebrail olduğunu bilmediği için, yabancı biriyle karşılaşmasından dolayı hemen Allah'a sığınmış ve **"Gerçekten ben senden Rahman (olan Allah)a sığınırım. Eğer takva sahibiysen (bana yaklaşma)."** (Meryem Suresi, 18) sözleriyle, kendisinin Allah'tan korkan, iman eden bir mümin olduğunu ifade etmiştir. Söylemiş olduğu bu sözler, Hz. Meryem'in güçlü Allah korkusunu, iffetine olan düşkünlüğünü ve ne kadar takva sahibi bir insan olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Hz. Meryem bu konuşmasıyla, sadece kendisinin Allah'tan sakınan bir kimse olduğunu ifade etmekle kalmamış, '**eğer takva sahibiysen bana yaklaşma'** sözleriyle, aynı zamanda karşısındaki kişiyi de Allah'tan korkup sakınmaya davet etmiştir.

Cebrail ise onun bu sözleri üzerine, **"... Ben yalnızca Rabbinden (gelen) bir elçiyim; sana tertemiz bir erkek çocuk armağan etmek için (buradayım)."** (Meryem Suresi, 19) diyerek Hz. Meryem'e kendisini tanıtmıştır. Kendisinin Allah'ın bir elçisi olduğunu ve ona Allah'tan bir müjde ile geldiğini bildirmiş ve şöyle demiştir:

Hani Melekler, dediler ki: "Meryem, doğrusu Allah Kendisi'nden bir kelimeyi sana müjdelemektedir. Onun adı Meryem oğlu İsa Mesih'tir. O, dünyada ve ahirette 'seçkin, onurlu, saygındır' ve (Allah'a) yakın kılınanlardandır." (Al-i İmran Suresi, 45)

Hz. Meryem ise, **"Benim nasıl bir erkek çocuğum olabilir? Bana hiçbir beşer dokunmamışken ve ben azgın utanmaz (bir kadın) değilken"** (Meryem Suresi, 20) sözleriyle Cebrail'e kendisine bir insan dokunmadan nasıl çocuğu olabileceğini sormuştur. Cebrail, Allah'ın gücünün herşeye yeteceğini, bir şeye sadece 'Ol' demesiyle onun hemen oluvereceğini bildirmiştir:

"Rabbim bana bir beşer dokunmamışken nasıl bir çocuğum olabilir?" dedi. (Fakat) "Allah neyi dilerse yaratır. Bir işin olmasına karar verirse yalnızca ona "Ol" der o da hemen oluverir." (Al-i İmran Suresi, 47)

"İşte böyle" dedi. "Rabbin dedi ki: -Bu Benim için kolaydır. Onu insanlara bir ayet ve Biz'den bir rahmet kılmak için (bu çocuk olacaktır)." Ve iş de olup bitmişti. Böylelikle ona gebe kaldı sonra onunla ıssız bir yere çekildi. (Meryem Suresi, 21-22)

Hz. Meryem, kendisine hiçbir insan eli değmeden, Allah'ın dilemesiyle Hz. İsa (as)'a hamile kalmıştır. Onun hamileliği dünyadaki sebeplerden bağımsız olarak gerçekleşmiştir. Bu hamile kalış şekli, Hz. İsa (as)'ın mucizelerinden biri olmuştur.

Hz. Meryem'in Issız Bir Yere Çekilmesi

Allah Kuran'ın **"Böylelikle ona gebe kaldı sonra onunla ıssız bir yere çekildi."** (Meryem Suresi, 22) ayetiyle, Hz. Meryem'in Allah'ın dilemesiyle hamile kalmasının ardından ıssız bir yere çekildiğini bildirmektedir.

Allah, hayatının her anında olduğu gibi, bu dönemde de Hz. Meryem'i rahmeti ve korumasıyla desteklemiş, Hz. Meryem'e hamilelik dönemi boyunca psikolojik ve fiziksel açıdan ihtiyacı olabilecek her türlü imkanı yaratmıştır.

Kuşkusuz Hz. Meryem'in hamileliğinin gerçekleştiği bu dönemi ıssız bir yerde geçirmiş olmasının pek çok hikmeti vardır. Allah bu şekilde Hz. Meryem'i, içerisinde bulunduğu mucizevi durumu kavrayamayacak insanların rahatsız edici tavırlarından uzak tutmuştur. Onun bu dönemi en rahat ve en huzurlu şekilde geçirmesini sağlamış, sonrasında ise onun bu durumunu insanlara bir başka mucizevi olayla açıklayarak, Hz. Meryem'in kendisine yöneltilecek tüm iftiralardan en güzel şekilde temize çıkmasını sağlamıştır.

Hz. İsa (as)'ın Doğumu ve Allah'ın Hz. Meryem'e Olan Yardımı

Allah, hamileliği sırasında Hz Meryem'i her açıdan en güzel şekilde desteklemiştir. Çok iyi bakım gerektiren ve hayati riskler içeren bir olay olan doğum esnasında, tıbbi malzemeleri, tecrübeli bir yardımcısı olmayan bir kişinin, yalnız başına bu işin üstesinden gelebilmesi çok zordur. Buna rağmen bu konuda hiçbir tecrübesi olmayan Hz. Meryem, Allah'a olan bağlılığı ve güveni ile bu zor işi tek başına başarabilmiştir. Şiddetli doğum sancıları içerisinde bir hurma dalına doğru ilerlediği sırada Allah vahiy ile ona yardımını iletmiştir. Allah ona hüzne kapılmamasını, alt yanında onun için bir su arkı kıldığını bildirmiştir. Allah, henüz oluşmuş taze hurmaların dökülmesi için, hurma dalını kendine doğru sallamasını, yiyip içmesini ve gözünün aydın olmasını buyurmuştur. Görüldüğü gibi Allah, ihtiyaç duyduğu her konuda yapması gereken herşeyi bildirerek Hz. Meryem'e yardım etmiş ve bu zor şartlar altında doğumunu en iyi şekilde gerçekleştirmesini sağlamıştır. Allah Kuran'da Hz. Meryem'in bu durumunu bize şöyle bildirmektedir:

> **Derken doğum sancısı onu bir hurma dalına sürükledi. Dedi ki: "Keşke bundan önce ölseydim de, hafızalardan silinip unutuluverseydim." Altından (bir ses) ona seslendi: "Hüzne kapılma, Rabbin senin alt (yan)ında bir ark kılmıştır." Hurma dalını kendine doğru salla, üzerine henüz oluşmuş-taze hurma dökülüversin." Artık, ye, iç, gözün aydın olsun. Eğer herhangi bir beşer görecek olursan, de ki: "Ben Rahman (olan Allah)a oruç adadım, bugün hiç kimseyle konuşmayacağım." (Meryem Suresi, 23-26)**

Allah'ın Hz. Meryem üzerindeki rahmeti ve koruması, hayatının her safhasında olduğu gibi, bu olayda da açıkça görülmektedir. Bunun yanı sıra Allah'ın, Hz. Meryem'e

'hüzne kapılmamasını', 'hurma yemesini' bildirmesinin ve onun yanıbaşında 'bir su arkı yaratmış olmasının' pek çok hikmeti vardır. Tüm bu ayetler, doğumu kolaylaştıran pek çok işaret içermektedir. Nitekim Allah'ın Hz. Meryem'in doğumunu kolaylaştırmak için sunduğu bu nimetlerin, özellikle hamile ve doğum yapan kadınlar için önemi ve faydaları, bugün bilimsel olarak da bilinmektedir. Bunlardan bazılarını şöyle sıralayabiliriz:

Allah'ın Hz. Meryem'e Hüzne Kapılmamasını Bildirmesi

Önceki satırlarda değinildiği gibi Hz. Meryem hamileliği sırasında ailesinden ve yaşadığı toplumdan ayrılarak doğu tarafında ıssız bir bölgeye yerleşmiş ve doğum gerçekleşene kadar da burada kalmıştır. Hz. Meryem, bu şekilde hamilelik dönemini Allah'ın yarattığı bu mucizeyi anlayamayabilecek insanların yanlış tavırlarından uzaklaşarak psikolojik açıdan rahat bir ortamda geçirmiştir.

Allah, bu dönemde de Hz. Meryem'i desteklemiş, yardımı ve rahmetiyle müjdelemiş ve ona **'hüzne kapılmamasını'** bildirmiştir. Kuşkusuz Hz. Meryem'in ıssız bir yere çekilmesinde olduğu gibi, Allah'ın bu emrinin de pek çok hikmeti vardır. Hüzne kapılmamak herşeyden önce mümin ahlakının bir gereğidir. İman sahibi bir insan nasıl bir zorluk içerisinde olursa olsun Allah'a güvenmeli ve O'nun kendisine kesin olarak yardım edeceğini bilmenin rahatlığını yaşamalıdır.

Bu, tüm müminlerin göstermesi gereken bir ahlaktır ancak bunun yanı sıra günümüzde modern tıbbın elde ettiği bilgilere bakıldığında, hamile olan ya da doğum yapmakta olan bir kadının hüzne kapılmamasının, stresten uzak bir ruh hali içerisinde olmasının son derece önemli olduğu görülmektedir.

Allah Kuran'da, Hz. Meryem'e yiyip içmesini ve **'artık gözünün aydın olmasını'** haber vermiştir. Ayrıca, ayetlerde hüzne kapılmaktan sakınıp kendisine müjdelediği nimetin sevincini yaşamasını da bildirmiştir.

Allah'ın Hz. Meryem'e Hurma Yemesini Bildirmesi

Allah, Hz. Meryem'e hurma dalını sallayarak, **'henüz olgunlaşmış taze hurmalardan yemesini'** bildirmiştir. Hurma, günümüzde hem gıda hem de bir ilaç olduğu düşünülen bir besindir. Günümüzde elde edilen bilgiler, hurmanın insan vücudunun sağlıklı ve zinde kalabilmesi için hayati önem taşıyan 10'dan fazla element içerdiğini ortaya koymaktadır.

Hurmada insan vücuduna bol miktarda hareket ve ısı enerjisi kazandıran, özümlemesi kolay olan şeker bulunmaktadır. Üstelik bu şeker kan şekerini hızla yükselten glikoz değil, meyve şekeri (fruktoz)dir. Hurma hem enerji verir hem de

kasların ve sinirlerin gelişmesini sağlar. Kalori değerinin çok yüksek olması sebebiyle hastalıktan güçsüz düşmüş ya da yorgun olan kimselere çok fayda verir. Hurmanın 100 gramında, 1.5 gram protein, 50 gram karbonhidrat bulunmaktadır. Kalori değeri ise 225 kcal.'dir. Taze hurmalarda %60-65 oranında şeker ve %2 oranında da protein vardır.

Yine modern tıbbın bulgularına göre, hurma özellikle de doğum yapan kadınlar için de son derece faydalı görülmektedir. Doktorlar, hamile kadınlara doğum yaptıkları gün meyve şekerli yiyecek verilmesi gerektiğini belirtmektedirler. Bunun amacı, annenin zayıf düşen vücuduna enerji ve canlılık kazandırmak, aynı zamanda da yeni doğan bebeğe gerekli olan sütü oluşturabilmesi için, süt hormonlarını harekete geçirmek, anne sütünü çoğaltmaktır.

Bu bilgiler, Allah'ın Hz. Meryem'e, hem kendisine enerji ve canlılık verecek hem de bebeğin tek gıdası olan sütün meydana gelmesini sağlayacak 'hurma'dan yemesini bildirmesindeki bazı hikmetleri ortaya koymaktadır. Allah'ın Günümüzde bilim adamları, bir insanın ihtiyaç duyabileceği tüm elementleri içerdiği için, hurmanın önemli bir besin kaynağı olduğunu belirtmektedirler.[2]

Bu konuda tanınmış uzmanlardan biri olan V. H. W. Dowson ise, bir hurma ve bir bardak sütün bir insanın günlük besin ihtiyacını karşılamaya yeteceğini söylemektedir.[3]

Hurma içerik olarak çok çeşitli vitamin ve minerallere sahiptir. Lif, yağ ve proteinler açısından da çok zengindir. Hurmada sodyum, potasyum, kalsiyum, magnezyum, fiber, demir, kükürt, fosfor ve klor da bulunmaktadır. Hurma ayrıca A vitamini, betakaroten, B1, B2, B3 ve B6 vitaminlerini de içerir. Hurmada bulunan vitamin ve minerallerin hamilelikteki faydalarından bazılarını şöyle sıralayabiliriz:

Hurmanın besleyici oranının gücü, içerdiği uygun mineral dengesinden kaynaklanmaktadır. Hamilelikte meydana gelen uzun süreli bulantı ve fiziksel tepkimeler nedeniyle **potasyum** eksikliği açığa çıkar ve bu durumda da potasyum takviyesi yapılması gerekir. Hurmada bol miktarda bulunan potasyum bu açıdan büyük önem taşıdığı gibi, vücuttaki su dengesinin korunmasında da son derece etkilidir.

İçerdiği **demir**, kırmızı kan hücrelerinde bulunan hemoglobin sentezini kontrol eder ve bu da hamilelikte kansızlığın engellemesini ve bebeğin gelişimi için hayati önem taşıyan kandaki RBC dengesinin uygun hale gelmesini sağlar. Çok fazla demir içermesi sebebiyle, bir insan günde 15 tane hurma yiyerek vücudunun demir ihtiyacını karşılayabilir ve demir eksikliğinden kaynaklanan rahatsızlıklardan kurtulmuş olur.

Hurmada bulunan **kalsiyum** ve **fosfat** ise, iskelet oluşumu ve vücudun kemik yapısının dengelenmesi için çok önemli elementlerdir. Hurma içerdiği bol **fosfor, kalsiyum, demir** ve gıda maddeleri ile kansızlığa ve kemik zayıflığına karşı bünyeyi korur ve bu hastalıkların azaltılmasına yardım eder.

Bilim adamları hurmanın stres ve gerginliği giderici etkisine de dikkat çekmektedirler. Berkeley Üniversitesi uzmanlarının yaptığı araştırmalar, sinirleri güçlendiren **B6 vitamininin** ve **magnezyum** mineralinin hurmada yüksek miktarda bulunduğunu ortaya koymuştur. Sinir vitamini olarak adlandırılan B6 ile kasların çalışmasında önemli rol oynayan magnezyum hurmada bol miktarda mevcuttur. Hurma ayrıca içerdiği **magnezyum** ile de, böbrekler için son derece önemlidir. Bir insan günde 2-3 tane hurma yiyerek vücudunun magnezyum ihtiyacını karşılayabilir.[4]

Bunların yanı sıra, hurmada hamilelikte kadınların alması gereken bir B vitamini olan folik asit de bulunmaktadır. **Folik asit (B9)**, vücutta yeni kan hücresi yapımında, aminoasit yapımında ve hücrelerin yenilenmesinde önemli görevler üstlenen bir vitamindir. Bu yüzden hamilelikte folik asit ihtiyacı belirgin şekilde artar ve günlük ihtiyaç iki katına çıkar. Folik asit seviyesi yetersiz olduğunda yapısal olarak normalden büyük, ancak işlevleri düşük alyuvar hücreleri meydana gelir ve kansızlık belirtileri ortaya çıkar.

Özellikle hücre bölünmesinde ve hücrenin genetik yapısının oluşmasında önemli rol oynayan folik asit, hamilelik sırasında gereksinimi iki katına çıkan tek maddedir. Hurma da, folik asit açısından çok zengin bir besin türüdür.

Hamilelikte **A vitamini**ne olan ihtiyaç ise, günlük olarak 800/ug'e kadar yükselmektedir. Hurma da, A vitaminin öncüsü olan **betakaroten** açısından son derece zengindir.[5]

Ayrıca diğer meyveler genellikle **protein** açısından yetersizdir, ancak hurma proteinleri de içermektedir.[6]

Yine hurmada bulunan **oksitosin** maddesi de, modern tıpta doğumu kolaylaştırıcı bir ilaç olarak kullanılmaktadır. Oksitosin, doğumu kolaylaştırıcı etkisi nedeniyle pek çok kaynakta "rapid birth" yani "hızlı doğum" sözleriyle tanımlanmaktadır. Doğum sonrasında ise anne sütünü artırıcı etkisiyle bilinmektedir.[7]

Hurma ile ilgili tüm bu bilgiler, Allah'ın sonsuz ilmini ve Hz. Meryem üzerindeki rahmetini ortaya koymaktadır. Hz. Meryem, Allah'ın ilhamıyla yediği hurma sayesinde, belki de o sırada ihtiyaç duyduğu her türlü besini karşılama imkanı bulmuş, doğumunu kolaylaştıracak bir imkan elde etmiştir (Doğrusunu Allah bilir).

Peygamber Efendimiz (sav) de **"İçinde hurma bulunan evin halkı aç kalmaz"** hadis-i şerifiyle, modern tıbbın ancak günümüzde tespit edebildiği hurmanın faydalarına dikkat çekerek, hikmetli bir tavsiyede bulunmuştur.[8]

Allah'ın Hz. Meryem'in Yanında Bir Su Arkı Kılması

Burada üzerinde düşünülmesi gereken hikmetlerden bir diğeri ise, Allah'ın Hz. Meryem'e hurma ile birlikte bir su arkı kılması ve ona yiyip içmesini bildirmiş olmasıdır. Allah, Hz. Meryem'e, **'onun hemen alt yanında bir su arkı kıldığını, artık yiyip içmesini ve gözünün aydın olmasını'** bildirmiştir.

Suyun da aynı hurma gibi, kas hareketlerini düzenleyerek doğum sancısını hafifletici özellikleri bulunmaktadır. Öncelikle suyun sadece görülmesi veya sesinin işitilmesi bile otonom olarak kasların hareketini düzenlemektedir. Nitekim modern doğum klinikleri doğum işlemini havuz içerisinde gerçekleştirerek bu durumdan faydalanmaktadırlar.

Bunun yanı sıra bilindiği gibi su, yaşamın devamı ve sağlığın korunabilmesi için mutlaka gerekli olan hayati bir maddedir. İnsan vücudunda gerekleşen hemen hemen her

fonksiyonda; vücut sıcaklığının ayarlanması, besin maddelerinin ve oksijenin taşınması, atık maddelerin hücrelerden uzaklaştırılması, eklemlerin düzgün işlev görmesinin sağlanması, cildin nem ve elastikiyetinin sağlanması, sindirimin kolaylaştırılması, organ ve dokuların korunmasının sağlanmasında su büyük önem taşımaktadır. Günümüzde suyun tedavi amaçlı kullanımı giderek yaygınlaşmaktadır. Suya dokunmak, su ile temas halinde olmak bağışıklık sistemini uyarmakta, stres karşıtı hormonların üretimini hızlandırmakta, kan dolaşımını ve metabolizmayı canlandırmakta, ağrıları hafifletmektedir.[9]

Hamilelikte ise, suyun çok fazla açıdan önemi vardır. Hamilelik sırasında, hem artan kan miktarı hem de gelişmekte olan bebek nedeniyle, süt veren kadınlarda ise süt üretimi nedeniyle suya özellikle ihtiyaç vardır. Anne sütünün %87'sinin sudan oluştuğu göz önünde bulundurulacak olunursa, suyun doğum sonrasında da oldukça önemli olduğu anlaşılmaktadır.

Bunların yanı sıra, hem annenin hem de bebeğin kanındaki elektrolit dengesinin sağlanabilmesi için de suya ihtiyaç vardır. Hamilelikte salgılanan hormonlar vücudun sıvıları kullanım şeklini değiştirir. Hamileliğin sonlarına doğru annenin kanının hacmi yaklaşık 1,5 katına çıkar. Hamilelik döneminde kadının solunum yolu ile kaybettiği su miktarı da hamilelik öncesine göre çok daha fazlalaşır. Bebeğin içinde bulunduğu amniyon sıvısı her üç saatte bir kendini yenilemektedir. Yetersiz su alımına bağlı dehidrasyon durumunda amniyon sıvısının miktarı da azalabilmektedir.

Hamilelikte dehidrasyonun bir başka olumsuz etkisi de erken doğum ağrılarıdır. Dehidrasyon durumunda salgılanan bazı hormonlar doğum kasılmalarını başlatan hormonu taklit ederek erken doğum kasılmalarına neden olabilirler. Erken doğum tehdidine karşı uygulanan tedavi işlemi, damar yolunun açılarak sıvı verilmesidir. Bu ise sıvı alımının önemini belirtmek açısından dikkat çekicidir. Çoğu zaman hafif kasılmalar sadece sıvı verilmesi ile kaybolur gider.

Su ayrıca vücudun taşıma sistemidir. Besin maddelerini ve oksijeni kan yolu ile bebeğe taşıyan da yine sudur. Su aynı zamanda hamilelikte sık görülen ve erken doğum ya da düşüklere neden olabilen bazı enfeksiyonların önlenmesinde de aktif rol alır. Yeteri kadar su içildiğinde, enfeksiyon riski azalır.[10]

Doktorlar hamile kadınların, su ihtiyaçlarının hamile olmadıkları döneme oranla en az %50 miktarında artış gösterdiğini, bu nedenle de yeterli su içilmemesi durumunda vücudun harcadığı sıvılardan tasarruf yoluna giderek çeşitli rahatsızlıklara yol açacağını belirtmektedirler.[11]

Bilimin ortaya koyduğu tüm bu gerçekler Allah'ın Hz. Meryem için bir su arkı kılmasının ve yiyip içmesini bildirmesinin ne kadar hikmetli olduğunu bir kez daha gözler önüne sermekte ve Allah'ın sonsuz ilminin delillerini oluşturmaktadır.

Hz. Meryem'in Hurma Dalını Kendisine Doğru Sallaması

Allah, doğum sancısı içerisinde bir hurma dalına ilerlediği sırada Hz. Meryem'e '**hurma dalını kendisine doğru sallamasını'** (Meryem Suresi, 25) bildirmiştir.

Günümüzde doktorlar doğum sırasında insanın bir şeyi tutup kendisine doğru çekmesinin kaslar üzerinde faydalı etkileri olabileceğini ifade etmektedirler. Bu amaçla doğum sırasında kadınlara, sancıyı giderebilmek ya da çocuğun rahatlıkla doğabilmesini sağlamak için çeşitli hareketler yaptırırlar. Bu hareketlerin vücutta oluşan baskı hissinin ve doğum sırasında ortaya çıkabilecek sorunların azalmasını ve doğumun daha kısa sürmesini sağlayacağı düşünülmektedir.[12]

Doktorlar, doğumun, ilk sancılarından hemen sonra gerçekleşen ikinci evresinde, kadının başının hafif yukarıda olmasının yerçekimi gücünden de faydalanmak açısından oldukça önemli olduğunu belirtmektedirler. Bunun yanı sıra hastanelerde bulunan doğum masalarına, kadınların rahat doğum yapabilmeleri amacıyla güç almalarını sağlayan tutacak saplar ya da ayak pedalları yerleştirilmektedir.

Bazı hekimler ise bu evrede hastanın doğum masasında yatması yerine çömelmesini veya özel sandalyelere oturmasını tercih ederler. Günümüzdeki teknolojik gelişmelerden kısa bir süre öncesine kadar ise, çoğu sağlık merkezinde bu amaçla kullanılan bir başka yöntem de, annenin tavandan sarkıtılan bir ipe asılarak kendisini yukarı doğru çekmeye çalışmasıdır. Bütün bu tekniklerin teorik olarak doğru ve mantıklı olduğu bilinmektedir.[13]

Günümüzde yapılan tüm bu tıbbi uygulamalar, Allah'ın Hz. Meryem'e hurma dalını kendisine doğru çekip sallamasını ilham etmesinin bu yönde de hikmetleri olabileceğini ortaya koymaktadır (Doğrusunu Allah bilir).

Hz. Meryem'in Hz. İsa ile Birlikte Kavmine Geri Dönmesi

Hz. Meryem ailesinden uzaklaşıp çekildiği ıssız bölgeden Hz. İsa (as) ile birlikte geri döndüğünde, kavmindeki insanlar bu durumun Allah'ın yarattığı bir mucize olduğunu kavrayamamış ve Hz. Meryem'e yönelik birtakım çirkin iftiralarda bulunmuşlardır. Hem İmran ailesinin, hem de Hz. Meryem'in Allah'tan korkan dindar kimseler olduklarını, güzel ahlaklarını ve iffetlerine olan düşkünlüklerini bildikleri halde, ona birtakım iftiralar atmışlardır. Allah Kuran'da kavminin Hz. Meryem'e yönelik bu iftiralarını şöyle bildirmiştir:

> **Böylece onu taşıyarak kavmine geldi. Dediler ki: "Ey Meryem, sen gerçekten şaşırtıcı bir şey yaptın. Ey Harun'un kız kardeşi, senin baban kötü bir kişi değildi ve annen de azgın, utanmaz (bir kadın) değildi." (Meryem Suresi, 27-28)**

Kuşkusuz bu durum Hz. Meryem için Allah'tan gelen bir denemedir. İffetini koruyan, Allah'tan korkup sakınan bir kimse olmasına rağmen, kavminin bu yöndeki

iftiralarına maruz kalmıştır. Bu kimseler aslında onun üstün ahlakına ve şerefli yaşantısına çok yakından şahit oldukları halde, yine de bu durumu görmezlikten gelmişlerdir. Hz. Meryem ise, üstün ahlakıyla yine Allah'a sığınmış ve onların bu iftiralarına karşı Allah'ın en güzel karşılığı vereceğini bilerek tevekkül etmiştir.

Hz. Meryem'in Konuşma Orucu Tutması

Hz. Meryem, başına gelen her olayda Allah'a yönelip dönmüş, yardımı, desteği yalnızca Allah'tan beklemiş ve her defasında da Allah'ın geniş fazlı ve rahmetiyle karşılık görmüştür. Kavminin kendisine yönelttiği iftiralarda da, yine Rabbimiz'in kendisini onların tüm iftiralarından en güzel şekilde temize çıkaracağını bilmenin güvenini yaşamıştır. Nitekim Allah Hz. Meryem'e **"... Eğer herhangi bir beşer görecek olursan, de ki: "Ben Rahman (olan Allah)a oruç adadım, bugün hiç kimseyle konuşmayacağım."** (Meryem Suresi, 26) şeklinde bildirerek, kavminin karşısına çıktığında onlara 'Allah'a konuşma orucu adadığını' söylemesini vahyetmiştir.

Hz. Meryem, kavminin yanına gittiğinde, kendisiyle konuşmak isteyen ve suçlamalarda bulunan kimselere, Allah'ın daha önce kendisine Cebrail ile **"Beşikte de, yetişkinliğinde de insanlarla konuşacaktır. Ve O salihlerdendir."** (Al-i İmran Suresi, 46) şeklinde müjdelediği, Hz. İsa (as)'ı işaret etmiştir.

Bu işaretle Allah büyük bir mucize gerçekleştirmiş ve Hz. İsa (as)'ı henüz beşikte olduğu halde konuşturarak Hz. Meryem'e çok büyük bir yardımda bulunmuştur. Allah, kavminin Hz. Meryem'den beklediği açıklamayı, Hz. İsa (as)'a söyletmiş, hem onu atılan iftiralardan temize çıkarmış, hem de bir mucize ile Hz. İsa (as)'ın elçiliğini İsrailoğulları'na müjdelemiştir:

> **Bunun üzerine ona (çocuğa) işaret etti. Dediler ki: "Henüz beşikte olan bir çocukla biz nasıl konuşabiliriz?" (İsa) Dedi ki: "Şüphesiz ben Allah'ın kuluyum. (Allah) Bana Kitabı verdi ve beni peygamber kıldı. Nerede olursam (olayım,) beni kutlu kıldı ve hayat sürdüğüm müddetçe, bana namazı ve zekatı vasiyet (emr) etti. Anneme itaati de. Ve beni mutsuz bir zorba kılmadı. Selam üzerimedir; doğduğum gün, öleceğim gün ve diri olarak yeniden-kaldırılacağım gün de. İşte Meryem oğlu İsa; hakkında kuşkuya düştükleri "Hak Söz". (Meryem Suresi, 29-34)**

Allah'ın Hz. İsa (as)'a beşikte iken nutuk verip konuşturmuş olması, Hz. Meryem'e karşı çirkin iftiralarda bulunan kavminde büyük bir şaşkınlığa neden olmuştur. Bu olayla birlikte, Allah'ın **"Irzını koruyan (Meryem); Biz ona Kendi Ruhumuz'dan üfledik, onu ve çocuğunu insanlığa bir ayet kıldık."** (Enbiya Suresi, 91) ayetiyle bildirdiği gibi, her ikisinin de Allah'ın insanlar üzerine üstün kıldığı kimseler olduğu anlaşılmaktadır. Hz. Meryem'in ne kadar üstün ahlaka sahip bir insan olduğu, onurlu ve temiz kişiliği bu konuşmayla ortaya çıkmış ve inkarcı kavmin tuzakları en güzel şekilde bozulmuştur.

Allah **"Biz, Meryem'in oğlunu ve annesini bir ayet kıldık ve ikisini barınmaya elverişli ve akarsuyu olan bir tepede yerleştirdik."** (Müminun Suresi, 50) ayetiyle, bu

olayların ardından Hz. Meryem ve Hz. İsa (as)'ın hayatlarını yine Allah'ın rahmeti altında devam ettirdiklerini bildirmiştir.

Allah'ın Hz. Meryem Aleyhinde Konuşanlara Verdiği Karşılık

İsrailoğulları, Allah'ın göstermiş olduğu bu mucizelerle Hz. Meryem'in ve Hz. İsa (as)'ın Allah'ın üstün kıldığı kimseler olduklarına açıkça şahit olmuşlardır. Allah, kendilerine gösterilen bu mucizevi olaya rağmen, hala Hz. Meryem'e iftirada bulunmayı sürdüren kimseler için büyük bir azap olduğunu şöyle bildirmiştir:

> **(Bir de) İnkara sapmaları ve Meryem'in aleyhinde büyük bühtanlar söylemeleri ve: "Biz, Allah'ın Resulü Meryem oğlu Mesih İsa'yı gerçekten öldürdük" demeleri nedeniyle de (onlara böyle bir ceza verdik.) (Nisa Suresi, 156-157)**

Hz. Meryem'in Üstün Ahlakı

Hz. Meryem hayatı boyunca gösterdiği üstün ahlak ile tüm Müslüman kadınlar için önemli bir örnek olmuştur. Allah Hz. Meryem'e dünyada önemli bir sorumluluk yüklemiş ve bu şerefli görev için onu Kuran'ın ifadesiyle 'güzel bir bitki gibi' yetiştirmiştir.

Allah, onu İmran ailesi gibi seçkin, güçlü ve samimi iman sahibi kimselerin soyundan kılarak, onun bu üstün ahlaklı insanlar tarafından yetiştirilmesini sağlamıştır. Bunun yanı sıra Allah, Hz. Zekeriya (as)'ın eğitimiyle, Hz. Meryem'i üstün ve seçkin bir peygamberin ahlakıyla ahlaklandırmıştır.

Allah'ın rahmeti sayesinde, doğduğu andan itibaren bu kutlu insanların eğitimiyle şereflenen Hz. Meryem, güçlü bir iman ve üstün bir ahlak seviyesine ulaşmıştır. Bu olgunluğa eriştikten sonra ise Allah mucizelerini göstererek, Hz. Meryem'in üzerindeki rahmetini, korumasını ve merhametini yakinen görmesini sağlamıştır. Hz. Meryem'in ibadet ederken mihrapta sürekli olarak yiyecek bulması, Allah'ın ona olan desteğinin ve rahmetinin açık bir göstergesidir. Allah daha sonra Hz. Meryem'i Cebrail ile görüştürerek, ona olan bu rahmetini Cebrail'in sözleriyle de bildirmiştir.

Hz. Meryem hayatının her anında Allah'a karşı göstermiş olduğu güzel ahlakıyla, Allah'a olan içten bağlılığını ve sadakatini en güzel şekilde ortaya koymuştur. Allah'ın kendisini denediği tüm zorlu olaylardaki kararlılığı, tevekkülü, kayıtsız şartsız teslimiyetiyle de, Allah'a ne kadar gönülden ve samimiyetle bağlı olduğunu en güzel şekilde ifade etmiştir.

Hz. Meryem'in yaşadığı tüm zorlu anlarda tek başına olması, onun için başlı başına önemli bir deneme konusu olmuştur. Zira insanlar zorluk anlarında daima kendilerine yardım edecek, destek olacak yol gösterecek birilerine ihtiyaç duyar ve olmadığında da

kimileri yalnızlıklarından dolayı bir zayıflık ve üzüntü hissine kapılırlar. Hz. Meryem'de ise asla böyle bir durum söz konusu olmamıştır. O, herşeyi yalnızca Allah'tan beklemiş, yalnızca Allah'a güvenmiştir.

Desteği, yardımı ancak Allah'tan istemiş ve O'nun göstereceği yola uymanın, O'nun sözüne itaat etmenin kendisine yeteceğini bilmiştir. En zor anında bile ümitsizliğe, karamsarlığa kapılmamış, Allah'ın tüm yaşadıklarını mutlaka hayra dönüştüreceğini, zorlukların her birini en güzel şekilde gidereceğini bilerek Allah'a gönülden teslim olmuştur. Nitekim Allah, yaşadığı her zorlukla beraber, onun için bir kolaylık kılmış, onu daima yardımı ve rahmetiyle desteklemiş ve karşılaştığı zorlukları çok büyük hayırlara ve güzelliklere dönüştürmüştür.

Bunun yanı sıra karşı karşıya kaldığı olayları nasıl çözebileceği konusunda hiçbir tecrübesinin olmaması da Hz. Meryem için önemli bir imtihan sebebi olmuştur. Hamile kalmış ve tek başına bir çocuk dünyaya getirmek durumunda kalmıştır. Bu konuda hiçbir tecrübesi yoktur. Ancak hayatının her safhasında olduğu gibi, bu olayda da hiçbir şekilde bir yılgınlığa kapılmamıştır. Çok güçlü, iradeli ve kararlı bir kişilik sergilemiş ve Allah'ın yardımıyla tüm bunların en güzel şekilde üstesinden gelebileceğini bilmenin huzurunu ve güvenini yaşamıştır. Nitekim bu konuda da Allah onu olabilecek en mükemmel nimetlerle desteklemiş, işini kolaylaştırmış ve gösterdiği güçlü karakterden dolayı onu başarılı kılmıştır.

Hz. Meryem'in ahlakındaki üstünlüğün bir başka göstergesi ise onun üstlendiği zor sorumluluğu yerine getirirken yaşadığı sıkıntılar karşısında güzel bir sabır gösterebilmiş olmasıdır. Hz. Meryem çok önemli ve şerefli bir görev üstlenmiştir. Ancak bu üstün ve şerefli durumun, kavmi tarafından gereği gibi anlaşılamaması, inkar içerisinde olan halkının kendisine haksız bir bakış açısıyla yaklaşıp iftiralarda bulunması, Hz. Meryem için önemli bir sabır ve deneme konusu olmuştur. Bu aşamada da Allah'a olan güveninde sabır ve kararlılık göstermiştir. Güçlü, iradeli ve dirayetli kişiliğinden hiçbir şekilde taviz vermemiştir. Her olayın Allah'ın kontrolünde olduğunu ve Allah'ın kendisini tüm bu iftiralardan en güzel şekilde temize çıkaracağını bilerek, bu olaylara ve insanların cahilce tavırlarına karşı güzel bir sabır ile sabretmiştir.

Hz. Meryem'in bu olaylar sırasında dikkat çeken bir başka özelliği ise, insanların rızasından tamamen sıyrılmış olmasıdır. Allah'a katıksız bir iman ile teslim olmuştur. Bu nedenle de insanların yorumlarından, kınamalarından hiçbir şekilde etkilenmemiştir. Samimi imanı ve ihlasından dolayı onun için asıl önemli olan Allah'ın rızasına uygun hareket edebilmiş olmaktır.

Görüldüğü gibi Hz. Meryem her işinde daima katıksız olarak Allah'a yönelmiş, imanındaki ve Allah'a olan teslimiyetindeki bu samimiyet sonucunda da, her zaman için Allah'ın rahmetiyle karşılık görmüştür.

Unutulmamalıdır ki, güzel ahlakı başkalarına da anlatmanın iki yolu vardır. İnsan kimi zaman güzel ahlakı sözleriyle, kimi zaman da tüm bunları insanlar için güzel bir örnek oluşturarak davranışlarıyla anlatır. Bu iki yol arasında, en makbul ve aslında en etkili olanı, insanın tavırlarıyla yaptığı tebliğdir. Çünkü bu en samimi olandır. Taklit edilmesi mümkün değildir. Ancak imanın kalpte samimi olarak yaşanmasıyla, insanın inandıklarını en samimi şekilde hayata geçirip tavırlarına yansıtmasıyla gerçekleşebilir.

Hz. Meryem bu üstün ahlakı gösterebilmiş, imanıyla, tavırlarıyla ve ahlakıyla tüm insanlık için önemli bir örnek ve tebliğ vesilesi olmuştur. Onun insanlara olan bu samimi tebliği, Allah'ın dilemesiyle en güzel şekilde karşılık görmekte, iman edenlerin imanda derinleşip, Hz. Meryem'in örnek ahlakını yaşamaları ve Hz. Meryem karakterini kazanmaları için önemli bir vesile olmaktadır.

KURAN'DA MERYEM OĞLU İSA MESİH

Hz. İsa (as) diğer tüm peygamberler gibi Allah'ın insanları doğru yola çağırmakla görevlendirdiği, dünyada ve ahirette seçkin kıldığı elçilerindendir. Allah, Kuran'da Hz. İsa (as)'ın doğumundan Allah'ın Katına yükselişine kadar her konuda, diğer insanlardan büyük farklılıklar gösterdiğine dikkat çekmiştir. Herşeyden önce Hz. İsa (as), bilinen sebeplerin dışında bir yaratılışla doğmuş ve babasız olarak dünyaya gelmiştir. Allah, Hz. İsa (as) doğmadan önce, birçok özelliğini ve insanlar için bir Mesih olarak gönderildiğini melekleri aracılığıyla annesi Hz. Meryem'e bildirmiştir. Hz. İsa (as)'ın Kuran'da haber verilen bu seçkin özelliklerinden biri **"Allah'ın bir kelimesi"** olmasıdır:

> **... Meryem oğlu Mesih İsa, ancak Allah'ın elçisi ve kelimesidir. Onu ('OL' kelimesini) Meryem'e yöneltmiştir ve O'ndan bir ruhtur... (Nisa Suresi, 171)**
>
> **Hani Melekler, dediler ki: "Meryem, doğrusu Allah Kendinden bir kelimeyi sana müjdelemektedir. Onun adı Meryem oğlu İsa Mesih'tir. O, dünyada ve ahirette 'seçkin, onurlu, saygındır' ve (Allah'a) yakın kılınanlardandır. (Al-i İmran Suresi, 45)**

Kuran'da "Allah'ın kelimesi" ifadesi yalnızca Hz. İsa (as) için kullanılmıştır. Allah, Hz. İsa (as) henüz dünyaya gelmeden onun ismini bildirmiştir. Bu, Hz. İsa (as)'ın diğer insanlardan daha farklı bir yaratılışla yaratıldığını gösteren ifadelerden biridir.

Hz. İsa (as) hakkında doğruluğu kesin olan bilgiye ulaşabileceğimiz kaynak, Allah'ın kıyamete kadar koruyacağını vaat ettiği Kuran-ı Kerim'dir. Allah Kuran'da, Hz. İsa (as)'ın ölmediğini, göğe yükseltildiğini haber vermiştir. Hz. İsa (as) 'ahir zaman' adı verilen kıyamet öncesinde yaşanacak olan dönemde ikinci kez dünyaya gelecektir. Ayrıca Peygamberimiz (sav) de Hz. İsa (as)'ın yeryüzüne geri geleceğini pek çok hadis-i şerifinde bildirmiştir. Bu konuya ilişkin bilgiler Kuran'da şöyle yer almaktadır:

Hz. İsa (as) Öldürülmemiş, Allah Katına Yükseltilmiştir

Hz. İsa (as)'ı tutuklayan Romalılar ve Yahudi din adamları onu çarmıha gerdiklerini ve böylelikle onu öldürdüklerini iddia etmişlerdir. Nitekim, tüm Hıristiyan alemi de olayı bu şekilde kabul etmekte, fakat Hz. İsa (as)'ın öldükten sonra dirilerek göğe yükseldiğine inanmaktadır. Ancak Kuran'a baktığımızda olayın aslının böyle olmadığını görürüz:

> **Ve: "Biz, Allah'ın Resulü Meryem oğlu Mesih İsa'yı gerçekten öldürdük" (katelna) demeleri nedeniyle de (onlara böyle bir ceza verdik.) Oysa onu öldürmediler (ma katelehu) ve onu asmadılar (ma salebehu). Ama onlara (onun) benzeri gösterildi**

(şubbihe). Gerçekten onun hakkında anlaşmazlığa düşenler, kesin bir şüphe içindedirler. Onların bir zanna uymaktan başka buna ilişkin hiçbir bilgileri yoktur. Onu kesin olarak öldürmediler (ma katelehu). (Nisa Suresi, 157)

Aynı ayetin devamında Hz. İsa (as)'ın öldürülmediği ve Allah Katına yükseltildiği şu şekilde bildirilmektedir:

Hayır; Allah onu Kendine yükseltti (refea). Allah üstün ve güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir. (Nisa Suresi, 158)

Ayette geçen "ama onlara (onun) benzeri gösterildi" ifadesi Hz. İsa (as)'ın öldürülmediğini ve Allah Katına yükseltildiğini ortaya koymaktadır. Allah, bu iddiada bulunanların gerçeğe dair bir bilgilerinin olmadığını da haber vermektedir. Allah insanlara Hz. İsa (as)'ın bir benzerini göstermiş ve Hz. İsa (as)'ı Kendi Katına yükseltmiştir.

Kuran'da Peygamberlerin Ölümleri

Kuran'da peygamberlerin ölümlerinin aktarıldığı kıssalarda geçen kelimeler ile, Hz. İsa (as)'ın öldürülme girişiminin anlatıldığı ayetlerde geçen kelimelerin incelenmesi, Hz. İsa (as)'la ilgili önemli bir gerçeği ortaya çıkarmaktadır. Kuran'da peygamberlerin ölmesi veya öldürülmesiyle ilgili olarak kullanılan kelimeler "katele (öldürmek), mate (ölmek), haleke (helak olmak), salebe (asmak)" ya da birkaç özel kelime ile ifade edilmiştir. Oysa Hz. İsa (as) için, Kuran'da çok açık bir ifadeyle, **"Onu öldürmediler (ma katelehu) ve asmadılar (ma salebuhu)"** ifadesi kullanılarak hiçbir öldürme şekliyle öldürülmediği vurgulanmaktadır. İnsanlara Hz. İsa (as)'ın bir benzerinin gösterildiği ve onun Allah Katına yükseltildiği bildirilmektedir. Al-i İmran Suresi'nde ise Hz. İsa (as)'ı Allah'ın vefat ettireceği ve onu Kendi Katına yükselteceği bildirilmiştir:

Hani Allah, İsa'ya demişti ki: "Ey İsa, doğrusu seni Ben vefat ettireceğim (müteveffiyke), seni Kendime yükselteceğim (rafiuke), seni inkar edenlerden temizleyeceğim ve sana uyanları kıyamete kadar inkara sapanların üstüne geçireceğim..." (Al-i İmran Suresi, 55)

Kuran'da geçen ölüm anlamı içeren kelimelerin Arapça karşılıklarının incelenmesi, Hz. İsa (as)'ın bildiğimiz manada ölmediğini açıkça ortaya koyar. Al-i İmran Suresi'nde geçen "vefat ettirme" kelimesinin kullanım şekilleri şöyledir:

Vefea: Vefat Ettirme

Maide Suresi'nin 117. ayetinde şu şekilde bildirilmektedir:

"Ben onlara bana emrettiklerinin dışında hiçbir şeyi söylemedim. (O da şuydu:) 'Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin.' Onların içinde kaldığım sürece, ben onların üzerinde bir şahidim. Beni vefat ettirdiğinde

(teveffeyteni), üzerlerindeki gözetleyici Sendin. Sen herşeyin üzerine şahid olansın." (Maide Suresi, 117)

Bu ayette geçen ve Türkçe meallerde öldürme ya da vefat ettirme olarak çevrilen kelime (teveffeyteni) Arapçada "vefea" kökünden türemiştir ve bu kelime ölüm manasına değil, "canın alınması" manasına gelmektedir. Nitekim Arapça tefsirlerde de ölüm manasında kullanılmaz. İslam alimi Kurtubi'nin tefsiri bunun örneklerinden biridir. Kurtubi tefsirinde söz konusu kelime için "nefislerin ele alınması" tabiri kullanılmıştır. İnsanın canının alınmasının her zaman ölüm anlamına gelmediği yine Kuran'da bize bildirilmektedir. Örneğin "vefea" kelimesinin geçtiği bir ayette insanın ölümünden değil, uykuda canının alınmasından bahsedilmektedir:

Sizi geceleyin vefat ettiren (yeteveffakum) ve gündüzün "güç yetirip etkilemekte olduklarınızı" bilen, sonra adı konulmuş ecel doluncaya kadar onda sizi dirilten O'dur... (Enam Suresi, 60)

Bu ayette "vefat ettirme" olarak tercüme edilen kelime ile, Al-i İmran Suresi'nin 55. ayetinde kullanılan kelime aynıdır, yani her iki ayette de "vefea" kelimesi geçmektedir.

Allah Kuran ayetlerinde Hz. İsa (as)'ın öldürülmediğini, asılmadığını, insanlara onun bir benzerinin gösterildiğini, onu vefat ettirdiğini (yani uykudaki gibi canını aldığını) ve Kendi Katına yükselttiğini bildirmiştir. Hz. İsa (as) için "canını almak" anlamına gelen "vefea" fiili kullanılırken, diğer peygamberler için normal ölümü ifade eden "katele" ya da "mevt" gibi ifadeler kullanılmaktadır. Bu bilgiler doğrultusunda, Hz. İsa (as)'ın uykudakine benzer bir duruma sokularak Allah Katına yükseltildiğini, olayın bildiğimiz ölüm olmadığını, sadece bu boyuttan bir ayrılış olduğunu söyleyebiliriz. (Doğrusunu Allah bilir.) (Konuyla ilgili daha detaylı bilgi için bkz., Harun Yahya, Hz. İsa (as) Ölmedi)

Hz. İsa (as)'ın Yeryüzüne Dönüşü

Bu bölüme kadar anlatılanlardan Hz. İsa (as)'ın ölmediği ve Allah Katına yükseltildiği açıkça anlaşılmaktadır. Kuran'da dikkat çekilen bir başka konu ise Hz. İsa (as)'ın yeryüzüne yeniden döneceğidir.

Kuran'ın pek çok ayetinde Hz. İsa (as)'ın ikinci kez yeryüzüne döneceğine ilişkin kesin ifadeler bulunmaktadır. Bunlardan bazılarını şöyle sıralayabiliriz:

1) Hani Allah, İsa'ya demişti ki: "Ey İsa, doğrusu seni Ben vefat ettireceğim ve seni Kendime yükselteceğim, seni inkar edenlerden temizleyeceğim ve sana uyanları kıyamete kadar inkara sapanların üstüne geçireceğim. Sonra dönüşünüz yalnızca Bana'dır, hakkında anlaşmazlığa düştüğünüz şeyde aranızda Ben hükmedeceğim. (Al-i İmran Suresi, 55)

Yukarıdaki ayette kıyamete kadar inkar edenlere üstün gelen ve Hz. İsa (as)'a gerçekten tabi olan bir insan topluluğundan söz edilmektedir. Bu ifadeye göre 'Hz. İsa (as)'a tabi olan' ve 'kıyamete kadar yaşayacak' olan bir topluluk olması gerekmektedir. Şu

anda yaşayan Hıristiyanlara baktığımızda, Hıristiyanlığın özünün bozulduğunu, Hz. İsa (as)'ın anlattığı hak dinden farklı bir din oluştuğunu görürüz. Hz. İsa (as)'ın (haşa) Allah'ın oğlu olduğu şeklindeki sapkın inanç benimsenmiş ve teslis inancı (üçleme; Baba, oğul, kutsal Ruh) kabul edilmiştir. Bu durumda, dinin aslından iyice uzaklaşmış olan günümüz Hıristiyanlarını Hz. İsa (as)'a uyanlar olarak kabul edemeyiz; çünkü Allah, Kuran'ın birçok ayetinde "üçleme"ye inananların inkar içerisinde olduklarını bildirmiştir:

Andolsun, "Allah üçün üçüncüsüdür" diyenler küfre düşmüştür. Oysa tek bir İlah'tan başka İlah yoktur... (Maide Suresi, 73)

Hz. İsa (as)'ın ilk dünyaya gelişinde de kendisine inananlar çok az sayıda olmuş, ayette haber verilen "sana uyanları kıyamete kadar inkara sapanların üstüne geçireceğim" vaadi o dönemde gerçekleşmemiştir. Dolayısıyla Hz. İsa (as)'a tabi olan böyle bir topluluk kuşkusuz ki, onun kıyamet yakın bir dönemde tekrar yeryüzüne gelişiyle ortaya çıkacaktır. Ve bu kimseler kıyamete kadar inkar edenlere üstün kılınacaklardır.

2) Andolsun, Kitap Ehli'nden, <u>ölmeden önce ona inanmayacak kimse yoktur</u>. Kıyamet günü, o da onların üzerine şahit olacaktır. (Nisa Suresi, 159)

Yukarıdaki ayette yer alan "ölmeden önce ona inanmayacak kimse yoktur" ifadesinde geçen "o" zamiri Hz. İsa (as) için kullanılmıştır. Bu ayetin öncesinde yer alan Nisa Suresi'nin 157. ve 158. ayetleri bu zamirin Hz. İsa (as) için kullanıldığını ortaya koymaktadır:

Ve: "Biz, Allah'ın Resulü Meryem oğlu Mesih İsa'yı gerçekten öldürdük" demeleri nedeniyle de (onlara böyle bir ceza verdik.) Oysa onu öldürmediler ve onu asmadılar. Ama onlara (onun) benzeri gösterildi. Gerçekten onun hakkında anlaşmazlığa düşenler, kesin bir şüphe içindedirler. Onların bir zanna uymaktan başka buna ilişkin hiçbir bilgileri yoktur. Onu kesin olarak öldürmediler. (Nisa Suresi, 157)

Hayır; Allah onu Kendine yükseltti. Allah üstün ve güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir. (Nisa Suresi, 158)

Bazı kimseler ayette geçen "ölümünden önce" ifadesinin, "Kitap Ehli'nin kendi ölümlerinden önce" inanması anlamında olduğunu düşünmektedirler. Bu yoruma göre, Kitap Ehli'nden olan her kişi kendisine ölüm gelmeden Hz. İsa (as)'a mutlaka iman edecektir. Oysa Arapça dilbilgisi, bu iddianın doğru olmadığını göstermektedir. Kuran'da Kitap Ehli ile ilgili tüm ayetlerde, çoğulluğu ifade eden "hum" eki kullanılmıştır. (Beyyine Suresi, 1 ve 6; Hadid Suresi, 29; Haşr Suresi 2 de olduğu gibi.) Bu ayette ise tekilliği ifade eden "h" eki kullanılmıştır. Bu durumda, ayette haber verilen, Hz. İsa (as)'ın ölümünden –yani yeryüzüne ikinci kez gelip biyolojik olarak ölümünden- önce Kitap Ehli'nin kendisine inanacağıdır. (Doğrusunu Allah bilir.)

Ayrıca Hz. İsa (as) döneminde Kitap Ehli tanımlamasına dahil olan Yahudiler ona iman etmemekle kalmamış onu öldürmek için tuzak kurmuşlardır. Hz. İsa (as)'dan sonra yaşayıp ölen Yahudi ve Hıristiyanların ise Hz. İsa (as)'a -Kuran'da bildirildiği şekilde- iman etmiş olduklarını iddia etmek gerçek dışı bir yaklaşım olacaktır.

Bunun yanı sıra ayetin devamında geçen 'kıyamet günü, o da onların üzerine şahit olacaktır' ifadesi de yine Hz. İsa (as)'ın geleceğine işaret etmektedir.

Sonuç olarak, ayetlerin bizlere gösterdiği gerçek şudur: "Hz. İsa (as) ölmeden önce tüm Ehli Kitap ona iman edecektir".

Öncelikle, ayette gelecekten bahsedildiği açıktır, çünkü Hz. İsa (as)'ın ölmesi söz konusudur. Oysa Hz. İsa (as) ölmemiş sadece Allah Katına yükseltilmiştir. Hz. İsa (as) dünyaya yeniden gelecek ve her insan gibi yaşayıp ölecektir. İkinci olarak ise Hz. İsa (as)'a tüm Ehli Kitabın iman etmesi söz konusudur. Bu da henüz gerçekleşmemiş ancak kesin olarak gerçekleşeceği bildirilen bir olaydır.

Dolayısıyla buradaki "ölümünden önce" ifadesinin işaret ettiği kişi Hz. İsa (as)'dır. Kitap Ehli onu görüp bilecek, ilerleyen satırlarda detaylı olarak anlatılacağı gibi, yaşadığı sırada ona Müslüman olarak itaat edecek ve Hz. İsa (as) da onların durumlarıyla ilgili ahirette şahitlik edecektir. (Doğrusunu Allah bilir.)

3) Hz. İsa (as)'ın yeniden yeryüzüne döneceği ile ilgili bir başka ayet de Zuhruf Suresi'nin 61. ayetidir. Bu surenin 57. ayetinden itibaren Hz. İsa (as)'dan bahsedilir:

> **Meryem oğlu (İsa) bir örnek olarak verilince, senin kavmin hemen ondan (keyifle söz edip) kahkahalarla gülüyorlar.**
> **Dediler ki: "Bizim ilahlarımız mı daha hayırlı, yoksa o mu?" Onu yalnızca bir tartışma-konusu olsun diye (örnek) verdiler. Hayır, onlar 'tartışmacı ve düşman' bir kavimdir. O, yalnızca bir kuldur; kendisine nimet verdik ve onu İsrailoğulları'na bir örnek kıldık. Eğer Biz dilemiş olsaydık, elbette sizden melekler kılardık; yeryüzünde (size) halef (yerinize geçenler) olurlardı. (Zuhruf Suresi, 57-60)**

Bu ayetlerin hemen arkasından gelen 61. ayette Hz. İsa (as)'ın kıyamet saati için bir ilim, bir işaret olduğu belirtilmektedir:

> **Şüphesiz o, kıyamet-saati için bir ilimdir. Öyleyse ondan yana hiçbir kuşkuya kapılmayın ve Bana uyun. Dosdoğru yol budur. (Zuhruf Suresi, 61)**

Bu ayet Hz. İsa (as)'ın ahir zamanda yeryüzüne dönüşüne açık bir işaret içermektedir. Çünkü Hz. İsa (as), Kuran'ın indirilişinden yaklaşık altı asır önce yaşamıştır. Dolayısıyla bu ilk hayatını "kıyamet saati için bir bilgi" yani bir kıyamet alameti olarak anlayamayız. Ayetin işaret ettiği anlam, Hz. İsa (as)'ın, ahir zamanda, yani kıyametten önceki son zaman diliminde yeniden yeryüzüne döneceği ve bunun da bir kıyamet alameti olacağıdır. (Doğrusunu Allah bilir.)

4) Hz. İsa (as)'ın ikinci gelişine işaret eden başka ayetler de şöyledir:

> **Hani Melekler, dediler ki: "Meryem, doğrusu Allah Kendinden bir kelimeyi sana müjdelemektedir. Onun adı Meryem oğlu İsa Mesih'tir. O, dünyada ve ahirette 'seçkin, onurlu, saygındır' ve (Allah'a) yakın kılınanlardandır. Beşikte de, yetişkinliğinde de insanlarla konuşacaktır. Ve O salihlerdendir. "Rabbim, bana bir beşer dokunmamışken, nasıl bir çocuğum olabilir?" dedi. (Fakat) Allah neyi dilerse yaratır. Bir işin olmasına karar verirse, yalnızca ona "Ol" der, o da hemen oluverir. Ona Kitabı, hikmeti, Tevrat'ı ve İncil'i öğretecek. (Al-i İmran Suresi, 45-48)**

Ayette, Allah'ın Hz. İsa (as)'a, Tevrat'ı, İncil'i ve bir de "Kitabı" öğreteceği haber verilmektedir. Bu kitabın hangi kitap olduğu kuşkusuz önemlidir. Aynı ifade Maide Suresi'nin 110. ayetinde de yer almaktadır:

> **Allah şöyle diyecek: "Ey Meryem oğlu İsa, sana ve annene olan nimetimi hatırla. Ben seni Ruhu'l-Kudüs ile destekledim, beşikte iken de, yetişkin iken de insanlarla konuşuyordun. Sana Kitabı, hikmeti, Tevrat'ı ve İncil'i öğrettim..." (Maide Suresi, 110)**

Her iki ayette de geçen "kitap" ifadesini incelediğimizde, bunun Kuran'a işaret ettiğini görürüz. Ayetlerde Tevrat ve İncil'in ardından gönderilen son hak kitabın Kuran olduğu bildirilmektedir. (Hz. Davud'a verilen Zebur da Eski Ahit'in içindedir) Bunun yanında, yine Kuran'ın bir başka ayetinde, "kitap" kelimesi, İncil ve Tevrat'ın yanında Kuran'ı ifade etmek için kullanılmıştır:

> **Allah... O'ndan başka İlah yoktur. Diridir, kaimdir. O, sana Kitabı Hak ve kendinden öncekileri doğrulayıcı olarak indirdi. O, Tevrat ve İncil'i de indirmişti. (Al-i İmran Suresi, 2-3)**

Bu durumda, Hz. İsa (as)'a öğretilecek olan üçüncü "Kitab"ın Kuran olduğunu ve bunun da ancak Hz. İsa (as)'ın ahir zamanda dünyaya dönüşünde mümkün olabileceğini düşünebiliriz. Çünkü Hz. İsa (as) Kuran'ın indirilmesinden yaklaşık 600 sene önce yaşamıştı. Peygamberimiz (sav)'in hadislerine baktığımızda Hz. İsa (as)'ın dünyaya ikinci kez gelişinde İncil ile değil Kuran'la hükmedeceğini anlıyoruz. (Detaylı bilgi için bkz Harun Yahya, *Kıyamet Alametleri*) Bu da ayetteki manaya tam olarak karşılık gelmektedir. (Doğrusunu Allah bilir.)

5) Tüm bunların yanında **"Şüphesiz, Allah Katında İsa'nın durumu, Adem'in durumu gibidir..."** (Al-i İmran Suresi, 59) ayeti de Hz. İsa (as)'ın dönüşüne işaret ediyor olabilir. Tefsir alimleri genellikle bu ayetin her iki peygamberin de babasız olma özelliğine, Hz. Adem'in Allah'ın "Ol" emriyle topraktan yaratılması ile Hz. İsa (as)'ın yine "Ol" emriyle babasız doğmasına işaret ettiğine dikkat çekmişlerdir. Ancak ayetin bir ikinci işareti daha olabilir. Hz. Adem cennetten nasıl yeryüzüne indirildiyse, Hz. İsa (as) da ahir zamanda Allah'ın Katından yeryüzüne indirilecek olabilir. (Doğrusunu Allah bilir.) Görüldüğü gibi Hz. İsa (as)'ın yeryüzüne yeniden döneceğine ilişkin olarak Kuran'da geçen ayetler çok açıktır. Kuran'da diğer peygamberler için bunlara benzer ifadeler kullanılmamıştır. Ancak tüm bu ifadeler, Hz. İsa (as) için kulanılmıştır. Bunun anlamı ise oldukça açıktır.

6) Allah, Hz. İsa (as)'ın ölümünü bir diğer ayette şöyle haber vermektedir:

> **(İsa:) "Selam üzerimedir; doğduğum gün, öleceğim gün ve diri olarak yeniden-kaldırılacağım gün de." (Meryem Suresi, 33)**

Bu ayet Al-i İmran Suresi'nin 55. ayetiyle birlikte incelendiğinde çok önemli bir gerçeğe işaret etmektedir. Al-i İmran Suresi'ndeki ayette Hz. İsa (as)'ın Allah Katına yükseltildiği ifade edilmektedir. Bu ayette ölme ya da öldürülme ile ilgili bir bilgi verilmemektedir. Ancak Meryem Suresi'nin 33. ayetinde Hz. İsa (as)'ın öleceği günden bahsedilmektedir. Bu ikinci ölüm ise ancak Hz. İsa (as)'ın ikinci kez dünyaya gelişi ve bir süre yaşadıktan sonra vefat etmesiyle mümkün olabilir. (Doğrusunu Allah bilir.)

7) Hz. İsa (as)'ın tekrar dünyaya geleceği ile ilgili bir başka delil ise Maide Suresi'nin 110. ayetinde ve Al-i İmran Suresi'nin 46. ayetinde geçen "kehlen" kelimesidir.

> **Allah şöyle diyecek: "Ey Meryem oğlu İsa, sana ve annene olan nimetimi hatırla. Ben seni Ruhu'l-Kudüs ile destekledim, beşikte iken de, yetişkin (kehlen) iken de insanlarla konuşuyordun…" (Maide Suresi, 110)**
>
> **Beşikte de, yetişkinliğinde (kehlen) de insanlarla konuşacaktır. Ve o salihlerdendir. (Al-i İmran Suresi, 46)**

Bu kelime Kuran'da sadece yukarıdaki iki ayette ve sadece Hz. İsa (as) için kullanılmaktadır. Hz. İsa (as)'ın yetişkin halini ifade etmek için kullanılan "kehlen" kelimesinin anlamı "otuz ile elli yaşları arasında, gençlik devresini bitirip ihtiyarlığa ayak basan, yaşı kemale ermiş kimse" şeklindedir. Bu kelime İslam alimleri arasında ittifakla "35 yaş sonrası döneme işaret ediyor" şeklinde açıklanmaktadır.

Hz. İsa (as)'ın genç bir yaş olan otuz yaşının başlarında göğe yükseldiğini, yeryüzüne indikten sonra kırk yıl kalacağını ifade eden ve İbni Abbas'tan rivayet edilen hadise dayanan İslam alimleri, Hz. İsa (as)'ın yaşlılık döneminin, tekrar dünyaya gelişinden sonra olacağını, dolayısıyla bu ayetin, Hz. İsa (as)'ın nüzulüne dair bir delil olduğunu söylemektedirler.[14] İslam alimlerinin bu yorumunun isabetli olduğu, söz konusu ayetlere bakıldığında kolaylıkla anlaşılmaktadır.

Kuran ayetlerinde bu ifadenin, yalnızca Hz. İsa (as) için kullanıldığını görürüz. Tüm peygamberler insanlarla konuşup, onları dine davet etmişlerdir. Hepsi de yetişkin yaşlarında tebliğ görevini yerine getirmişlerdir. Ancak Kuran'da diğer peygamberler için bu şekilde bir ifade kullanılmamaktadır. Bu ifade sadece Hz. İsa (as) için kullanılmıştır ve mucizevi bir durumu ifade etmektedir. Çünkü ayetlerde birbiri ardından gelen "beşikte" ve "yetişkin iken" kelimeleri iki büyük mucizevi zamana dikkat çekmektedirler.

Nitekim İmam Taberi, *Taberi Tefsiri* isimli eserinde bu ayetlerde geçen ifadeleri şu şekilde açıklamaktadır:

> Bu ifadeler (Maide Suresi, 110), Hz. İsa (as)'ın ömrünü tamamlayıp yaşlılık döneminde insanlarla konuşabilmesi için gökten ineceğine işaret etmektedir. Çünkü o, genç yaştayken göğe kaldırılmıştı…
>
> Bu ayette (Al-i İmran Suresi, 46), Hz. İsa (as)'ın hayatta olduğuna delil vardır ve ehl-i sünnet de bu görüştedir. Çünkü ayette, onun yaşlandığı zamanda da insanlarla konuşacağı ifade edilmektedir. Yaşlanması da ancak, semadan yeryüzüne ineceği zamanda olacaktır."[15]

"Kehlen" kelimesinin açıklamaları da, Kuran'da yer alan diğer bilgiler gibi, Hz. İsa (as)'ın tekrar yeryüzüne gelişine işaret etmektedir. (Doğrusunu Allah bilir.)

Tüm bu anlatılanlar Hz. İsa (as)'ın ahir zaman adı verilen dönemde yeryüzüne tekrar geleceğini ve insanları hak din olan İslam'a yönelteceğini ortaya koymaktadır. Kuşkusuz bu, Allah'ın iman edenlere büyük bir müjdesi, rahmeti ve nimetidir. İman edenlerin sorumluluğu ise, Hz. İsa (as)'ı en güzel şekilde savunup desteklemek ve onun insanları çağırdığı Kuran ahlakını en güzel şekilde yaşamaktır.

Hz.İsa (as), Hz. Mehdi (as) ile Birlikte İslam Ahlakını Yeryüzüne Hakim Edecektir

Hz. İsa (as)'ın yeryüzüne ikinci kez gelişini müjdeleyen Kuran ayetlerinin yanı sıra, Peygamber Efendimiz (sav)'in hadislerinde Hz. İsa (as)'ın dünyaya yeniden gelişi detaylı olarak anlatılmıştır. Buna göre, Hz. İsa (as) yeniden yeryüzüne geldiğinde, Kuran'la hükmedecek, Hıristiyanları içinde düştükleri yanlış inanışlardan kurtaracak, onları İslam'a yöneltecek, Hz. Mehdi (as)'ın arkasında namaz kılacak, Deccali fikren yok edecek, Hz. Mehdi (as) ile birlikte İslam ahlakını tüm yeryüzüne hakim kılacaktır. Konuyla ilgili hadislerden bazıları şu şekildedir:

> Kırk (40) yıl Allah'ın kitabı ve benim sünnetimle hükmeder, vefat eder.[16]

Hz. İsa (as), Ümmet-i Muhammed'e peygamber olarak değil, şeriat-ı Muhammediyyeyi tatbik etmek için gelecektir.[17]

> Hz. İsa (as) inecek ve Resulullah Efendimiz (sav)'in şeriatına tabi olacaktır.[18]
>
> Hazreti Muhammed (sav)'in şeriatı üzerine hüküm verecek, kendisi Peygamber olduğu halde Peygamber'e tabi olacak ve Muhammed (as)'in ümmetinden olacak. Peygamberin ümmeti ve sahabisi olacak… Öyleyse o, sahabelerin en efdali olacak…[19]
>
> İslamdan başka (hiçbir dini) kabul etmeyecek... Din muttehid olacak... Allah'tan başka hiçbir kimseye ve hiçbir şeye ibadet edilmeyecek... [20]

Hz. İsa (as) ve Hz. Mehdi (as) döneminde tüm silahlar susacak, tüm çatışmalar barışla son bulacak, her türlü anlaşmazlık ortadan kaldırılacak, yeryüzünün tamamına sevgi, dostluk ve kardeşlik hakim olacaktır. Hadislerde bu güzel dönem şöyle anlatılmaktadır:

> Harp (erbabı) ağırlıklarını (yani silah ve saireyi) bırakır.[21]
>
> Düşmanlık ve kini de kaldıracaktır... Kap su ile dolduğu gibi yeryüzü barışla dolacaktır. Din birliği de olacak, artık Allah'tan başkasına tapılmayacaktır. Savaş da ağırlıklarını bırakacak.[22]
>
> Zehirli haşarat ve hayvanlardan zehri bertaraf edecek, çocuklar yılan ve akreplerle oynaşacak... Onların çocuklara bir zararı dokunmayacak. Kurt koyunla otlayacak da koyuna bir zararı dokunmayacak... Yeryüzü sulh ve selametle dolacak, mücadele ve dövüşmek, harb ve saldırılar ortadan kalkacak...[23]

Adaletin tam tecelli edeceği, gerçek bir güven ortamının tesis edileceği bu dönemde bolluk ve bereket de görülmemiş şekilde artacaktır:

> Artık o gün (öyle bolluk olur ki on ile kırk kişi arasında) bir cemaat bir tek nar meyvesinden ye(yip doya)rlar ve o nar kabuğunun çanağı ile de gölgelenirler. Sütlere de Allah Teala tarafından o derece bereket ihsan edilir ki bir tek sağmal devenin sütü büyük bir insan topluluğuna muhakkak kafi gelir. Bir sağmal sığırın sütü insanlardan bir kabileye muhakkak yeterli gelir. Bir sağmal koyunun sütü akrabalardan meydana gelen bir soy topluluğuna muhakkak kafi gelir.[24]
>
> ... Mal da o kadar çoğalacaktır ki, hiçbir kimse mal kabul etmeyecektir.[25]

Hz. İsa (as) ve Hz. Mehdi (as) Bu Yüzyılda Gelecek

Her yüz senede bir din ahlakını bidatlerden kurtarmak ve yenilemek için Allah tarafından bir zatın gönderildiği, Sünen-i Ebu Davud, Mektubat-ı Rabbani gibi büyük ve muteber ehli sünnet alimlerinin eserlerinde açık bir şekilde belirtilmiştir:

> Ebu Hüreyre'nin rivayetine göre; Resulullah (sav) şöyle buyurmuş: Gerçekten Aziz ve Celil olan Allah **her yüz senenin başında** şu ümmetin dinini bidatten (dine sonradan karışmış batıl uygulamalardan) ayıracak, yenileyecek (ilim sahibi) bir zatı gönderir.[26]

Peygamberimiz (sav)'den rivayet edilen hadislerde ahir zamanda zuhur edeceği müjdelenen Hz. Mehdi (as)'ın çıkış zamanı olarak ise Hicri 1400 yılı verilmiştir:

> **İnsanlar 1400 senesinde Hz.Mehdi (as)'ın yanında toplanacaklardır.[27]**

Bu 100 yıllık sürede İslam ahlakı belli bir süreç içinde tüm dünyaya hakim olacak, din ahlakına karşı mücadele veren Deccaliyet sistemi ise tamamen ortadan kalkacaktır. Ancak aşağı yukarı 100 sene kadar sürecek olan bu yükselme döneminin ardından yani Hicri 1500'lerle birlikte Dünya yeniden bir bozulma sürecine girecektir. Ehl-i Sünnetin büyük hadis ve fıkıh alimlerinden biri olan İmam Ahmed İbni Hanbel gibi birçok alimin birbirlerinden naklettikleri bir hadiste Peygamberimiz (sav) kendine kadar dünyada geçen zamanın 5600 yıl olduğunu bildirerek insanlık tarihinin başlangıcı hakkında önemli bir bilgi vermiştir:

> Ahmed İbni Hanbel İlel'inde nakletti. İsmail b. Abdülkerim, Abdüssamed'den O da Vehb'den rivayet etti: **Dünyadan beş bin altı yüz yıl geçmiştir.**[28]

Diğer yandan başka birçok hadiste ise dünyanın ömrünün 7000 yıl olduğuna dair açık izahlar bulunmaktadır:

> Enes Malik 'den tahric etti. O dedi ki, Resulullah (sav) buyurdu: **Dünyanın ömrü, ahiret günlerinde yedi gündür.** Allah-u Teala buyurdu ki: **Rabbin katında bir gün sizin saydıklarınızdan bin yıl gibidir.** Kim bir din kardeşinin Allah yolunda bir ihtiyacını görürse, Allah Teala onun için gündüzlerini oruçla, gecelerini de ibadetle geçirmişcesine **şu dünyanın yedi bin yıllık ömrü müddetince sevap yazar.**[29]
>
> Dakkak b. Zeyd-ü Cüheni 'den rivayet ettiler: Ben gördüğüm bir rüyayı Resulullah (sav)'e anlattım. Bu rüyada Peygamber (sav) yedi basamaklı bir minberin en üst basamağında idi: **O buyurdu ki, yedi basamaklı gördüğün minber şu dünyanın ömrü olan yedi bin senedir.** (Ali B. Hüsameddin el-Muttaki, Kitab-ül Burhan Fi Alamet-il Mehdiyy-il Ahir Zaman, 89)

Hicri 1300'ün ve son bin yılın en büyük müceddidi olan Üstad Said Nursi Hazretleri ise İslam ahlakının hakimiyet süresi için Hicri 1500'leri vermiştir. Üstad bu tarihlere kadar ki dönemin Müslümanların açık ve aşikar galibiyet dönemleri olacağını ifade etmiştir. Bundan sonraki yıllarda ise İslam ahlakının dünya üzerindeki yükseliş döneminin sona ereceği ve kafirler için bir kıyamet kopmasının Hicri 1545 itibariyle söz konusu olacağını söylemiştir. (Doğrusunu Allah bilir.)

"Ümmetimden bir taife Allah'ın emri gelinceye kadar (kıyamete kadar) hak üzerinde olacaktır."

"Ümmetimden bir taife.." fıkrasının (bölümünün) makam-ı cifrîsi (cifir hesâbına göre olan netice, sayı değeri) 1542 (2117) ederek nihayet-i devamına (varlığının sonuna) îma eder. "Hak üzerinde olacaktır." (şedde sayılır) fıkrası dahi; makam-ı cifrîsi 1506 (2082), bu tarihe kadar zâhir ve aşikârane (açık ve ortada), belki galibane; sonra tâ 1542 (2117) ye kadar, gizli ve mağlubiyet içinde vazife-i tenviriyesine (aydınlatma görevine) devam edeceğine remze (işarete) yakın îma eder. "Allah'ın emri gelinceye kadar" (şedde sayılır) fıkrası dahi; makam-ı cifrîsi 1545 (2120), kâfirin başında kıyamet kopmasına îma eder.[30]

Büyük ehl-i Sünnet alimi Berzenci Hazretleri de dünyanın ömrünün Hicri 1600'e ulaşmayacağını yani Hicri 1500'lü yıllar içinde kıyametin kopmasının Allah'ın izniyle beklendiğini ifade etmektedir. (Doğrusunu Allah bilir.)

Bu ümmetin ömrü bin seneyi geçecek, fakat bin beş yüz seneyi aşmayacaktır...[31]

Peygamberimiz (sav)'den rivayet edilen hadise dayalı olarak Suyuti Hazretleri ise yaptığı açıklamada şöyle belirtmektedir:

Benim ümmetimin ömrü 1500 seneyi pek geçmeyecek.[32]

Peygamberimiz (sav)'in hadislerinden ve büyük İslam alimlerinin açıklamalarından da açıkça anlaşıldığı üzere, içinde bulunduğumuz Hicri 1400'ler Hz. Mehdi (as)'ın zuhur çağıdır. Bu yüzyılda Hz. Isa (as) yeniden yeryüzüne gelecek, Hz. Mehdi (as) zuhur edecek ve İslam ahlakı yeryüzüne hakim olacaktır.

CAHİLİYE TOPLUMUNDA KADINA BAKIŞ AÇISI

Cahiliye Toplumlarında Kadının Yeri

İnsanlara yaşamları boyunca ihtiyaç duyabilecekleri her konuda gerekli tüm bilgileri Allah Kuran'da açıklamıştır. Dünya hayatının gerçek yüzünü, insanların yaratılış amaçlarını, güzel bir hayat yaşayabilmelerinin sırlarını, insan fıtratına en uygun olan ahlak anlayışını insanlara bildirmiştir. Allah'ın bildirdiği bu gerçeklere iman edip, hayatlarını bu doğrultuda yönlendiren insanlar dünyada ve ahirette gerçek mutluluğu elde etmiş olurlar.

Cahiliye toplumlarında ise insanların hayatlarını yönlendiren, mutlak doğru olduğundan emin olabilecekleri bir güç yoktur. Tam tersine peşinden gittikleri kuralların büyük çoğunluğunun, ne zaman, kim tarafından ve hangi bilgilere dayanarak konulduğu dahi belirsizdir. Bu adı konulmayan, ama tüm cahiliye insanlarının yıllar boyu topluca uydukları kurallar, atalarından kalan bir gelenek olarak yaşanır. Cahiliye insanlarının yaşayış amaçları, idealleri, değer yargıları, kısacası toplum düzeninin üzerine bina edildiği tüm temeller hep bu anlayış ile oluşturulur. Toplumdaki her bireyin, içerisinde bulunduğu konuma, sahip olduğu sosyal statüye, cinsiyetine, inançlarına ve yaşam tarzına göre önceden belirlenmiş bir yeri vardır.

Kadının toplumdaki yeri de, insanların büyük bölümünün etkisi altında kaldığı bu sabit bakış açıları ve değer yargıları doğrultusunda belirlenmiştir. Kimi toplumlarda kadının, bedenen erkekten daha güçsüz olması nedeniyle, ruhen de onlardan daha zayıf bir yapıya sahip olmaları gerektiği şeklinde yanlış bir inanç hakimdir. Kadının kişiliği, ahlaki özellikleri ve yeteneklerinin de, fiziksel yapısıyla orantılı olarak daha sınırlı olduğuna inanılır. Örneğin toplumda "erkek işi" ya da "kadın işi" diye ayırt edilen konular vardır. Elbette ki fiziki güçleri ve yapıları bakımından kadının yapabilecekleriyle erkeğin yapabileceği işler birbirinden farklıdır. Ancak cahiliye toplumlarındaki bu ayrım, bunun dışında, kadının akıl ve beceri yönünden de daha güçsüz görülmesine dayalı bir ön yargıdan kaynaklanmaktadır.

Günümüzde kadınlar pek çok alandaki bilgi ve becerileriyle bu ön yargının geçersizliğini ortaya koymaktadırlar. Ancak yine de, toplumun bir kısmında kadının belirli işleri yapamayacağı ya da en azından erkeğin bu işleri daha akılcı ve daha pratik bir şekilde çözüme kavuşturacağı şeklinde bir inanç hakimdir.

Yeteneğin yanı sıra, kimi insanlarda kişilik konusunda da kadının erkeğe göre daha zayıf bir yapıya sahip olduğuna dair bir kanaat vardır. Örneğin erkeğin soğukkanlılıkla karşıladığı bir olay karşısında, kadının paniğe kapılıp kontrolünü kaybetmesi ya da erkeğin irade kullanarak karşı koyabildiği bir zorluk karşısında, kadının iradesiz ve güçsüz davranması cahiliye toplumlarında bazı kişiler tarafından olağan bir tavır olarak

kabul edilir. Ve bu kabul, çocukluk yıllarından itibaren, verilen eğitim ile kız çocuklarına da aşılanır. Erkek çocuklarını olabildiğince güçlü bir karaktere sahip olacak şekilde yetiştiren aileler, kız çocuklarına da tam tersi bir telkin verirler. Herhangi bir zorlukla karşılaştıklarında erkek çocuklarına 'erkekler ağlamaz, erkek gibi davran, cesur ol' derken, çocukları aksi bir tavır gösterdiğinde bu durumu onlara 'kız gibi korkaklık yapma', 'kız gibi ağlıyorsun', 'kız gibi ürkek davranıyorsun' gibi sözlerle anlatmaya çalışırlar. Aynı şekilde kız çocuklarını yetiştirirlerken de onlara sürekli olarak erkeklerden farklı oldukları, tavırlarını bu doğrultuda düzenlemeleri gerektiği yönünde telkinler verirler.

Cahiliye ahlakının yaşandığı toplum içerisindeki kadının tüm görev ve sorumlulukları bu bakış açısı doğrultusunda, sadece belirli konularla sınırlandırılmıştır. Günümüz toplumlarının büyük bir kısmında kadının pek çok alanda erkeğe göre daha geri planda olması hep bu sabit değerlendirmenin bir sonucudur.

Kadınlara yönelik bu çarpık bakış açısı, tarihin farklı dönemlerinde de çeşitli şekillerde ortaya çıkmıştır. Özellikle geçmişte yaşamış olan, cahiliye inançlarını benimsemiş toplumlarda bu düşünce son derece yanlış uygulamalara yol açmıştır. Allah Kuran'da bu toplumlarda, insanların kız çocuklarını değersiz görerek doğar doğmaz, diri diri toprağa gömdüklerini bildirmektedir:

> **"Ve 'diri diri toprağa gömülen kızcağıza' sorulduğu zaman: "Hangi suçtan dolayı öldürüldü?" (Tekvir Suresi, 8-9)**

Başka ayetlerde ise Allah, **"Onlardan birine kız (çocuk) müjdelendiği zaman içi öfkeyle-taşarak yüzü simsiyah kesilir. Kendisine verilen müjdenin kötülüğünden dolayı topluluktan gizlenir; onu aşağılanarak tutacak mı, yoksa toprağa gömecek mi? Bak, verdikleri hüküm ne kötüdür?"** (Nahl Suresi, 58-59) sözleriyle, kız çocuğu olacağını öğrenen kimselerin yüzlerinin öfkeyle dolduğunu, içerisinde bulundukları bu durumdan dolayı çevrelerindeki insanlardan utanıp gizlendiklerini bildirmektedir. Allah ayrıca bu kimselerin kız çocuklarını "süs içinde yetiştirilmiş ve mücadeleye açık olmayan kimseler" olarak değerlendirdiklerine de dikkat çekmektedir:

> **"Oysa onlardan biri, O, Rahman (olan Allah) için verdiği örnek ile (kız çocuğunun doğumuyla) müjdelendiği zaman, yüzü simsiyah kesilmiş olarak kahrından yutkundukça yutkunur. Onlar, süs içinde büyütülüp de mücadelede açık olmayan (kızlar)ı mı (Allah'a yakıştırıyorlar)?" (Zuhruf Suresi, 17-18)**

Allah, İslam ahlakından habersiz olan bu toplumlara gönderdiği peygamberleri ve indirdiği hak kitapları ile, kız çocuklarına karşı olan bu bakış açısının yanlışlığını bildirmiştir. Peygamberlerin tebliği ve İslam ahlakının insanlar tarafından öğrenilmesiyle birlikte, kız çocuklarını bir utanç vesilesi olarak görme düşüncesi ve cahiliye toplumlarında var olan bu uygulama büyük ölçüde ortadan kalkmıştır.

Allah Kuran'ın **"Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Dilediğini yaratır. Dilediğine dişiler armağan eder, dilediğine de erkek armağan eder. Veya erkekler ve dişiler olarak çift (ikiz) verir. Dilediğini kısır bırakır. Gerçekten O, bilendir, güç yetirendir."** (Şura Suresi, 49-50) ayetleriyle, insanlara ulaşan her türlü nimeti onlara verenin Allah olduğunu hatırlatmaktadır. Erkek çocuğu gibi, kız çocuğu da Allah'ın

insanlara lütuf olarak verdiği bir nimetidir. İnsanın sorumluluğu ise, Allah'ın nimetine karşı nankörlük etmeden en güzel şekilde şükredebilmektir.

Görüldüğü gibi, tarihin çeşitli dönemlerinde kadınlar hakkında farklı şekillerde ortaya çıkan yanlış bir bakış açısı hakim olmuştur. Ancak bu noktada göz ardı edilmemesi gereken önemli bir gerçek de vardır. Cahiliye toplumlarında görülen kadın karakteri, bu bakış açısını bir anlamda desteklemekte ve doğrulamaktadır. Cahiliye ahlakına sahip kimi kadınlar gösterdikleri karakter, ortaya koydukları tavırlar ve benimsedikleri ahlak anlayışı ile, kendileri hakkındaki bu sabit bakış açısının yanlış olmadığını ortaya koymaktadırlar.

Oysa gerçekte kadın olsun erkek olsun mümin olan kimseler, keskin bir akla, derin bir kavrayış yeteneğine, güçlü bir kişiliğe sahip olabilen, üstün bir ahlak sergileyebilen kimselerdir. Allah'ın Kuran'da örnek vermiş olduğu Hz. Meryem ve Firavun'un hanımı kadınların en güzel örneklerindendir. Ancak kimi kadınların din ahlakından uzak bir hayatı benimseyerek cahiliye kurallarına göre yaşamaları, onların bu üstün yönlerinin körelmesine neden olmaktadır.

İlerleyen satırlarda kadınların bu üstün ahlakı yaşamalarına engel olan cahiliye karakterine kısaca değinerek, ideal Müslüman kadın karakteri ile bu karakter arasındaki çarpıcı farklılıkları ortaya koyacağız.

Cahiliye Toplumlarında Kadın Karakteri

Cahiliye toplumlarında görülen kadın karakteri, hangi kültür seviyesinden olursa olsun, toplumun hemen her kesimi tarafından çok iyi bilinmekte ve kimi kadınlar tarafından titizlikle uygulanmaktadır. Bunun önemli bir sebebi ise, toplumun tüm üyelerinin, bu karakteri kız çocuklarına küçük yaşlardan itibaren olabildiğince cazip gösterip özendirmeleridir. Çocukluk yıllarından itibaren çevrelerindeki tüm insanlardan aynı telkinleri alarak yetiştirilen kız çocukları, toplum tarafından kendileri için uygun görülen bu karakteri çoğu zaman hiç sorgulamadan kabullenirler. Annelerini ve çevrelerindeki diğer kadınları gözlemleyerek, yetişkin bir insan oldukları zaman nasıl bir karakter sergileyecekleri ve yaşamlarını hangi idealler üzerine kuracakları konusunda belirli bir kanaat edinirler. Çevrelerindeki bu insanlardan duydukları sözleri tekrarlar, onlardan gördükleri tavırları sergiler, onlar gibi olabilmek için çaba harcarlar. Sonuç olarak da, daha farklı bir modelle karşılaşmadıkları için kendileri için en ideal kimliğin bu olduğunu sanarak, büyüklerinden gördükleri aynı kadın karakterinin kusursuz birer kopyası haline gelirler.

Elbette, önceki satırlarda da değinildiği gibi, cahiliye toplumunda yaygın olarak yaşanan bu karakterin yanlışlıklarını gören ve bu karakteri benimsemeyen kadınlar da vardır. Ancak bu çarpıklığı görebilmiş olmaları, yine de bu kimseleri temelde cahiliyenin kadın karakterinden uzaklaştırmaya yetmemektedir. Belki bu tavır bozukluklarının bir kısmından kurtulabilmektedirler ama kişiliklerini belirleyen ölçüler yine Kuran ahlakının dışında ve cahiliye kurallarına dayalı olduğu için, yaşadıkları karakter de yine kendi içerisinde çeşitli çarpıklıklarla doludur. Dolayısıyla bu kimselerin cahiliye toplumunda

yaygın olarak yaşanan kadın karakterinden farklılıkları, temelde onları küçük görüp kendilerini bu sınıflandırmanın dışında tutmalarıyla sınırlı kalır. Çünkü Allah'ın Kuran'da bildirdiği Müslüman kadın karakteri yaşanmadığı takdirde, ortaya çıkacak olan her kişilik kesin olarak çarpıklıklarla ve yanlışlıklarla dolu olacaktır.

Cahiliye toplumlarındaki kadın karakterinin genel özelliklerini incelediğimizde, adı her ne kadar "iş kadını" ya da "ev kadını" olarak değişse de, bu kişilerin temelde ortak bir karakterin çatısı altında birleştiklerini görürüz. Öyle ki, erkek ya da kadın küçük ya da büyük, toplumun herhangi bir bireyine sorulacak olunsa, kadın karakteri hakkında dile getirecekleri izlenimler hemen hemen birbirinin aynı olacaktır. Bunlar arasında en belirgin olanlarından biri ise, kadınların bir erkek gibi güçlü ve dayanıklı bir kişilik gösteremeyeceklerine olan inançtır. Toplumun erkek bireyleri kadar, kadınların bazıları da kendilerine yapılan bu yakıştırmayı kabullenmişlerdir. Kendilerine yakıştırılan "korunup kollanan" karakter nedeniyle hiçbir zaman "koruyan, kollayan" kimseler konumunda olabileceklerini düşünmemişlerdir. Erkekten daha aciz ve daha beceriksiz oldukları şeklindeki inançları nedeniyle, genellikle maddi manevi anlamda kendilerine bakabilecek, insanların kendilerini ezme ihtimaline ve diğer tehlikelere karşı onları koruyup kollayacak birilerine sığınma ihtiyacı duyarlar. Gerek evliliklerinde eşlerine, gerekse de daha ilerleyen yaşlarında oğullarına olan yaklaşımlarında hep bu düşünceyle hareket eder, çevrelerinde de kendilerine bu imkanları sağlayabilecek birilerini ararlar.

Bu zayıf karakter bu kimselerin **"duygusallık, ağlama, küsme, alınma, kıskançlığa kapılma, yakınma"** gibi tavır bozukluklarına yatkın bir ahlak geliştirmelerine neden olur. Bunlar genellikle cahiliye toplumlarında kadın kavramı ile özdeşleşmiş ve **"kadınların özünde olan özellikler"** olarak kabul edilen tavırlardır. Örneğin kadının olaylar karşısında aşırı hassasiyet göstererek ağlaması da son derece olağan bir tavır olarak kabullenilmiştir.

Erkek karakterinde genel olarak hakim olan tavır kalenderlik ve mertlik olarak bilinirken, kadının da alıngan, duygusal ve kırılgan bir yapısı olduğuna inanılır. Bunların yanı sıra, olaylar karşısında hemen **"ümitsizliğe düşmek, telaşa kapılmak, şikayetçi bir üslup kullanmak ya da tartışmacı bir tavır sergilemek"** de kimi cahiliye kadınlarında sıkça görülebilen Kuran ahlakına aykırı özelliklerdendir.

Kadın karakterine dair tüm özelliklerin ortak olan yanı ise, her birinin, bu kişilere sadece sıkıntı ve mutsuzluk getiriyor olmasıdır. Gösterdikleri ahlak nedeniyle bu kimseler yaşamlarını sürekli gerilim, sıkıntı ve zorluk içerisinde geçirirler. Yaşadıkları ahlakın ve mutsuzluklarının temel nedeni ise, dünya hayatına bakış açılarının, yaşama amaçlarının, kendileri için seçtikleri ideallerin yanlışlığında gizlidir.

Cahiliye toplumunun diğer bireyleri gibi kadınlar da tüm yaşamlarını **"dünya hayatı"** ve **"bu hayatın süsleri"** üzerine kurmuşlardır. Dünya hayatının insanlara sunduğu menfaatlerden olabilecek en fazlasıyla yararlanabilmek, sürekli olarak yaşam standartlarını yükseltecek imkanlar elde edebilmek, toplum nazarında iyi bir isim, iyi bir itibar elde edebilmek, sahip olduklarıyla çevrelerinin hayranlığını ve övgüsünü kazanabilmek bu kimselerin önde gelen ideallerindendir.

Tasalandıkları konular ise, bu idealleriyle bağlantılı olarak, gelecek endişesi, mal ve can kaygısı gibi temel konular üzerine kuruludur. Toplum tarafından kendilerine telkin edilen görev gereği, amaçları genellikle sadece "iyi bir ev kadını, iyi bir anne ve iyi bir eş

olabilmek"tir. Bunun dışında kendilerinden en fazla beklenen ise, maddi bağımsızlıklarını elde edebilecekleri bir meslek ve iyi bir kariyer sahibi olmalarıdır.

Elbette 'iyi bir anne, iyi bir eş, iyi bir ev kadını olmak ya da kişiye maddi anlamda fayda sağlayacak bir yetenek kazanmak' gibi isteklerin hiçbirinde bir yanlışlık yoktur; bunlar insanların dünya hayatında elde etmek isteyebilecekleri meşru isteklerdir. Yanlış olan, kadının böylesine kısıtlı bir dünyada yaşamaya teşvik edilmesi, ideallerinin sadece bu amaçlarla sınırlandırılmasıdır. Tüm insanlar, ölümden sonra karşılaşacakları hesap gününde, dünya hayatında Allah'ın rızasını kazanmaktan yana gösterdikleri çabalarına göre sonsuza dek mükafatlandırılacak ya da cezalandırılacaklardır.

İşte diğer cahiliye karakterlerinde olduğu gibi, kadın karakterinde de asıl hatalı olan yön, bu kimselerin sadece dünya hayatını kazanmaya yönelik bir kişilik göstermeleri, bu hayata göre bir yaşam tarzı geliştirmiş olmalarıdır. Çünkü insanın dünya hayatında sahip olduğu mallar da, kazandığı itibar da, yakınları, ailesi ya da çocukları da bir gün mutlaka yok olacaktır. Sonsuza kadar var olacak olan yalnızca Allah'tır. Bu nedenle insanın kişiliğini, ahlakını, yaşam tarzını, ideallerini tümüyle Allah'ın rızasını kazanmayı amaçlayarak belirlemesi gerekmektedir. Aksinde kişi, yaşamını sadece sınırlı ve küçük bir dünyada sürdürmekle kalmayacak, ahirette de sonsuza dek büyük bir pişmanlık ve sıkıntıyla karşılaşacaktır.

Bu noktada şunu da eklemek gerekir ki elbette toplum içerisinde bulunduğu konumdan memnun olmayan, bu karakteri sorgulayan ve toplumdaki bu yaygın kanaatin dışına çıkmak için çabalayan pek çok kadın vardır. Hatta bu kimseler çoğu zaman pek çok alanda elde ettikleri başarılarla ön plana çıkmakta ve kadınlar hakkındaki bu düşüncelerin yanlışlığını ortaya koymaktadırlar. Ancak tüm bu başarıları elde ederken dahi cahiliye ölçülerine dayalı bir karakteri yaşamaya devam ettikleri ve yine Allah'ın rızasına uygun bir karakter sergilemedikleri için, istedikleri sonuca ulaşamamakta, toplum nazarında aradıkları gerçek saygı sevgi ve güveni kazanamamaktadırlar. Kimi zaman bu isteklerine ulaşmış gibi görünseler de, tüm bunları gerçek ve kalıcı şekilde elde edemediklerini bildikleri için yine de mutlu ve huzurlu olamazlar.

Kendilerinden beklenen karakteri sorgusuzca kabul eden kimselerin ise, bu tavırlarını dayandırdıkları bazı mazeretler vardır. Öncelikle insanların kendi aralarında "toplum kuralları" adını verdikleri ölçülerin, kadınların toplumun kendilerinden beklediği karakterin dışına çıkmalarını engellediğini düşünürler. Böyle bir durumda toplum tarafından kınanma, eleştirilme ve hatta dışlanma tehlikeleriyle karşı karşıya kalma ihtimalinden çekinirler. Bu gibi bir risk altına girmek istemedikleri için, toplumun tüm bireyleri tarafından yıllardır tasdik gören bir karakteri yaşamayı daha uygun görürler.

Kimi kadınların söz konusu ortak kadın karakterinin dışına çıkmaktaki çekimserliklerinin ikinci bir nedeni ise, böyle bir girişimde bulunduklarında kendi üzerlerinde etki ve otorite sahibi olan, yakın çevrelerindeki insanların baskılayıcı tavırlarıyla karşılaşmalarıdır. Bu bakış açısı, bu kimselerin, yanlış yönlerini açıkça gördükleri halde, bu karakterden uzaklaşmak için gereği gibi bir atılım yapmamalarına neden olmaktadır.

Ancak tüm bunlar arasında, bu kimselerin söz konusu cahiliye karakterinden kurtulamamalarının en önemli sebebi ise, yaşadıkları karakteri terk ettiklerinde, kendilerini topluma kabul ettirebilecekleri, yeni ve ideal bir kişiliği nasıl kazanacaklarını

bilmemeleridir. Bu bilinçsizlikleri nedeniyle çözümü hep yanlış odaklarda ararlar. Örneğin bir ev kadını toplumda daha iyi bir yer edinebilmesinin, çevresindeki insanlardan daha çok saygı ve sevgi görebilmesinin 'ev kadını' kimliğinden kurtulup, 'iş kadını' kimliğini kazanmasıyla mümkün olabileceğini sanır. Bir iş kadını ise, aynı sonucu kariyerini artırdığında ya da daha itibarlı bir meslek edindiğinde elde edebileceğine inanır.

Oysa bu ve benzeri düşüncelerin tümü yanlıştır. İnsanları hem dünyada hem ahirette, gerek insanların gözünde gerekse Allah Katında onurlu ve üstün konuma getirebilecek tek bir yaşam şekli, tek bir karakter ve tek bir ahlak anlayışı vardır. Kuran'a göre yaşamak insanlara en güçlü karakteri ve en güzel ahlakı kazandırır. Bu da kişinin hem Allah'ın rızasını hem de insanların sevgisini ve saygısını kazanmasını sağlar.

Dolayısıyla, kadın olsun erkek olsun her insanın asıl yapması gereken, kendisinden beklenen kişiliğe bürünmesi değil, doğru olanı araştırıp bulması ve bu kişiliği benimsemesi olmalıdır. Allah, tüm insanların yaşaması gereken en güzel kişiliği ve en doğru karakter özelliklerini Kuran ile bizlere bildirmiştir. Kuran'da gösterilen bu yol en sade, en kolay ve en mükemmel olanıdır. Allah, bu gerçeği bizlere şu sözlerle bildirmektedir:

> **Kim iman eder ve salih amellerde bulunursa, onun için güzel bir karşılık vardır. Ona buyruğumuzdan kolay olanını söyleyeceğiz." (Kehf Suresi, 88)**

KURAN'DA KADINA VERİLEN ÖNEM

Bazı insanlar İslam'da kadına ne kadar büyük bir önem ve değer verildiğinden habersizdirler. Kuran hakkında yeterli bilgiye sahip olmayan bu insanlar, hatta kadınların kendileri dahi bu gerçeği bilmedikleri için, haklarını yine cahiliye ahlakına dayalı yanlış yöntem ve uygulamalarla korumaya çalışırlar. Nitekim bugün dünya genelindeki toplumlara bakıldığında bu gerçek çok açık bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde şiddete ve kötü muameleye maruz kalan, işsiz, bakıma muhtaç, yaşlılar evinde terk edilmiş olan pek çok kadın vardır ve bu durumlarına kesin ve kalıcı bir çözüm bulamamaktadırlar.

Oysa bu açmaz tümüyle söz konusu kişilerin çözümü yanlış odaklarda aramalarından kaynaklanmaktadır. Cahiliye sistemi içerisinde, cahiliye mantıklarına, cahiliye kurallarına dayalı olarak alınacak hiçbir çözüm, izlenecek hiçbir yol insanları gerçek anlamda sonuca ulaştırmaz.

Allah Kuran'ın **"Eğer hak, onların heva (istek ve tutku)larına uyacak olsaydı hiç tartışmasız, gökler, yer ve bunların içinde olan herkes (ve herşey) bozulmaya uğrardı. Hayır, Biz onlara kendi şan ve şeref (zikir)lerini getirmiş bulunuyoruz, fakat onlar kendi zikirlerinden yüz çeviriyorlar."** (Müminun Suresi, 71) ayeti ile bu önemli gerçeğe dikkat çekmiştir. İnsanlar yaşamlarını kendi belirledikleri doğrular ve yanlışlar üzerine kurdukları zaman, sonuç mutlaka hüsran olacaktır. Yeryüzündeki herşey ve tüm insanlar bozulmaya uğrayacaktır.

Cahiliye toplumlarında insanların sıkıntı içerisinde yaşadıklarını fark ettikleri halde, bu duruma kesin bir çözüm getirememeleri de işte cahiliye inançlarına göre yaşamaktaki ısrarlarından, kendilerini refaha çıkaracak yoldan bile bile yüz çevirmelerinden kaynaklanmaktadır.

Tek çözüm her konuda olduğu gibi sadece Kuran'dadır. Allah Kuran ile insanlara en rahat, en huzurlu ve en güzel şekilde yaşayabilecekleri sistemi sunmuştur. İnsanlara hayır ve kazanç sağlayacak, onları doğru yola iletecek olan yegane yol, Allah'ın yoludur. Allah, Kuran ile insanlara **'şan ve şereflerinin getirildiğini'** bildirmektedir. İslam ahlakına uyan, Allah'ın Kuran'da bildirdiği yolu izleyen insanlar her konuda refaha ulaşırlar.

Kadınların maruz kaldıkları tüm sıkıntıların tek çözümü de yine Kuran'dadır. Allah'ın insanlar için bir hidayet rehberi olarak indirdiği İslam dini kadına büyük değer verir. Allah Kuran'ın pek çok ayeti ile kadını ve kadın haklarını koruma altına almış, cahiliye toplumlarında kadınlara yönelik olarak hakim olan yanlış bakış açısını ortadan kaldırmış, kadına toplum içerisinde saygın bir yer kazandırmıştır. Rabbimiz Kuran ayetleriyle insanlara Allah Katında üstünlük ölçüsünün cinsiyet değil, Allah korkusu, iman, güzel ahlak, ihlas ve takva olduğunu bildirmiştir.

Allah kadınların toplum içerisinde korunup kollanmaları, hak ettikleri saygı ve sevgiyi görmeleri için toplumsal alanda alınması gereken tedbirleri Kuran ayetleri ile bizlere bildirmiştir. Alınan tüm bu tedbirler, kadınların lehinedir ve onların zarara

uğramalarını, ezilip yıpratılmalarını önleme amacını taşımaktadır. Allah insanlara Kuran ile en doğru yolu göstermiş ve cahiliye inançlarını taşıyan insanların yanlış uygulamalarını ortadan kaldırmıştır.

İlerleyen satırlarda Allah'ın Kuran'da bildirdiği bu gerçeğe, İslam dininin tüm insanlara olduğu gibi, kadına da hem dünya hayatında hem de ahirette gerçek anlamda onur, şeref ve saygınlık kazandıracak tek yol olduğunu, kadına nasıl değer verip yücelttiğini ortaya koyacağız.

Allah Katında Tek Üstünlük Ölçüsü Takvadır

Kuran ahlakından uzak yaşayan toplumlarda, insanların çok önem verdikleri ve elde edebilmek için hayatları boyunca büyük çaba harcadıkları bazı değerler vardır. Bu değerleri, insanlar için bu kadar önemli ve kıymetli hale getiren ise, toplumun bu yöndeki bakış açısıdır.

Yaşamlarını Kuran'da bildirilen doğru bilgiler üzerine kurmayan insanlar, hayatlarını toplumun belirlediği bu değer yargılarına göre yönlendirirler Bu değer yargıları, insanların kendi akılları doğrultusunda yaptıkları çıkarımlardan ibarettir. Dolayısıyla hiçbir güvenilirliği yoktur.

Allah, insanların kendi ölçüleri doğrultusunda koydukları bu kurallara uymalarının yanlışlığını Kuran'ın bir ayetinde şu şekilde hatırlatmaktadır:

> **Onlar hala cahiliye hükmünü mü arıyorlar? Kesin bilgiyle inanan bir topluluk için hükmü, Allah'tan daha güzel olan kimdir? (Maide Suresi, 50)**

İnsanların cahiliye inançları doğrultusunda ortaya çıkan değer yargılarından biri de, aralarındaki üstünlük anlayışıdır. Yaşamlarını sadece dünya hayatının varlığı üzerine kuran kimi insanlar, kişilere üstünlük ve ayrıcalık kazandıracak olan nitelikleri, dünyevi birtakım değerlerle sınırlandırmışlardır. Bir kimsenin mal mülk sahibi, itibarlı olması, belirli bir kariyer ya da şöhret kazanmış olması, fiziksel anlamda daha dikkat çekici olması bu bakış açısını benimsemiş olan insanlar için büyük önem taşımaktadır. Tüm bunları bir insanın hayatı boyunca elde edebileceği en üst özellikler olarak düşünürler. Eğer kendileri bu kişilerde olan özelliklere sahip değillerse, o kişilere büyük saygı duyar ve onlarla kıyasladıklarında kendilerini onlara göre daha değersiz bulurlar.

Bu değer yargıları doğrultusunda, günlük hayatları içerisinde karşılaştıkları detaylara da büyük önem verir ve insanları bu ölçülere göre değerlendirirler. Örneğin bir kimsenin oturduğu semtin seçkinliği, kullandığı arabanın eskiliği ya da son model oluşu, babasının ne iş yaptığı, kendisinin hangi okulda okuduğu, mesleği, giyim tarzı, akrabalarının konumu, kimi insanlar için son derece önemlidir. Arkadaş olacakları, beraber vakit geçirecekleri, evlenecekleri insanları seçerken genellikle bu özellikleri önceden araştırır ve tercihlerini ona göre yaparlar.

Dünyanın pek çok ülkesinde, kimi insanlar için bir kimsenin derisinin renginin, konuştuğu dilin, hangi milletten olduğunun da büyük önem taşıdığını görürüz. Bu

üstünlük ölçüleri çeşitli toplumlara göre değişiklik göstermekle birlikte genellikle aynı çerçeve içerisinde kalmaktadır.

Kadınlar hakkında on yıllardır süregelen tartışmaların kökeninde de işte yine bu yanlış bakış açıları yer almaktadır. İnsanlar kadını değerlendirirken de yine toplumun belirlediği ölçüleri esas almakta ve bunlara göre bir kanaate varmaktadırlar. Bu nedenle kimileri kadını ikinci sınıf insan olarak nitelendirmekte ve hayatını bu izlenimi doğrultusunda yönlendirmektedir.

Oysa Allah Kuran'da, insanlar için en güzel ve en doğru hükmün Allah'ın hükmü olduğunu bildirmektedir. Kuran'a baktığımızda Allah'ın, insanlar arasındaki tek üstünlük ölçüsünün kişilerin takvaları olduğunu haber verdiğini görürüz:

> **"Ey insanlar, gerçekten, Biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizle tanışmanız için sizi halklar ve kabileler (şeklinde) kıldık. Şüphesiz, Allah Katında sizin en üstün (kerim) olanınız, (ırk ya da soyca değil) takvaca en ileride olanınızdır. Şüphesiz Allah, bilendir, haber alandır." (Hucurat Suresi, 13)**
>
> **Ey Ademoğulları, Biz sizin çirkin yerlerinizi örtecek bir elbise ve size 'süs kazandıracak bir giyim' indirdik (varettik). Takva ile kuşanıp-donanmak ise, bu daha hayırlıdır. Bu, Allah'ın ayetlerindendir. Umulur ki öğüt alıp-düşünürler. (A'raf Suresi, 26)**

Bir başka ayette ise Allah, **"... Siz, hayır adına ne yaparsanız, Allah, onu bilir. Azık edinin, şüphesiz azığın en hayırlısı takvadır. Ey temiz akıl sahipleri, Ben'den korkup-sakının."** (Bakara Suresi, 197) şeklinde buyurarak, insanlara elde edebilecekleri en hayırlı özelliğin takva olduğunu bildirmiştir. Dolayısıyla insanların hedeflemeleri gereken, mal mülk, şan şöhret gibi maddi değerler değil, kişiyi hem dünyada hem de Allah Katında asıl olarak değerli hale getirecek ve üstünlük kazandıracak olan 'takva' olmalıdır.

Allah bir başka ayetinde de, kimi insanlar arasında bir üstünlük unsuru haline gelmiş olan zenginlik yerine, Allah'ın fazlını istemenin daha makbul olduğunu şöyle bildirmektedir:

> **Allah'ın kendisiyle kiminizi kiminize göre üstün kıldığı şeyi (malı) temenni etmeyin. Erkeklere kazandıklarından pay (olduğu gibi), kadınlara da kazandıklarından pay vardır. Allah'tan onun fazlını (ihsanını) isteyin. Gerçekten, Allah herşeyi bilendir. (Nisa Suresi, 32)**

Allah'ın bildirdiği tüm bu ayetlerden anlaşıldığı gibi, üstünlüğü kadın ya da erkek olmakta, fiziksel güçte ya da başka bir cahiliye kıstasında aramak büyük bir yanılgıdır. Tek üstünlük Allah'ın bize bildirdiği gibi imanın ve takvanın üstünlüğüdür.

Allah Kuran'da **"Gerçek şu ki, sadaka veren erkekler ile sadaka veren kadınlar ve Allah'a güzel bir borç verenler; onlar için kat kat artırılır ve 'kerim (üstün ve onurlu)' olan ecir de onlarındır.** (Hadid Suresi, 18) şeklinde buyurmaktadır. Bu ayet ile hem erkeklere hem de kadınlara, asıl üstün ve onurlu olan karşılığın Allah'ın bildirdiği ahlakı yaşamakla kazanılacağı hatırlatılmaktadır.

İslam Ahlakında Kadın ve Erkek Eşittir

Kadının toplumdaki yeri konusunda, dünyanın hemen her ülkesinde asırlardan bu yana süregelen tartışmalar kuşkusuz her toplum için tanıdıktır. Kadının toplumdaki statüsü, aile hayatındaki önemi, çalışıp çalışamayacağı gibi birtakım sosyal konular yıllardır dünya gündeminde önemli bir yer tutmaktadır. Oysa bir Müslüman için, kadının toplumdaki yeri çok belirgindir ve gerçek İslam ahlakının benimsendiği bir toplumda böyle bir tartışmanın yaşanması mümkün değildir. Çünkü İslam'da kadın ile erkek eşittir.

Kadın ve erkek elbette ki fiziksel anlamda birbirlerinden farklı yapılara sahiptirler. Ancak kadının fiziksel olarak, erkeğe oranla daha güçsüz olması, onun toplum içerisinde erkekten daha az değer görmesi için bir sebep değildir.

İslam ahlakına göre, asıl önemli olan bir insanın kadın ya da erkek olması değil, Allah'a derin bir iman ve Allah korkusuyla bağlanmış olmasıdır. Allah'ın emir ve yasaklarına titizlikle uyması, Kuran ahlakını en güzel şekilde yaşamaya çalışmasıdır. Allah Katında asıl değer görecek olan kişinin bu özellikleri olacaktır. Allah Kuran'da kadın olsun erkek olsun iman eden bir kimsenin sahip olması gereken özellikleri şöyle açıklamıştır:

> **Mümin erkekler ve mümin kadınlar birbirlerinin velileridirler. İyiliği emreder, kötülükten sakındırırlar, namazı dosdoğru kılarlar, zekatı verirler ve Allah'a ve Resulü'ne itaat ederler. İşte Allah'ın kendilerine rahmet edeceği bunlardır. Şüphesiz, Allah, üstün ve güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir. (Tevbe Suresi, 71)**

Allah'ın ayette bildirdiği gibi, mümin kadınlar ve mümin erkekler aynı sorumluluklara sahiptirler. Allah'a ibadet etmekle, Kuran ahlakını yaşamakla, insanlara iyiliği emredip kötülüğü engellemekle ve Kuran'da bildirilen tüm emir ve tavsiyelere uymakla yükümlüdürler. Allah Kuran'ın **"Ey iman edenler, Allah'tan korkup-sakınırsanız, size doğruyu yanlıştan ayıran bir nur ve anlayış (furkan) verir, kötülüklerinizi örter ve sizi bağışlar. Allah büyük fazl sahibidir."** (Enfal Suresi, 29) ayetinde, Allah'tan korkup sakınan her insana, **'doğruyu yanlıştan ayıran bir nur ve anlayış'** vereceğini vadetmiştir. Bu kişinin kadın ya da erkek olması bu sonucu değiştirmemektedir. Samimiyetine, ihlasına ve imanına karşılık, Allah bir insana hayatın her alanında kendisini doğru yola ulaştıracak, doğru kararlar almasını ve isabetli tavırlarda bulunmasını sağlayacak bir akıl vermektedir. Dolayısıyla akıl, kişinin cinsiyetine göre değil, tümüyle Allah'a olan samimi bağlılığına, yakınlığına ve korkusuna göre gelişmektedir.

İmanın kendisine kazandırdığı akıl ile hareket eden her insan, kadın olsun erkek olsun, hayata dair her konuda başarı elde edebilir, pek çok insana göre öne de geçebilir. Bu tümüyle kişinin, isteğine, şevkine ve azmine bağlıdır. İman edenler İslam ahlakının bir gereği olarak, kendilerini hiçbir zaman hiçbir konuda yeterli görmezler. Daima daha akıllı, daha yetenekli, daha sorumluluk sahibi, daha kişilikli, daha güzel ahlaklı insanlar olabilmek için çaba harcarlar. Kendilerini her konuda güçlerinin yettiği oranda geliştirmeye çalışırlar. Allah, iman edenlerin, çevrelerindeki tüm insanlara örnek olabilecek bir karaktere sahip olabilmek için Kendisi'ne dua ettiklerini bildirmektedir:

Ve onlar: "Rabbimiz, bize eşlerimizden ve soyumuzdan, gözün aydınlığı olacak (çocuklar) armağan et ve bizi takva sahiplerine önder kıl," diyenlerdir. (Furkan Suresi, 74)

Hayatı boyunca her konuda elinden gelenin en iyisini yapmaya ve kişiliğiyle, ahlakıyla ve çabasıyla tüm insanlara örnek olmaya çalışan mümin bir kadın da, -Allah'ın izniyle- toplum içerisinde de üstün bir konuma gelir. Üstlendiği her türlü sorumluluğu en iyi şekilde yerine getirir, en doğru kararları alır, en güzel çözümleri ve en akılcı tedbirleri üretir.

Görüldüğü gibi, İslam ahlakında kadın ile erkeğin toplumdaki yeri tamamen eşittir. Kadın ya da erkek olsun, bu tamamen kişinin Allah'a olan imanının gücü doğrultusunda, ahlakıyla, kişiliğiyle ve üstlendiği sorumluluklarla ön plana çıkmasına bağlıdır. Bu nedenle de İslam ahlakını benimseyen kadınlar için, erkeklere yönelik bir eşitlik mücadelesi değil, bunun yerine 'hayırlarda yarışma' ahlakı söz konusudur. Hayırlarda yarışmak, iman edenlerin, yaşamlarının her anında Allah'ın rızasını kazanabilmek için ellerinden gelen çabanın en fazlasını göstermeleridir. Bu amaçları doğrultusunda, Allah'ın en sevdiği, en razı olduğu ve Allah'a en yakın kişi olabilmek için hayırlarda yarışırlar. Ancak bu yarış, tümüyle Rahmani bir yarıştır. Allah müminleri dünyada ve ahirette öne geçiren özelliğin bu yönde gösterdikleri çaba olduğunu Kuran'da şöyle bildirmektedir:

İşte onlar, hayırlarda yarışmaktadırlar ve onlar bundan dolayı öne geçmektedirler. (Müminun Suresi, 61)

Sonra Kitabı kullarımızdan seçtiklerimize miras kıldık. Artık onlardan kimi kendi nefsine zulmeder, kimi orta bir yoldadır, kimi de Allah'ın izniyle hayırlarda yarışır öne geçer. İşte bu, büyük fazlın kendisidir. (Fatır Suresi, 32)

Kadın ve erkek arasındaki eşitlik, Allah'ın kadına ve erkeğe dünya hayatındaki imtihan sürecinde eşit haklar tanımasından da anlaşılmaktadır. **"Şüphesiz Biz, yeryüzü üzerindeki şeyleri ona bir süs kıldık; onların hangisinin daha güzel davranışta bulunduğunu deneyelim diye."** (Kehf Suresi, 7) ve **"Her nefis ölümü tadıcıdır. Biz sizi, şerle de, hayırla da deneyerek imtihan ediyoruz ve siz Bize döndürüleceksiniz."** (Enbiya Suresi, 35) ayetleriyle Allah, kimlerin daha güzel davranışlarda bulunacağının ortaya çıkması için, kadını da erkeği de denemekte olduğunu bildirmiştir. Bir başka ayette ise Allah **"Andolsun, Biz sizi biraz korku, açlık ve bir parça mallardan, canlardan ve ürünlerden eksiltmekle imtihan edeceğiz. Sabır gösterenleri müjdele."** (Bakara Suresi, 155) şeklinde bildirerek, hayatlarının sonuna kadar kadını da erkeği de çeşitli olaylarla deneyeceğini, tüm bunlara sabır gösterebilenlere ise rahmetiyle karşılık vereceğini haber vermiştir.

Allah kadına da erkeğe de belirli bir ömür süreci belirlemiş, her ikisini de Kuran'dan sorumlu tutmuş, her ikisine de hayatlarının her anında kendilerine doğruyu ilham edecek bir vicdan vermiş, nefsi ve şeytanı her ikisine düşman kılmıştır. Dünya hayatındaki imtihanın gereği olarak, tüm bu şartlar karşısında kadın ya da erkek olsun her kim güzel ahlak gösterip salih amellerde bulunursa, Allah o kişilerin dünyada ve ahirette en güzel karşılığı bulacaklarını bildirmiştir:

... Şüphesiz Ben, erkek olsun, kadın olsun, sizden bir işte bulunanın işini boşa çıkarmam. Sizin kiminiz kiminizdendir. İşte, hicret edenlerin, yurtlarından

sürülüp-çıkarılanların ve yolumda işkence görenlerin, çarpışıp öldürülenlerin, mutlaka kötülüklerini örteceğim ve onları, altlarından ırmaklar akan cennetlere sokacağım. (Bu,) Allah Katından bir karşılık (sevap)tır. (O) Allah, karşılığın (sevabın) en güzeli O'nun Katındadır. (Al-i İmran Suresi, 195)

Bir başka ayette ise Allah, **"Erkek olsun, kadın olsun, bir mümin olarak kim salih bir amelde bulunursa, hiç şüphesiz Biz onu güzel bir hayatla yaşatırız ve onların karşılığını, yaptıklarının en güzeliyle muhakkak veririz."** (Nahl Suresi, 97) şeklinde buyurarak, erkek ya da kadın, kim olursa olsun, tüm insanların dünyada ve ahirette hiçbir haksızlığa uğratılmadan eksiksiz olarak karşılık göreceklerini hatırlatmıştır.

Kuran'da Kadın ve Erkeğe Hitap Aynıdır

Kuran ayetlerinin geneline bakıldığında, Allah'ın kadın ve erkeğe ortak bir hitap şekli kullandığı görülmektedir. Önceki bölümlerde de detaylı olarak üzerinde durulduğu gibi, Allah Kuran'da bir kişinin genç, yaşlı, kadın ya da erkek olmasının değil, samimi bir kalple iman etmesinin önemli olduğunu bildirmektedir. Bu doğrultuda Allah Kuran ayetlerinde tüm hitapları kadına ve erkeğe birarada yapmakta ve her ikisinin de aynı sorumluluklara sahip olduklarını hatırlatmaktadır. Kuran'da bu şekilde pek çok ayet yer almaktadır. Allah Kuran'da, **"Erkek olsun, kadın olsun inanmış olarak kim salih bir amelde bulunursa, onlar cennete girecek ve onlar, bir 'çekirdeğin sırtındaki tomurcuk kadar' bile haksızlığa uğramayacaklardır."** (Nisa Suresi, 124) ayetinde, samimi iman ettiği sürece, kişinin kadın ya da erkek olmasının hiçbir önemi olmadığını, hiçbir haksızlığa uğramaksızın, mutlaka Allah'ın rahmeti ve cenneti ile karşılık göreceğini hatırlatmıştır.

Allah'ın kadın ve erkeğe ortak hitapta bulunduğu bir diğer ayet ise şöyledir:

Kim bir kötülük işlerse, kendi mislinden başkasıyla ceza görmez; kim de –erkek olsun, dişi olsun- bir mü'min olarak salih bir amelde bulunursa, işte onlar, içinde hesapsız olarak rızıklandırılmak üzere cennete girerler. (Mümin Suresi, 40)

Allah, Kuran'da müminlere olduğu gibi, inkar edenler hakkında bilgi verirken de kadınlara ve erkeklere aynı şekilde hitap etmektedir. Allah, inkar eden kadınlar ile inkar eden erkeklerin, münafık kadınlar ile münafık erkeklerin ve müşrik kadınlar ile müşrik erkeklerin de ahiret gününde aynı şekilde karşılık göreceğini, cinsiyetlerinden dolayı farklı bir durum ile karşılık görmeyeceklerini bildirmektedir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Münafık erkekler ve münafık kadınlar, bazısı bazısındandır; kötülüğü emrederler, iyilikten alıkoyarlar, ellerini sımsıkı tutarlar. Onlar Allah'ı unuttular; O da onları unuttu. Şüphesiz, münafıklar fıska sapanlardır. (Tevbe Suresi, 67)

Allah, erkek münafıklara da, kadın münafıklara da ve (bütün) kafirlere, içinde ebedi kalmak üzere cehennem ateşini vadetti. Bu, onlara yeter. Allah onları lanetlemiştir ve onlar için sürekli bir azap vardır. (Tevbe Suresi, 68)

Şundan ki: Allah, münafık erkekleri ve münafık kadınları, müşrik erkekleri ve müşrik kadınları azablandıracak; mü'min erkeklerin ve mü'min kadınların tevbesini kabul edecektir. Allah çok bağışlayandır, çok esirgeyendir. (Ahzab Suresi, 73)

Bir de; kötü bir zan ile zanda bulunan münafık erkeklerle münafık kadınları ve müşrik erkeklerle müşrik kadınları azaplandırması için. O kötülük çemberi, tepelerine insin. Allah, onlara karşı gazablanmış, onları lanetlemiş ve onlara cehennemi hazırlamıştır. Varacakları yer ne kötüdür. (Fetih Suresi, 6)

Allah'ın Kuran'da bildirdiği gibi, hem dünya hayatındaki imtihanları, hem de ahirette alacakları karşılık bakımından, kadın ve erkek eşit konumdadır.

Anneye verilen değer

Allah, İslam ahlakı ile, insanların gerek sosyal gerekse kişisel anlamda tüm haklarını güvence altına almış ve onlara en rahat, en huzurlu ve en mutlu şekilde yaşayabilecekleri yolu göstermiştir. Kuran ahlakı kadın-erkek, genç-yaşlı, zengin-fakir ayrımı gözetmeksizin tüm insanlara karşı adaletli, hoşgörülü, merhametli ve yardımsever bir tavır içerisinde olmayı gerektirir. Mümin, karşısında her kim olursa olsun, hayatının sonuna kadar bu ahlakı gücünün yettiği en güzel şekilde göstermekle sorumludur. Çünkü iman eden bir insan tüm güzel ahlak özelliklerini, Allah kendisine emrettiği için yaşar. Bu nedenle de karşısındaki kişinin sosyal konumu, cinsiyeti, yaşı gibi faktörler, onun göstereceği tutum ve davranışlarına etki etmez.

Allah Kuran'da hem kadına karşı gösterilmesi gereken özenli tavra, hem de bunun yanı sıra 'anneye' karşı gösterilecek olan güzel ahlakın önemine dikkat çekmiştir.

İnsanın anne ve babası, çocuklarının iyi bir eğitim alıp güzel bir ahlak kazanabilmesi, hem kendisine hem de çevresindeki insanlara fayda getirecek hayırlı bir insan olabilmesi için büyük çaba harcarlar. Yıllar boyu bu amaçla maddi manevi pek çok fedakarlık üstlenirler. İnsanın, kendisine verilen bu emeği takdir edebilmesi ve bu özverili ahlaka, saygı ve hürmetle karşılık vermesi gerekmektedir. Allah Kuran'da müminin bu sorumluluğunu şöyle bildirir:

Biz insana, anne ve babasına (karşı) güzelliği (ilke edinmesini) tavsiye ettik... (Ankebut Suresi, 8)

Biz insana, 'anne ve babasına' iyilikle davranmasını tavsiye ettik... (Ahkaf Suresi, 15)

De ki: "Gelin size Rabbinizin neleri haram kıldığını okuyayım: O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın, anne-babaya iyilik edin, yoksulluk-endişesiyle çocuklarınızı

öldürmeyin. -Sizin de, onların da rızıklarını Biz vermekteyiz- Çirkin-kötülüklerin açığına ve gizli olanına yaklaşmayın. Hakka dayalı olma dışında, Allah'ın (öldürülmesini) haram kıldığı kimseyi öldürmeyin. İşte bunlarla size tavsiye (emr) etti; umulur ki akıl erdirirsiniz." (Enam Suresi, 151)

Kuran'ın bir başka ayetinde ise Allah insana, anne babaya karşı güzellikle davranılmasını, büyüklenip böbürlenmekten kaçınılmasını şöyle bildirmektedir:

Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anne-babaya, yakın akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşa, yolda kalmışa ve sağ ellerinizin malik olduklarına güzellikle davranın. Çünkü, Allah, her büyüklük taslayıp böbürleneni sevmez. (Nisa Suresi, 36)

Tüm bu ayetlerden anlaşılacağı gibi, Allah insanlara, anne babaya karşı daima hoşgörülü, anlayışlı, şefkatli ve saygılı bir tavır içerisinde olmalarını öğütlemektedir. Bunun yanı sıra Allah, annenin çocuğu dünyaya getirebilmek ve büyütebilmek için büyük zorluklara göğüs gerdiğini hatırlatarak, onun üzerindeki emeğine de dikkat çekmektedir:

Biz insana anne ve babasını (onlara iyilikle davranmayı) tavsiye ettik. Annesi onu, zorluk üstüne zorlukla (karnında) taşımıştır. Onun (sütten) ayrılması, iki yıl içindedir. "Hem Bana, hem anne ve babana şükret, dönüş yalnız Bana'dır." (Lokman Suresi, 14)

Biz insana, 'anne ve babasına' iyilikle davranmasını tavsiye ettik. Annesi onu güçlükle taşıdı ve onu güçlükle doğurdu. Onun (hamilelikte) taşınması ve sütten kesilmesi, otuz aydır. Nihayet güçlü (erginlik) çağına erip kırk yıl (yaşın)a ulaşınca, dedi ki: "Rabbim, bana, anne ve babama verdiğin nimete şükretmemi ve Senin razı olacağın salih bir amelde bulunmamı bana ilham et; benim için soyumda salahı ver. Gerçekten ben tevbe edip Sana yöneldim ve gerçekten ben Müslümanlardanım." (Ahkaf Suresi, 15)

Gerçekten de her anne, çocuğunu dünyaya getirebilmek için aylar boyunca büyük fedakarlıklara katlanmaktadır. Allah'ın ayette bildirdiği gibi, zorluk üstüne zorlukla çocuğunu karnında taşımakta ve ardından da onu güçlük içerisinde dünyaya getirmektedir. Ve sonra yine büyük bir özveride bulunarak çocuğun beslenmesini de üstlenmektedir. Allah bu gerçekleri insana hatırlatmakta ve annenin çok değerli bir varlık olduğuna dikkat çekmektedir.

Bunun yanı sıra Allah, insanın anne ve babasının kendisine göstermiş olduğu bu özverileri unutmamasını, onlar muhtaç konuma geldiklerinde de, anne ve babaya karşı aynı güzel ahlak ile davranılmasını öğütlemektedir:

Rabbin, O'ndan başkasına kulluk etmemenizi ve anne-babaya iyilikle davranmayı emretti. Şayet onlardan biri veya ikisi senin yanında yaşlılığa ulaşırsa, onlara: "Öf" bile deme ve onları azarlama; onlara güzel söz söyle. Onlara acıyarak alçakgönüllülük kanadını ger ve de ki: "Rabbim, onlar beni küçükken nasıl terbiye ettilerse Sen de onları esirge." (İsra Suresi, 23-24)

Bilindiği gibi yaşlılık, insanın pek çok açıdan güç kaybetmesine neden olmaktadır. İnsan gençlik yıllarındaki güçlü, dinamik, sağlıklı ve enerji dolu halinin aksine, korunup kollanmaya, başkalarının bakımına ve yardımına muhtaç hale gelmektedir. Bununla beraber, zihinsel anlamda da pek çok konuya eskisi gibi güç yetirememekte, unutkanlık ya da benzeri zorluklarla karşı karşıya kalabilmektedir. Müminler Allah'ın emri gereği, yaşlılığa ulaştıklarında da anne ve babalarına karşı son derece şefkatli, anlayışlı, hürmetkar ve hoşgörülü bir tavır içerisinde olurlar.

Allah Kuran'da müminlerin anne babaya karşı gösterecekleri bu hürmetkar tavrın ölçüsünü de belirlemiş ve **"... Onlara öf bile deme, onları azarlama, güzel söz söyle"** (İsra Suresi, 23) şeklinde buyurmuştur. Allah bu ayet ile anne babaya karşı yapılabilecek en küçük bir şefkatsizliği ya da saygıya uygun olmayacak bir tavrı dahi yasaklamıştır. Allah, içerisinde bulundukları durumun zorluğun göz önünde bulundurarak onlara karşı daima güzel söz söylenmesini ve 'öf' bile demeyecek kadar hürmetli davranılmasını emretmiştir. Bu nedenle müminler yaşlanarak, kuvvetten düşmüş olan anne ve babalarına karşı son derece itinalı, ince düşünceli ve halden anlayan bir tavır içinde olurlar. Onları rahat ettirmek için ellerinden geleni yapar, saygıda ve sevgide kusur etmemeye çalışırlar. Yaşlılığın getirdiği zorluk ve sıkıntıları göz önünde bulundurarak, onlar daha dile getirmeden tüm ihtiyaçlarını hissettirmeden gidermeye gayret ederler. Her ne olursa olsun gönül alıcı ve alttan alan bir üslup kullanırlar.

Müminler, anne ve babalarının manevi açıdan olduğu kadar maddi açıdan da herhangi bir eksiklik hissetmemeleri ve sıkıntı çekmemeleri için ellerindeki imkanları seferber ederler. Allah, **"Sana neyi infak edeceklerini sorarlar. De ki: "Hayır olarak infak edeceğiniz şey, anne-babaya, yakınlara, yetimlere, yoksullara ve yolda kalmışadır. Hayır olarak her ne yaparsanız, Allah onu şüphesiz bilir."** (Bakara Suresi, 215) ayetiyle, müminlerin hayır olarak infak edecekleri mallarında anne ve babanın da hakkı olduğunu bildirmiştir. İman sahipleri, Allah'ın bu ayeti gereği, ihtiyaç içerisinde oldukları takdirde, anne babalarının bu yöndeki ihtiyaçlarını da en güzel şekilde gidermeye ve onları bu yönde de güvence altına almaya çalışırlar.

Hz. Yusuf (as)'ın anne babasına karşı göstermiş olduğu güzel ahlak, bu konuda tüm insanlar için güzel bir örnek oluşturmaktadır. Hz. Yusuf (as), Mısır hazinelerinin başına geçmesinin ardından anne ve babasını en güzel şekilde ağırlamış, saygısını ve hürmetini ifade etmek amacıyla onları tahta çıkarıp oturtmuştur. Allah Kuran'da Yusuf Peygamberin bu tavrını şöyle bildirmektedir:

> **Böylece onlar (gelip) Yusuf'un yanına girdikleri zaman, anne ve babasını bağrına bastı ve dedi ki: "Allah'ın dilemesiyle Mısır'a güvenlik içinde giriniz." Babasını ve annesini tahta çıkarıp oturttu; onun için secdeye kapandılar. Dedi ki: "Ey Babam, bu, daha önceki rüyamın yorumudur. Doğrusu Rabbim onu gerçek kıldı. Bana iyilik etti, çünkü beni zindandan çıkardı. Şeytan benimle kardeşlerimin arasını açtıktan sonra, (O,) çölden sizi getirdi. Şüphesiz benim Rabbim, dilediğini pek ince düzenleyip tedbir edendi. Gerçekten bilen, hüküm ve hikmet sahibi O'dur." (Yusuf Suresi, 99-100)**

Kuran'da iman edenlerin dualarında da anne babalarını gözettikleri, onlar için Allah'tan bağışlanma ve rahmet diledikleri haber verilmiştir. Ayrıca Kuran'da yer alan

ayetlerden, peygamberlerin de Allah'a bu konuda dua ettikleri anlaşılmaktadır. Allah, Hz. Nuh'un, **"Rabbim, beni, annemi, babamı, mü'min olarak evime gireni, iman eden erkekleri ve iman eden kadınları bağışla. Zalimlere yıkımdan başkasını artırma."** (Nuh Suresi, 28) sözleriyle annesi ve babası için bu yönde dua ettiğini bildirmiştir.

Allah'ın Kuran'da bildirdiği tüm bu ayetlerden anlaşılacağı gibi, İslam ahlakı, anne-babaya büyük önem ve değer vermektedir. Gençliğinde de yaşlılığında da Allah, anneye karşı gösterilmesi gereken saygının ve güzel ahlakın önemli bir mümin özelliği olduğuna dikkat çekmiştir. Ancak Allah, "**Bununla birlikte, onların ikisi (annen ve baban) hakkında bir bilgin olmayan şeyi Bana şirk koşman için, sana karşı çaba harcayacak olurlarsa, bu durumda onlara itaat etme ve dünya (hayatın) da onlara iyilikle (ma'ruf üzere) sahiplen (onlarla geçin) ve Bana 'gönülden-katıksız olarak yönelenin' yoluna tabi ol. Sonra dönüşünüz yalnızca Bana'dır, böylece Ben de size yaptıklarınızı haber vereceğim."** (Lokman Suresi, 15) ayetiyle, Kendisi'ne karşı isyan yolunu seçtikleri ve kişiyi de bu doğrultuda hareket etmeye teşvik ettikleri takdirde anne ve babaya itaat edilmemesini öğütlemiştir. Ancak İslam ahlakının gereği olarak, Allah, bu durumda da yine onlara karşı saygıda kusur etmeden, dünya hayatına ait konularda onlara iyilikle davranacak bir ahlak gösterilmesini emretmiştir.

Evlilik Hayatında Kadına Verilen Değer

İnsanların dünyevi değerler üzerine kurdukları birliktelikler çok kısa sürede yerini bıkkınlığa bırakabilmektedir. Evlilik kurumunda da bu duruma sık sık rastlanabilmektedir. İnsanlar, saygı ve sevgilerini dünyevi değerler üzerine kurduklarında, bu değerlerde herhangi bir değişiklik olduğunda, bu duygularını da hemen yitirebilmektedirler. Sevgi, saygı, sadakat gibi kavramlar, güzellik, zenginlik, sağlık, makam ya da itibar gibi ölçülere dayandırıldığında, bu sonuç neredeyse kaçınılmaz hale gelmektedir. Eğer insan sevgisini karşısındaki insanın yalnızca güzelliğine dayandırmışsa, bu kişi elbette zaman içerisinde gençliğini, sağlığını, güzelliğini yitirecek, dolayısıyla sevgi, saygı ve sadakat de bununla beraber yok olacaktır. Aynı şekilde zenginlik, itibar ya da makam gibi değerler de, kolaylıkla elden gidebilecek özelliklerdir. Kendisine bu değerleri ölçü alan bir insan, bunların kaybedilmesi durumunda artık karşısındaki kişiyi sevebilmek, ona saygı duyabilmek için kendince hiçbir sebep bulamayacaktır.

Sevgiyi, saygıyı ve sadakati kalıcı kılan, iman, Allah korkusu ve güzel ahlaktır. Bir insanı, imanı ve ahlakı için seven kişi, evlilik konusunda da karşısındaki kişiye karşı son derece saygılı, sadık ve güzel ahlaklı olacaktır. Ne gençliğini, sağlığını ya da güzelliğini zaman içerisinde yitirmesi, ne de zenginlik, itibar gibi özelliklerini kaybetmesi, bu kişinin sevgisine ve karşı tarafa verdiği değere bir etki edemeyecektir. Bu kişi, imanı ve Allah korkusu nedeniyle şartlar her ne olursa olsun, hiçbir zaman için karşı tarafı huzursuz edecek, sıkıntı duymasına neden olacak bir tavır içerisine girmeyecektir. Kuran ahlakına uygun olarak her koşulda, şefkat, merhamet, adalet ve hoşgörüyle yaklaşacak, bunun Allah'ın kendisine yüklediği önemli bir sorumluluk olduğunun bilinciyle hareket

edecektir. Allah Kuran'da evlilikte kadın ve erkeğin birbirlerine karşı olan sorumluluklarını **"... Onlar, sizin örtüleriniz, siz de onlara örtüsünüz..."** (Bakara Suresi, 187) ayetiyle bildirmektedir. Allah bu ayetle birlikte, insanlara kadın ve erkeğin evlilikte birbirlerine karşı eşit yükümlülükte olduklarını da hatırlatmaktadır. Allah'ın ayette bildirdiği 'örtü' ifadesi, tarafların birbirleri üzerindeki koruyucu ve gözetici vasıflarını ortaya koymaktadır. Bu ayetle, ayrıca kadın ve erkeğin birbirlerini tamamlayıcı özelliklerine de dikkat çekilmektedir.

Bunun yanı sıra Allah bir başka ayette de **"Onda 'sükun bulup durulmanız' için, size kendi nefislerinizden eşler yaratması ve aranızda bir sevgi ve merhamet kılması da, O'nun ayetlerindendir. Şüphesiz bunda, düşünebilen bir kavim için gerçekten ayetler vardır."** (Rum Suresi, 21) ifadesiyle, evlilikte 'sevgi ve merhamet' kavramlarının önemine dikkat çekmiştir. İman edenler evlilikte, karşılıklı olarak, birbirlerini Allah'ın kendilerine olan bir nimeti ve emaneti olarak görür, bundan dolayı da birbirlerine büyük değer verirler. Her türlü eksiklik ya da hata karşısında sevgiyi ve merhameti esas alarak hareket ederler. Kuran'a uygun bir tavır göstermenin her zorluğun üstesinden gelmelerini sağlayacağını ve karşılaştıkları sorunları çözüme kavuşturacağını bilirler. Bu da, Allah'ın ayette belirttiği gibi, evliliğin mümin kadın ve mümin erkek için birbirlerinde **'huzur ve sükun bulmalarını'** sağlayan bir nimete dönüşmesine neden olur.

Allah Kuran'ın, **"... birbirinize katılmış (birleşerek içli-dışlı olmuş)tınız..."** (Nisa Suresi, 21) ayetiyle, evliliğin kişiler arasında sağladığı samimiyete ve yakınlığa da dikkat çekmiştir. İman edenlerin evlilikteki bu samimiyetlerini, yakınlıklarını ve birbirlerine değer vermelerini sağlayan, bu kimselerin ahirette de sonsuza kadar sürecek bir birlikteliği amaçlamış olmalarıdır. Gerçek sadakat bu düşünceyi gerektirir. Aralarında, menfaatlere dayalı geçici bir sevgi söz konusu olmadığı ve ahirette sonsuza kadar beraber olmayı hedefledikleri için, birbirlerine karşı çok sadık, yakın, dürüst ve samimi olurlar.

Görüldüğü gibi, Kuran ahlakı esas alındığında, her iki tarafın da Allah'tan korkan, vicdanlı kişiler olması sebebiyle güzel bir birliktelik yaşanır. Böyle bir birliktelikte sadakat, vefa, saygı, sevgi, samimiyet, dürüstlük, hoşgörü, tevazu gibi önemli ahlak özelliklerinin yaşanması sonucunda evlilikte süreklilik ve istikrar olur. Bu özelliklerden yoksun olan insanların evlilikleri genellikle kısa süreli olmaktadır.

Dolayısıyla İslam ahlakında evlilik, kadın için büyük bir rahatlıktır. Sevgiyi, saygıyı, sadakat ve vefa duygularını en iyi şekilde yaşayabileceği bir birlikteliktir. Karşısındaki kişiden sürekli olarak saygı, sevgi ve ihtimam görür, el üstünde tutulur, onore edilir. Çekişme, menfaat çatışması, üstünlük arayışı, kibir, yalan gibi kötü ahlak özelliklerinin olmaması, kadının evlilikten Allah'ın ayette bildirdiği gibi, 'huzur ve sükun bulmasını' sağlar.

Peygamber Efendimiz (sav) de kendi yaşantısıyla bu konuda tüm müminler için önemli bir örnek olmuştur. Allah, **"Andolsun, sizin için, Allah'ı ve ahiret gününü umanlar ve Allah'ı çokça zikredenler için Allah'ın Resûlü'nde güzel bir örnek vardır."** (Ahzab Suresi, 21) ayetiyle bu duruma dikkat çekmiştir. Peygamber Efendimiz (sav) birçok sözünde mümin kadınların ne kadar değerli varlıklar olduklarını belirtmiştir. Bu sözlerinden birinde **"Dünya bir metaıdır. Dünya metaının en hayırlısı saliha kadındır"**[33] şeklinde buyurmuşlardır. Bir başka sözünde ise, evlilikte kadına gösterilmesi gereken ihtimamı ve verilmesi gereken değeri, "En olgun imana sahip mümin, huyu en

güzel ve ailesine karşı en nazik, lütufkar olanıdır."[34] sözleriyle ifade etmiştir. Ayrıca Peygamberimiz (sav), bu yönde gösterdiği güzel ahlakı ile, tüm Müslümanlar için güzel bir örnek olmuştur. Bir hadis-i şerifinde evlilikte kadınlara karşı gösterilecek olan güzel ahlakın önemini şöyle hatırlatmıştır:

> En hayırlınız, hanımlarına en hayırlı olanınızdır. Ben hanımlarına karşı sizlerin en iyisiyim.[35]

Bunun yanı sıra, Peygamberimiz (sav) Veda Hutbesi'nde; *"Kadınlar size Allah'ın bir emanetidir."*[36] şeklinde buyurarak, kadınlara karşı nasıl bir ihtimam içerisinde olunması gerektiğini bir kez daha hatırlatmıştır.

Tüm yaşantısıyla olduğu gibi, aile hayatıyla da iman edenler için güzel bir örnek oluşturan Peygamberimiz (sav), hanımlarına karşı daima şefkat, merhamet ve güzellikle davranmıştır. Nitekim Hz. Aişe (ra)'den rivayet edildiğine göre, Peygamber Efendimiz (sav),*"Hanımlarına karşı insanların en yumuşağı, en kerimi, güler yüzlüsü ve mütebessim olanı idi."*[37]

Kuran'da Kadınların Koruma Altına Alınması

Allah, **"Kuran'dan mü'minler için şifa ve rahmet olan şeyleri indiriyoruz..."** (İsra Suresi, 82) ayetiyle, İslam ahlakının insanları daima hayra yönelteceğine dikkat çekmiş ve Kuran ayetlerinin insanlar için bir rahmet olduğunu hatırlatmıştır. Allah'ın insanlar arasında huzur ve adaleti sağlaması için bildirdiği Kuran ahlakı ile, kadının gerek toplumsal yaşantısındaki gerekse aile hayatı içerisindeki tüm hakları koruma altına alınmıştır. Allah'ın bir ayette **"... Biz (ona karşı) sana hakkı ve en güzel açıklama tarzını getirmiş olmayalım."** (Furkan Suresi, 33) sözleriyle bildirdiği gibi, Allah tüm insanların hayatlarının her safhasında hak ettikleri değeri, sevgiyi ve saygıyı görebilmeleri için gereken her türlü bilgiyi Kuran'da eksiksiz olarak bildirmiştir.

Kuşkusuz bu, kadınlar için de çok büyük bir rahmet, büyük bir kolaylık ve nimettir. Allah'ın bildirdiği ahlaka göre hareket edildiğinde, hiç kuşku yok ki, Kuran bilgisinden uzak yaşayan kimi toplumlarda olduğu gibi bir karmaşa söz konusu olmayacak, kadının toplumdaki yeri konusunda süregelen tüm tartışmalar son bulacaktır.

İlerleyen satırlarda Allah'ın Kuran ayetleri ile bildirdiği, kadını ve sahip olduğu sosyal hakları güvence altına alan ayetlerden bazılarına değinecek ve İslam ahlakında kadına ne kadar değer verildiğini ve nasıl bir ihtimam gösterildiğini ortaya koyacağız.

Kadınlardan, Gönülleri Alınarak ve Hoşnut Bırakılarak Boşanılması

İman ve Allah korkusu, insanların hayatlarının her anında vicdanlarına ve Kuran ahlakına uygun şekilde hareket etmelerini sağlar. Aksinde ise insanı yönlendirecek olan,

nefsinin bencil tutkuları ve şeytanın telkinleri olur. Bu da, insanları doğru ve güzel olan tavırlardansa, nefislerini memnun edecek, şahsi menfaatlerini koruyacak davranışlarda bulunmaya iter. Bu bakış açısı, boşanma gibi iki insan arasındaki birtakım maddi ilişkilere son veren durumlarda da açıkça ortaya çıkabilmektedir.

Boşanma, nefislerinin kendisini yönetmesine izin veren kimi insanlar için, karşı taraf ile olan tüm çıkar ilişkilerini sona erdirmeleri anlamına gelir. Bu kimseler çıkar ilişkisinin bittiği yerde, karşı tarafa artık ihtimam ve ilgi göstermeleri için bir gerekçe kalmadığına inanırlar. Çoğu zaman, ayrıldıkları insanlara karşı olan tüm sevgi ve saygı hislerini de yitirdikleri için, onlara karşı iyilikte bulunabilmek için herhangi bir sebep bulamazlar. Bundan dolayı sadece kendi menfaatlerini koruma altına alacak şekilde hareket eder, karşı tarafın içinde bulunduğu durumu, zorluk ve sıkıntıları, ihtiyaç içerisinde oldukları konuları görmezlikten gelebilirler.

İman edenlerin böyle bir durum karşısında gösterecekleri ahlak ise çok farklı olur. Onlar, yaptıkları her işte asıl olarak Allah'ın rızasını kazanabilmeyi hedefledikleri için, şahsi isteklerine ya da nefislerinin bencil telkinlerine göre hareket etmezler. Allah'ın razı olacağı tavrın, şartlar ne olursa olsun, Kuran ahlakına ve vicdanlarına uygun bir ahlak göstermeleri olduğunu bilirler. Bu nedenle, boşanma söz konusu olduğunda da gösterecekleri tavır yine güzel ahlaka en uygun olan tavırdır. Allah Kuran'ın **"Kadınları boşadığınızda, bekleme sürelerini tamamlamışlarsa, onları ya güzellikle tutun ya da güzellikle bırakın..."** (Bakara Suresi, 231) ayetiyle, insanlara boşandıkları eşlerini güzellikle bırakmalarını bildirmiştir. Müminler bu konuda son derece titiz davranırlar. Güzel ahlakı Allah'ın rızasını kazanabilmek amacıyla yaşadıkları için, boşanacakları kişiye karşı da aynı hoşgörülü, merhametli, nezaketli, saygılı ve ince düşünceli tavrı gösterirler. Evlenirken ya da sonrasında birbirlerine karşı nasıl sevgi, saygı dolu bir tavır içindelerse, bu ahlaklarını boşanma sırasında da korurlar. Boşanmayı aralarında bir tartışma ya da kırgınlık sebebi yapmazlar. Karşı tarafı zorluk ve sıkıntı içerisine sokacak, rahatsızlık verecek, huzursuz edecek bir tavır göstermekten itinayla kaçınırlar. Allah Kuran'ın bir başka ayetinde boşanılan kadınlara karşı gösterilmesi gereken ahlaka şöyle dikkat çekmiştir:

> **Ey iman edenler, mü'min kadınları nikahlayıp sonra onlara dokunmadan boşarsanız, bu durumda sizin için üzerlerine sayacağınız bir iddet yoktur. Artık (hemen) onları yararlandırın (onlara yetecek bir miktar verin) ve güzel bir salma tarzıyla onları salıverin. (Ahzab Suresi, 49)**

Kadınların, Boşandıktan Sonra Maddi Olarak Güvence Altına Alınması

Allah Kuran'da, boşanan kadının geçimini sağlaması amacıyla, maddi açıdan güvence altına alınmasının, Kendisi'nden korkup sakınan her mümin erkeğin üzerine bir yükümlülük olduğunu bildirmiştir:

(Kocası tarafından) Boşanan (kadın)ların maruf (meşru) bir tarzda yararlanma (ve geçim pay)ları vardır. Bu, sakınanlar üzerinde bir hak (borç) tır. (Bakara Suresi, 241)

Kuran ahlakına göre müminlerin, hayatlarının her anında olduğu gibi, bu konuda da Allah'ın rızasını kazanmayı hedefleyerek hareket etmeleri gerekir. Sağlanacak yardımın miktarı belirlenirken, kadının içerisinde bulunduğu sosyal konumu ve ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak son derece vicdanlı hareket etmek mümin ahlakının bir gereğidir. Allah müminlerin bu konudaki yükümlülüklerini Kuran'da şöyle bildirmiştir:

... Onları yararlandırın, zengin olan kendi gücü, darda olan da kendi gücü oranında, maruf (meşru ve örfe uygun) bir şekilde yararlandırsın. (Bu,) iyilik edenler üzerinde bir haktır. (Bakara Suresi, 236)

Geniş-imkanları olan, nafakayı geniş imkanlarına göre versin. Rızkı kısıtlı tutulan da, artık Allah'ın kendisine verdiği kadarıyla versin. Allah, hiçbir nefse ona verdiğinden başkasıyla yükümlülük koymaz. Allah, bir güçlüğün ardından bir kolaylığı kılıp-verecektir. (Talak Suresi, 7)

Ayetlerden de anlaşılacağı gibi, Allah geniş imkanlara sahip zengin bir kişiyi de, kısıtlı maddi gücü olan fakir kişiyi de bu konuda sorumlu tutmuş, her birine kendi imkanları oranında yardımda bulunmalarını bildirmiştir. Kuran ahlakından uzak yaşayan kimi insanlar, boşandıkları ve artık hiçbir beklentilerinin kalmadığı kişilere maddi yardım yapmanın, boşa gidecek bir harcama olacağını düşünürler. Çünkü ahirete inanmamakta ve yaptıkları işlerde Allah'ın rızasını kazanma amacı taşımamaktadırlar. Amaçları sadece menfaatlerini korumak olduğu için, kendilerine artık hiçbir çıkar sağlamayacak, yabancı konumuna gelmiş birisi için özveride bulunmanın bir anlamı olmadığını düşünürler. Bu nedenle de genellikle bu sorumluluktan bir şekilde kurtulmaya ya da karşı tarafın içerisinde bulunduğu durumu hiç göz önünde bulundurmaksızın, mümkün olduğunca az bir yardım ile konuyu kapatmaya çalışırlar.

İman eden kimseler ise, tüm davranışları ile Allah'ın rızasını kazanmayı amaçladıkları için hiçbir zaman bu tarz düşüncelerle hareket etmez; tam tersine, olabilecek en fazla hassasiyeti ve titizliği gösterirler. Hayatının sonuna kadar boşandığı kişiyi bir daha hiç görmeyecek ve ondan maddi manevi hiçbir menfaat elde etmeyecek de olsa, mümin bir kimse samimiyetle bu kişinin ihtiyaçlarını kendi maddi imkanları doğrultusunda en iyi şekilde karşılamaya çalışır.

Bunun yanı sıra, bir ibadeti yerine getirirken, insanlara Allah'ın rızasını asıl kazandıracak olanın, yaptıkları bir işin mahiyeti değil, bunu yerine getirirken kalplerinde taşıdıkları niyetleri olduğunu bilirler. Allah kesilecek olan kurbanlar için bir ayette **"Onların etleri ve kanları kesin olarak Allah'a ulaşmaz, ancak O'na sizden takva ulaşır..."** (Hac Suresi, 37) şeklinde buyurarak bu konuyu müminlere açıklamıştır. Bu nedenle Allah'ın bir ayette **"Kadınlara mehirlerini gönülden isteyerek (ve bir hak olarak) verin, fakat onlar, gönül hoşluğuyla size ondan bir şeyi bağışlarlarsa, onu da afiyetle, iç huzuruyla yiyin."** (Nisa Suresi, 4) sözleriyle bildirdiği gibi, kadınlara yönelik olan bu sorumluluklarını da **'gönülden isteyerek'** yerine getirirler. Kadınların da yine bu yardımı **'gönül hoşluğuyla'** bağışlamaları durumunda ise, bu konuda herhangi bir şekilde sorumlu olmazlar.

Kadına Verilen Malların Boşandıktan Sonra Geri Alınmaması

Allah'ın Kuran'da bildirdiği, kadınların korunmasına yönelik tedbirlerden bir diğeri ise, boşanan kadınların sahip oldukları mal varlıklarına ilişkindir. Allah **"Bir eşi bırakıp yerine bir başka eşi almak isterseniz, onlardan birine (öncekine) yüklerle (mal ve para) vermişseniz bile ondan hiçbir şey almayın. Ona iftira ederek ve apaçık bir günaha girerek verdiğinizi alacak mısınız? Onu nasıl alırsınız ki, birbirinize katılmış (birleşerek içli-dışlı olmuş)tınız. Onlar sizden kesin bir güvence (kuvvetli bir ahid) de almışlardı."** (Nisa Suresi, 20-21) ayetleriyle, boşanma durumunda erkeğin, evli olduğu süre içerisinde eşine vermiş olduğu hiçbir şeyi geri almamasını bildirmiştir.

Allah, öncesinde evlilik ile kadına bir söz ve güvence verilmiş olduğunu hatırlatmış, bu nedenle de kadına **'yüklerle mal ve para'** verilmiş olsa da, yine de erkeğin bunları geri alma yönünde bir talep içerisinde olmamasını bildirmiştir. İman eden, Allah'tan korkan ve her işi Allah'ın rızasını kazanabilme umuduyla yapan bir insan, verilen sözün Allah'a karşı verilmiş olduğunu bilir. Bundan dolayı bu konudaki sorumluluğunu en güzel şekilde yerine getirir.

Allah, insanları Kuran ile bildirmiş olduğu sınırlara titizlikle uymaları konusunda uyarmış ve kadınlara verilen bir şeyin geri alınmasının helal olmayacağını bildirmiştir:

> **... Onlara (kadınlara) verdiğiniz bir şeyi geri almanız size helal değildir; ancak ikisinin Allah'ın sınırlarını ayakta tutamayacaklarından korkmuş olmaları (durumu başka). Eğer ikisinin Allah'ın sınırlarını ayakta tutamayacaklarından korkarsanız, bu durumda (kadının) fidye vermesinde ikisi için de günah yoktur. İşte bunlar, Allah'ın sınırlarıdır; onlara tecavüz etmeyin. Kim Allah'ın sınırlarına tecavüz ederse, onlar zalimlerin ta kendileridir. (Bakara Suresi, 229)**

Görüldüğü gibi İslam ahlakında kadına büyük bir ihtimam gösterilmekte, hayatının herhangi bir aşamasında bir sıkıntı veya zorluk ile karşı karşıya kalmaması için gerekli olan tüm ahlaki tedbirler daha en başından alınmaktadır. Müminler her işlerinde daima Allah'tan korkarak hareket ettikleri için, boşandıkları bir kadının da haklarını en güzel şekilde korur ve olabilecek en vicdanlı tavrı gösterirler.

Boşandıktan Sonra Kadınların Barınmalarının Sağlanması

Allah, Kuran'ın **"(Boşadığınız) Kadınları, gücünüz oranında oturmakta olduğunuz yerin bir yanında oturtun, onlara 'darlık ve sıkıntıya düşürmek amacıyla' zarar vermeyin. Eğer onlar hamile iseler, yüklerini bırakıncaya**

(doğumlarını yapıncaya) kadar onlara nafaka verin. Şayet sizler için (çocuğu) emzirirlerse, onlara ücretlerini ödeyin. (Durum ve ilişkilerinizi) Kendi aranızda maruf (güzellikle ve İslam'a uygun bir tarz) üzere görüşüp-konuşun. Eğer güçlük içine girerseniz, bu durumda (çocuğu) onun (babası) için bir başkası emzirebilir." (Talak Suresi, 6) ayetiyle, boşanma sonrasında kadınların gerek maddi gerekse manevi anlamda tüm ihtiyaçlarının güvence altına alınabilmesi için gösterilmesi gereken ahlak özelliklerini insanlara bildirmiştir. O ana kadar, maddi manevi her türlü ihtiyacını eşinin ya da evlilik ortamının sağladığı imkanlar ile karşılayan kadın, boşanmayla birlikte pek çok açıdan zorluk içerisinde kalabilecektir. Mümin ahlakı böyle bir durumda kişinin olabildiğince anlayışlı olmasını ve karşı tarafın ihtiyaçlarını kendi ihtiyaçları gibi tüm detaylarıyla düşünüp yardımcı olmaya çalışmasını gerektirir. Öncelikle, evlilik sonrasında kendisine kalabileceği uygun bir yer bulana kadar bu konuda kadına bir imkan sağlanması, ona herhangi bir şekilde zarar gelmesine izin verilmemesi, mümin için, vicdanı açıdan önemli bir sorumluluktur. Bunun yanı sıra kadın eğer hamile ise, doğum olayı gerçekleşinceye kadar, maddi açıdan tüm sağlık ve bakım ihtiyaçlarının karşılanması güzel ahlaka uygun bir tavır olacaktır. Tüm bu ihtiyaçlar, kişilerin içinde bulundukları koşullara göre değişkenlik gösterebilir. Ancak önemli olan, iman ve vicdan sahibi insanların şartlar ne olursa olsun ince düşünceli ve anlayışlı bir tavır içerisinde hareket etmeleri, kadının zor durumda kalmaması, maddi ve manevi açıdan güvenliğinin sağlanabilmesi için gerekli olan tüm önlemleri alabilmeleridir. Ve tüm bu konuları çözümlerken de, Allah'ın ayette bildirdiği gibi, her türlü konunun kişiler arasında güzellikle ve Kuran ahlakına uygun bir şekilde halledilmesidir.

Kadına Zorla Mirasçı Olunmaması

Allah Kuran'da kadınların toplumsal yaşamın her aşamasında en güzel şekilde korunup kollanmalarına yönelik pek çok tavsiyede bulunmuştur. Bunlardan biri de, kadınların mallarına zorla mirasçı olunmaya çalışılmamasıdır. Allah Kuran'ın **"Ey iman edenler, kadınlara zorla mirasçı olmaya kalkışmanız helal değildir. Apaçık olan 'çirkin bir hayasızlık' yapmadıkları sürece, onlara verdiklerinizin bir kısmını gidermeniz (kendinize almanız) için onlara baskı yapmanız da (helal değildir.) Onlarla güzellikle geçinin..."** (Nisa Suresi, 19) ayetiyle, müminlere bu konuyu hatırlatmıştır.

Yetim Kadınların Haklarının Korunma Altına Alınması

Kadınlara gösterilmesi gereken ihtimama ve güzel ahlaka dikkat çekilen ayetlerden birinde, Allah **'yetim kadınlara karşı adaletin ayakta tutulması'** gerektiğini haber vermiştir:

Kadınlar konusunda senden fetva isterler. De ki: "Onlara ilişkin fetvayı size Allah veriyor. (Bu fetva,) Kendilerine yazılan (hakları veya miras)ı vermediğiniz ve kendilerini nikahlamayı istediğiniz yetim kadınlar ve zayıf çocuklar (hakkında) ile yetimlere karşı adaleti ayakta tutmanız konusunda size Kitap'ta okunmakta olanlardır. Hayır adına her ne yaparsanız, şüphesiz Allah onu bilir. (Nisa Suresi, 127)

Allah korkusu olmayan kimi insanlar, zayıf konumda olduğunu, çevresinin güçlü olmadığını ya da arkasında haklarını koruyup sahip çıkacak kimsesi olmadığını düşündükleri insanların haklarını kolaylıkla çiğneyebilmektedirler. Yetim olan kimseler de, kimi zaman bu kötü niyetli insanların adaletsiz ve çıkarcı tavırlarına hedef olabilmektedirler. Hatta kimi insanlar, bazen bir kişiyle, sahip olduğu imkanlarından yararlanma düşüncesiyle, sadece zengin olduğu için evlenebilmektedirler. Bu kişi yetim biri olduğunda ise, bu çıkarcı yaklaşımlarını çok daha rahat bir şekilde uygulamaya geçirebileceklerini düşünebilmektedirler. İşte Allah bu gibi insanların ahlakından sakınmaları konusunda müminleri uyarmış ve onlara daima hayırdan yana hareket etmelerini hatırlatmıştır.

İman eden kimseler, Allah'ın, yaptıkları herşeyi gördüğünü ve ahirette tüm bunları ortaya çıkaracağını bilirler. İnsanları aldatmanın, haksız yollarla menfaat elde etmeye çalışmanın, adaletsiz ve merhametsiz tavırlar sergilemenin, ahirette insanları mutlaka kayba uğratacağının bilincindedirler. Dünya hayatında haksız yere kazanılacak az bir menfaatin, insanlara Allah'ın rızasını kaybettireceğini ve ahirette sonsuz bir azaba neden olabileceğini düşünerek böyle bir ahlaka asla yanaşmazlar. Yetim bir insanın hakkını herkesten önce onlar kendileri koruyup kollamaya çalışır, kötü niyetli insanların yaklaşımlarına karşı önce kendileri tedbir alırlar. Aynı şekilde evlenmek istedikleri yetim bir kimsenin haklarına karşı da büyük bir titizlikle yaklaşır, evliliği hiçbir zaman için karşı tarafın sahip olduğu imkanlardan istifade edilen bir birliktelik olarak görmezler.

KURAN'A GÖRE İDEAL MÜSLÜMAN KADIN KARAKTERİ

İmanın bir kadını ne kadar hayırlı bir insan haline getirdiğine Allah Kuran'ın **"Müşrik kadınları, iman edinceye kadar nikahlamayın; iman eden bir cariye, -hoşunuza gitse de- müşrik bir kadından daha hayırlıdır. Müşrik erkekleri de iman edinceye kadar nikahlamayın; iman eden bir köle, -hoşunuza gitse de- müşrik bir erkekten daha hayırlıdır. Onlar, ateşe çağırırlar, Allah ise Kendi izniyle cennete ve mağfirete çağırır. O, insanlara ayetlerini açıklar. Umulur ki öğüt alıp-düşünürler."** (Bakara Suresi, 221) ayetiyle dikkat çekmektedir. Bir insanın kişiliğini güzelleştirip üstün hale getiren, karakterini sağlamlaştıran, ahlakını güzelleştiren, tavırlarını etkileyici kılan asıl olarak o kişinin imanı, Allah korkusu ve takvasıdır. İnsanın sahip olduğu tüm özelliklere anlam kazandıracak olan, imanıdır. Bu Allah'ın, Kuran ile bildirdiği önemli bir sırrı, insanların dikkatle düşünüp öğüt almalarını gerektiren önemli bir bilgidir.

Kuran ahlakı, tüm insanlara olduğu gibi, kadınlara da olabilecek en güçlü, en sağlam ve en güzel kişiliği kazandırır. Allah'ın, **"... Hayır, Biz onlara kendi şan ve şeref (zikir)lerini getirmiş bulunuyoruz..."** (Müminun Suresi, 71) ayetiyle bildirdiği gibi, Kuran ahlakı insanlara 'şan ve şeref' kazandırmaktadır. Dolayısıyla bu ahlakı yaşayan bir kadın, saygı duyulacak, onurlu ve vakarlı bir karaktere sahip olur.

Önceki bölümlerde dikkat çekildiği gibi, Allah Kuran'da kadın ve erkek için ayrı birer karakter belirtmemiş, tüm insanları tek bir Müslüman karakterine uymaya çağırmıştır. Müslüman, Allah'tan korkan, her işinde Allah'ın rızasını arayan, dünya hayatının geçici, ölümün ise yakın olduğunu bilip, ahireti hedefleyen insandır. Kadın ya da erkek olsun, tüm Müslümanlar Kuran ahlakını en güzel şekilde yaşamaya gayret ederler. Bu ahlakı yaşayan kadınlar ise, cahiliye toplumlarında kadın ya da erkek karakterinde görülen tüm zaaflardan, zayıflıklardan, saplantılardan ve tavır bozukluklarından kurtulmuş, bunların yerine imanın getirdiği güçlü bir karakter geliştirmişlerdir. İman sahibi insanlar, yaşadıkları toplumdan, ailelerinden ya da arkadaş çevrelerinden aldıkları telkinler her ne olursa olsun, bunları bir kenara bırakır ve Kuran'da belirtilen Müslüman karakterini yaşarlar. İşte mümin bir kadın da karakterini Allah'ın beğendiği ve hoşnut olacağı ahlakı ölçü alarak, Kuran'a göre belirler.

Hz. Meryem, bu kişiliği yaşayan kadınların en güzel örneklerindendir. Kitabın önceki bölümlerinde daha detaylı olarak değinildiği gibi, Hz. Meryem cahiliye ahlakını yaşayan bir toplum içerisinde pek çok zorlu imtihanla karşı karşıya kaldığı ve tüm bunlara tek başına karşı koymak durumunda olduğu halde, çok güçlü ve dirayetli bir karakter sergilemiştir. İslam ahlakının, Allah'a gönülden bir imanın, derin bir tevekkül ve teslimiyetin kendisine verdiği güç ile her işinde daima üstün gelmiştir. Karşılaştığı tüm zorluklara rağmen onurunu ve vakarını korumuş, bu özellikleriyle insanlar arasında dikkat çeken bir kişilik ortaya koymuştur.

İman eden tüm kadınlar Hz. Meryem'in bu güzel ahlakını ve üstün kişiliğini kendilerine örnek almalı ve Kuran'da bildirilen ideal Müslüman karakterine ulaşabilmek için samimi bir çaba içerisine girmelidirler.

İlerleyen satırlarda Allah'ın Kuran'da bildirdiği 'ideal Müslüman kadın karakteri'nin en temel özelliklerine değinerek, bu karakterin cahiliye inançlarının şekillendirdiği kadın karakterinden ne kadar farklı ve güçlü bir yapıya sahip olduğunu ortaya koyacağız.

Müslüman Kadın Allah'a Teslim Olmuştur

Müslüman bir kadın Allah'a samimi bir kalple iman etmiş ve derin bir Allah korkusuyla boyun eğmiştir. Allah'tan başka bir İlah olmadığını, O'nun tüm varlıkların tek hakimi ve herşeyin üstünde, sonsuz güç sahibi olduğunu kavramıştır. Bu nedenle yalnızca Allah'tan korkar ve yalnızca O'nun rızasını hedefler. Yalnızca Allah'a ibadet eder, O'nu dost edinir ve sadece O'ndan yardım ister. Kendisine isabet edecek bir güzellik varsa bunu ona ancak Allah'ın verebileceğini ve aynı şekilde kendisine ulaşacak bir kötülük varsa bunu da Allah'ın engelleyebileceğini, kendisini ancak Allah'ın koruyabileceğini bilerek yaşar. Sadece Allah'a muhtaç olduğunu, kendisini hayatta tutan, ona nimetini ve yardımını ulaştıran, koruyup kollayan tek gücün Allah olduğunu bilir. Dolayısıyla hiçbir zaman için insanlara yönelik bir beklenti içerisinde olmaz.

Allah'a, kalbinde hiçbir kuşkuya yer vermeden iman etmiştir. İmanındaki bu samimiyetini hayatının sonuna kadar, her an sürdürür; hayatının her aşamasında, her ne zorlukla karşılaşırsa karşılaşsın, Allah'a olan bu samimi inancından vazgeçmez. Nimet içerisinde olduğunda Allah'a karşı nasıl şükredici, hoşnutluk dolu bir yakınlık içerisindeyse, şartlar aksine döndüğünde de aynı teslimiyeti göstermeye devam eder. Rabbimiz'in kullarına olan sonsuz sevgisinden, rahmetinden, esirgeyiciliğinden ve bağışlayıcılığından emin, tevekküllü bir tavır içerisinde olur.

Bir zorlukla karşılaştığında, Allah'ın Kuran'da her zorlukla beraber bir kolaylık kılacağını bildirdiğini, önemli olanın ise bu zorluk anında kişinin Allah'a olan sevgisinde teslimiyetinde ve güveninde kararlılık göstermesi olduğunu bilir. Allah'ın adaletinden, her olayı hayır ve hikmetle yarattığından emindir ve Allah'ın vaadinden asla dönmeyen olduğunu bilir. Karşılaştığı zorluklar uzun süre devam etse bile, hiçbir zaman için ümitsizliğe kapılmaz, Allah'ın yardımından asla şüpheye düşmez. Güzel bir sabır ve teslimiyetle, Allah'ın kendisine verdiğiyle yetinir ve bunda kendisi için bir hayır olduğunu kesin olarak bilir. Allah'ın bu konuda Kuran'da bildirdiği örnekleri hatırından çıkarmaz; zorluklarla karşılaştıkları zaman ümitsizliğe kapılanların teslimiyetsizliğini bilir. Kendisine, her ne zorlukla karşılaşırlarsa karşılaşsınlar **"... Şüphesiz Rabbim, benimle beraberdir; bana yol gösterecektir"** (Şuara Suresi, 62) diyerek Allah'a tevekkül eden peygamberlerin üstün ahlakını örnek alır. Hayatı boyunca karşısına çıkan her olayda Allah'ın rahmetini, yakınlığını, sevgisini, yardımını ve dostluğunu görebilen bir iman derinliği içerisinde olur.

Mümin kadınların gösterdikleri bu ahlakın üstünlüğü, cahiliye inançlarıyla şekillenen kadın karakteri ile kıyaslandığında çok daha belirgin bir şekilde ortaya çıkmaktadır.

Cahiliye ahlakını benimseyen kimi kadınlar, hayatları boyunca karşılaştıkları her detayı yaratanın Allah olduğunu ve bunların her birinde pek çok hayır ve hikmet gizlendiğini düşünmedikleri için yaşadıkları olaylar karşısında gereken teslimiyeti gösteremezler. Nitekim cahiliye kadın karakterinin en bilinen özelliklerinden biri, zorluk ve sıkıntılar karşısında gösterilen tahammülsüz, sabırsız, ortalığı telaşa veren, kargaşa oluşturan tavırlardır. Hatta bu nedenle çoğu zaman insanlar, kendilerine yük olmamaları için kadınları, sıkıntıyla karşılaşma olasılığı bulunan ortamlardan uzak tutmaya büyük özen gösterirler. Cahiliye kadın karakterinin bu önemli özelliği bu güne kadar pek çok filme ya da romana konu olmuş, çok bilinen bir gerçektir. Allah'a güvenip teslim olmadıkları için, zorluklara, sıkıntılara karşı koyabilecek gerçek sabrı ve gücü kendilerinde bulamazlar. Güçleri, ancak bu zorluğa dayanmanın sonunda elde edebilecekleri menfaatlerin büyüklüğü kadar olabilmektedir.

İman eden bir kadın ise gücünü imanından ve Allah'ın rızasını kazanma konusundaki kesin kararlılığından aldığı için, dayanıklılığı çok kuvvetli olur. Allah Kuran'da müminlerin, bu ahlaklarını **"... Hiç şüphesiz Allah'ın yolu, asıl yoldur. Ve biz alemlerin Rabbine (kendimizi) teslim etmekle emrolunduk."** (Enam Suresi, 71) sözleriyle dile getirdiklerini bildirmektedir. Buna karşılık Allah, tam bir teslimiyetle Kendisi'ne teslim olan kullarını şöyle müjdelemektedir:

> **Kim ihsanda bulunan (biri) olarak yüzünü (kendini) Allah'a teslim ederse, artık gerçekten o kopmayan bir kulpa yapışmıştır. Bütün işlerin sonu Allah'a varır. (Lokman Suresi, 22)**
>
> **Hayır, kim (güzel davranış ve) iyilikte bulunarak kendisini Allah'a teslim ederse, artık onun Rabbi Katında ecri vardır. Onlar için korku yoktur ve onlar mahzun olmayacaklardır. (Bakara Suresi, 112)**

Müslüman Kadının Rehberi Kuran ve Peygamberimiz (sav)'in Sünnetidir

İman eden tüm insanlar gibi, Müslüman kadının da tek rehberi Kuran-ı Kerim ve Peygamberimiz (sav)'in sünnetidir. Mümin kadın tüm kişiliğini, karakter özelliklerini, yaşam tarzını, ideallerini, isteklerini, tavırlarını ve ahlakını Kuran'a ve Peygamberimiz (sav)'in tavsiyelerine göre belirler. Allah, müminler için en doğru ve en güzel hükümlerin Kuran'da olduğunu **"... Kesin bilgiyle inanan bir topluluk için hükmü, Allah'tan daha güzel olan kimdir?" (Maide Suresi, 50)** ayetiyle insanlara bildirmiştir. Yine bir başka ayette ise Allah, Kuran'ın iman edenler için her konuda yol gösterici bir kitap olduğunu şöyle haber vermiştir:

> **... Biz Kitabı sana, herşeyin açıklayıcısı, Müslümanlara bir hidayet, bir rahmet ve bir müjde olarak indirdik. (Nahl Suresi, 89)**

Peygamber Efendimiz (sav) ise, *"Size iki şey bırakıyorum. Bunlara uyduğunuz müddetçe asla sapıtmayacaksınız: Allah'ın Kitabı ve Resulü'nün sünneti"*[38] sözleriyle,

Müslümanların en önemli iki yol göstericisinin Kuran-ı Kerim ve Peygamber Efendimiz (sav)'in sünneti olduğunu hatırlatmıştır.

Kuran ve Peygamberimiz (sav)'in sünneti, iman eden bir kadının hayatı boyunca her konuda yol göstericisidir. Cahiliye toplumlarında kadınların genel olarak benimsedikleri ahlaka bakıldığında ise, bu kimselerin alışanlıklarına ya da nefislerinin isteklerine göre hareket ettikleri görülür. Çocukluk yıllarından itibaren göstermeleri gereken karakter ile ilgili olarak aldıkları telkinler, bu kimselerin neredeyse yegane yol göstericileri haline gelmiştir. Çevrelerinde yaşayan kadınların hep aynı tavırları göstermeleri, aynı konuşmaları yapmaları, filmlerde, romanlarda kadınların hep aynı karakteri göstermeleri, kadınlardan bahsedilirken hep aynı ortak karakterin dile getirilmesi, bu kişiler için bu karakteri adeta bir alışkanlığa dönüştürmüştür. Dolayısıyla onlar için yol göstericileri, tüm kadınların genel uygulamaları ve nefislerinin o anki istekleri olmuştur. Herhangi bir olay karşısında verecekleri tepki, alacakları karar, gösterecekleri tavır ve hatta kimi zaman söyleyecekleri sözler bile genel çatısıyla bellidir. Ancak önemli olan ise, yol göstericilerinin tümüyle batıl oluşu ve kendilerini de yanlış bir yola sürüklüyor olmasıdır.

Mümin kadınlar ise, her işlerinde Kuran'ı rehber edindikleri ve Peygamberimiz (sav)'in ahlakını örnek aldıkları için, daima isabetli tavırlarda bulunur, hikmetli kararlar alır ve bundan dolayı yaptıkları her işte en iyi neticeleri alırlar. Bunun da ötesinde, cahiliye ahlakının kadınlara yaşattığı tüm huzursuzluklardan ve sıkıntılardan uzak bir yaşam sürerler. Allah'ın, **"Erkek olsun, kadın olsun, bir mü'min olarak kim salih bir amelde bulunursa, hiç şüphesiz Biz onu güzel bir hayatla yaşatırız ve onların karşılığını, yaptıklarının en güzeliyle muhakkak veririz."** (Nahl Suresi, 97) ayetiyle mümin kadınlara ve mümin erkeklere vadettiği gibi, güzel bir hayat yaşarlar.

Müslüman Kadının İdealleri Büyüktür

Cahiliye ahlakının insanlara kazandırdığı kadın karakterinin önemli özelliklerinden biri, bu kimselerin ufuklarını olabildiğince daraltmış, ideallerini, düşüncelerini ve yaşam tarzlarını olabildiğince dar bir alan ile sınırlandırmış olmalarıdır. Bu karakteri benimseyen kadınların toplum tarafından kendilerine öngörülen belli başlı birtakım görev ve sorumlulukları vardır. Onlardan beklenilen aslında sadece bunları en iyi şekilde yerine getirebilmeleridir. Bunların dışında farklı ideallere sahip olmaları ya da farklı konularda kendilerini geliştirmeleri için ise, genellikle kadınlara çok fazla imkan tanınmamaktadır. Kadınlar ancak bu durumun şuuruna vardıkları ve yaşamlarını daha farklı ve daha büyük idealler üzerine kurma ihtiyacını duydukları takdirde kendilerini geliştirip düşünce ufuklarının sınırlarını genişletebilmektedirler.

Kadın için öngörülen başlıca sorumluluklar ise genellikle ailesini ve evini maddi ve manevi açıdan iyi bir şekilde idare edebilmesi ve çocuklarını yetiştirmesidir. Bunların dışında kimi kadınların çocukluk yıllarından itibaren almış oldukları telkinler doğrultusunda ilgilendikleri konular ise tümüyle kendilerine yöneliktir. Bunlar da genellikle saçları, makyajları, kıyafetleri, modaya uyup uyamadıkları gibi fiziksel bakımlarına ilişkin konular, ev temizliği, arkadaş toplantıları gibi faaliyetlerle sınırlıdır.

Elbette insanın ailevi sorumluluklarını yerine getirmesinde, kendisine yönelik ihtiyaçlarını gidermekle ilgilenmesinde ya da evinin temizliğini sağlamasında bir yanlışlık yoktur. Yanlış olan, yaşadığı hayatın ve üstlendiği sorumlulukların sadece bunlarla sınırlandırılmış olması ve bunu ne amaçla yaptığının farkında olmamasıdır.

Allah insanı belirli bir amaç üzerine yaratmış, onu yükümlü kıldığı sorumlulukları Kuran ile kendisine bildirmiştir. Müslüman bir kadın herşeyden önce kendisini yaratan, ona bir ömür süresi kılan, yaşadığı her an onu koruyup kollayan, nimetleriyle lütuflandıran Rabbimiz'e karşı sorumludur. Allah'ın Kuran ile insanlara bildirdiği ahlakı yaşamakla, Allah'a ibadet ve kulluk etmekle, O'nun rızasını kazanacak işler yapmakla yükümlüdür. Cahiliye inançları nedeniyle, güzel ahlakın kendilerine getireceği huzur ve mutluluktan uzak bir yaşam süren insanlara Kuran ahlakını anlatıp, onların Allah'ın rızasına, rahmetine, cennetine kavuşmaları için elinden gelen çabayı göstermekle görevlidir. İnsanlara şeytanın sunduğu, kaos ve karmaşanın hakim olduğu, sevgi, saygı, dostluk gibi nimetlerin gereği gibi yaşanamadığı karanlık ruh halinden kurtulmanın yolunu göstermek için samimiyetle gayret sarf etmelidir.

Allah Kuran'ın **"Size ne oluyor ki, Allah yolunda ve: "Rabbimiz, bizi halkı zalim olan bu ülkeden çıkar, bize Katından bir veli (koruyucu sahib) gönder, bize Katından bir yardım eden yolla" diyen erkekler, kadınlar ve çocuklardan zayıf bırakılmışlar adına mücadele etmiyorsunuz?"** (Nisa Suresi, 75) ayetiyle insanlara, dünya üzerindeki sıkıntı ve zorluk çeken güçsüz konumdaki insanların durumunu hatırlatmış, onlara yardım etmenin ve yol göstermenin, vicdan sahibi insanlar için bir yükümlülük olduğunu bildirmiştir.

Allah bir başka ayette ise, **"Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anne-babaya, yakın akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşa, yolda kalmışa ve sağ ellerinizin malik olduklarına güzellikle davranın. Çünkü, Allah, her büyüklük taslayıp böbürleneni sevmez."** (Nisa Suresi, 36) sözleriyle müminlerin yükümlülüklerinin sadece kendileri olmadığını, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa ve daha bunlar gibi muhtaç konumda olan pek çok insana yardım elini uzatmakla da sorumlu olduklarını hatırlatmıştır.

Müslüman kadın tüm bu sorumluluklarının bilincinde olan insandır. Bundan dolayı da hiçbir zaman için sadece kendi ihtiyaçlarının peşine düşüp, yalnızca kendisini ilgilendiren birkaç sorumluluğu yerine getirip Allah'ın bildirdiği bu yükümlülükleri göz ardı edemez. Hayata dair ideallerini, düşüncelerini sadece bu şekilde sınırlandırmaz. Dünyanın dört bir yanındaki zorluk içerisindeki insanların, açlık çeken, salgın hastalıklarla mücadele eden, savaş ve çatışma ortamlarının zorluğunu yaşayan çocukların, kadınların, yaşlıların tüm sıkıntılarını adeta kendi sorunuymuş gibi düşünüp onlara çözüm ulaştırabilmek için elinden gelen gayreti gösterir.

Bunun dışında, günlük hayatında karşısına çıkan meselelerde de, her konuya gerçekten hak ettiği kadar değer verir. Asıl amacının Allah'ın rızasını kazanmak, O'nun beğendiği ahlakı yaşamak ve insanlara da gerçek huzuru ve mutluluğu yaşayabilecekleri bu ahlakı anlatmak olduğunu bilir. Bu nedenle de, kimi kadınların günlük hayatlarında karşılaşıp da çok önemli gördükleri, gözlerinde büyütüp tasalandıkları, dert edindikleri pek çok konunun, insanın gerçek amacının yanında, ne kadar sıradan ve ne kadar önemsiz konular olduğunu bilerek hareket eder.

Müslüman Kadın Asildir

Allah Kuran'ın **"Nefse ve ona 'bir düzen içinde biçim verene', sonra ona fücurunu (sınır tanımaz günah ve kötülüğünü) ve ondan sakınmayı ilham edene (andolsun). Onu arındırıp-temizleyen gerçekten felah bulmuştur. Ve onu (isyanla, günahla, bozulmalarla) örtüp-saran da elbette yıkıma uğramıştır."** (Şems Suresi, 7-10) ayetleriyle, kontrol altına alınmadığı takdirde, nefsin insanı sınır tanımaz kötülüklere sürükleyeceğine dikkat çekmiştir. Allah korkusu ve ahiret inancı, insanlara nefislerinde bulunan bu kötülüklerden sakınacak gücü ve aklı kazandırır.

Bu özellikler olmadığı takdirde ise, bir insan Allah'ın ahirette kendisini, dünya hayatında gösterdiği tavırlardan sorumlu tutacağını düşünmeden hareket eder. Bu durumda da nefsinin isteklerini yerine getirmekte bir sakınca görmez. İçinden gelen tavır her ne kadar kötü de olsa, bundan sakınması için kendisine geçerli bir sebep bulamaz. O anda nefsi öfkelenmesini ilham ediyorsa hemen bu telkine kapılır. Ya da kıskançlık telkini verip, buna bağlı olarak karşı tarafa kötü bir davranışta bulunmasını telkin ediyorsa, bunu da hemen uygular. Kızgınlığını ya da kıskançlığını imalı sözler söyleyerek, alay ederek, iftira atarak, yalan söyleyerek, entrika yaparak, ikiyüzlü bir tavır sergileyerek göstermesini ilham ediyorsa tüm bunları hiç düşünmeden hemen dışa vurur. Allah'a hesap vereceğini düşünmediği için de tüm bu tavırları uygulamakta hiçbir sakınca görmez.

Oysa bunların hepsi, Allah'ın ayette bildirdiği gibi, nefsin insanları çağırdığı sınır tanımaz kötülüklerindendir. İnsan nefsinin telkinlerine uyarak hareket ettiğinde, insanların gözünde hiçbir şekilde büyümez, aksine küçülür. İçinden gelen duyguları, kötü olduğunu bildiği halde kontrol altına alamamış olmaları bu insanların zayıflıklarını ve vicdanlarını kullanmadıklarını ortaya koyar. Olgun olamamak, nefsinin istekleriyle çatıştığında akılcı ve makul tavırlar sergileyememek insanları küçük düşüren tavırlardır. Oysa ki **'asil ve güzel olan',** Allah'ın yine ayette belirttiği gibi, nefsin tüm bu kötülük telkinlerine karşı **'ondan sakınmak ve vicdana uygun bir tavır sergilemek'**tir. Bu, emek gerektiren ama aynı zamanda da insanı yücelten, büyüten, insanların saygısını ve sevgisini kazandıran bir ahlaktır.

Müslüman kadın bu asaleti gösteren, basit tavırlara, küçük çıkarlara tenezzül etmeyen bir karaktere sahiptir. Allah Kuran'ın **"Onun gömleğinin arkadan çekilip-yırtıldığını gördüğü zaman (kocası): "Doğrusu, bu sizin düzeninizden (biri)dir. Gerçekten sizin düzeniniz büyüktür" dedi."** (Yusuf Suresi, 28) ayetiyle cahiliye kadınlarının 'düzen kurmaya yatkın' karakter yapılarına dikkat çekmiştir. Cahiliye ahlakını yaşayan kimi kadınlar, olaylar karşısında akılcı çözümlere başvurmak yerine, bunları düzen kurarak, entrika çevirerek, yalan söyleyerek halletmeye çalışırlar. Şeytanın telkinlerine uydukları için, dürüstlükle, açık yüreklilikle, samimiyetle çözümlenebilecek konularda içten pazarlıklı, ikiyüzlü ve sinsi yöntemlere başvurabilirler. İman sahibi bir kadın ise, Allah korkusu nedeniyle, cahiliye kadınlarının bu ahlakından tamamen uzaktır.

Cahiliye ahlakını benimseyen kadınlarda görülebilen özelliklerden bir diğeri ise, kıskançlıktır. Allah Kuran'ın **"De ki: Sabahın Rabbine sığınırım. Yarattığı şeylerin şerrinden, Karanlığı çöktüğü zaman gecenin şerrinden, Düğümlere üfüren-kadınların şerrinden, Ve hased ettiği zaman, hasetçinin şerrinden."** (Felak Suresi, 1-5) ayetleriyle, kıskanç kimselerin şerrinden sakınılmasına dikkat çekmiştir. Cahiliye toplumlarında kimi kadınlar, bu ahlakı çok yoğun olarak yaşarlar. Bu da beraberinde onlara şüpheci tavırları, sebepsiz kaprisleri, küskünlükleri ve sonu olmayan tartışmaları getirir. Onları huzursuz ve mutsuz bir hayata sürükler. Kıskançlıkları yüzünden hem kendilerine, hem çevrelerindekilere, hem de sevdikleri insanlara maddi manevi büyük zararlar verirler. İman sahibi bir kadın ise, bu özelliğin insanı hem dünyada hem de ahirette küçük düşüreceğini ve büyük kayıplara uğratacağını bilerek, nefsinin bu özelliğinden samimiyetle sakınır.

Cahiliye toplumlarında bazı kadınların gösterdikleri tavır bozukluklarından biri de alaycılıktır. Allah, **"Ey iman edenler, bir kavim (bir başka) kavimle alay etmesin, belki kendilerinden daha hayırlıdırlar; kadınlar da kadınlarla (alay etmesin), belki kendilerinden daha hayırlıdırlar. Kendi nefislerinizi (kendi kendinizi) yadırgayıp-küçük düşürmeyin ve birbirinizi 'olmadık-kötü lakablarla' çağırmayın..."** (Hucurat Suresi, 11) ayetiyle, birbirleriyle alay etmeye, kötü lakaplar takarak küçük düşürmeye yönelik tavırlarına karşı kadınları uyarmıştır.

Cahiliye ahlakının meydana getirdiği kadın karakterinde ahirette alınacak karşılık düşünülmediği için alay etmekte, insanların kusurlarını bir eğlence konusu haline dönüştürmekte bir mahsur görülmez. Bunda ciddi anlamda bir kötülük olmadığı öne sürülür ve alay bir çeşit 'espri tarzı' olarak değerlendirilir. Kimi zaman da insanlara yönelik alaycı tavırlar konuşarak değil, kaş göz işaretleri, imalı birtakım yüz mimikleri ya da el hareketleriyle ifade edilir. Bazen de bu mimiklerin yerini, fısıltıyla yaptıkları konuşmalar alır.

İman sahibi bir kadın ise, bu ve benzeri tavırların hiçbirine tenezzül etmez. Tüm bunların Allah'ın razı olmayacağı, insanı küçük düşüren, asaletten uzaklaştıran ve kişiliğini zedeleyen davranışlar olduğunu bilir. Kuran ahlakına uygun bir tavır içerisinde olmanın insanı daima en asil konuma getireceğini bilerek bu konuda kararlılık gösterir.

Bunların yanında, Allah bir başka ayette de, **"Ey iman edenler, zandan çok kaçının; çünkü zannın bir kısmı günahtır. Tecessüs etmeyin (birbirinizin gizli yönlerini araştırmayın). Kiminiz kiminizin gıybetini yapmasın (arkasından çekiştirmesin.) Sizden biriniz, ölü kardeşinin etini yemeyi sever mi? İşte, bundan tiksindiniz. Allah'tan korkup-sakının. Şüphesiz Allah, tevbeleri kabul edendir, çok esirgeyendir."** (Hucurat Suresi, 12) şeklinde bildirerek, 'insanların gizli yönlerini araştırmanın, arkalarından çekiştirmenin' yanlışlığını hatırlatmıştır.

Müslüman bir kadın, bu konuda da titizlik gösterir ve bu davranışlardan daima sakınır. Kuran ahlakını yaşaması nedeniyle her an asil ve vakarlı bir kişilik sergiler. Örneğin öfkelenecek bir tavır ile karşılaştığında öfkesini tutup yener. Ya da karşısındaki insanların bir kusurunu gördüğü zaman bunu asla alay konusu yapmaz, aksine en güzel şekilde telafi etmeye çalışır. Bir başkasının kendisinden üstün olan bir yönü varsa, buna karşı kıskançlık duymak yerine, onu güzel bir tarzda onore edip bu yönünü över. Karşılaştığı her tavra, olabilecek en asil karşılığı vermeye çalışır, Kuran ahlakına en

uygun olan tavrı gösterir. Karşısındaki insanlar kendisine basit tavırlarla karşılık verseler bile, o yine de asil ve vakarlı tavırlarından ödün vermez, asaletinde kararlılık gösterir.

Müslüman Kadın Güçlü ve İradeli Bir Karaktere Sahiptir

Cahiliye ahlakında güç genellikle para, şan şöhret, itibar, isim sahibi olmak, belli başlı bazı kavramlarla özdeşleştirilmiştir. Bunlardan en az biri elde edilebildiğinde güç sahibi olunacağına inanılır. Kimi zaman da bu özelliklere sahip olan kimselerin himayeleri altına girildiğinde insanların kendilerini güçlü hissedebilecekleri düşünülür. Oysa dünya hayatının her an elden gidebilecek geçici değerleriyle elde edilen bir güç, elbette aynı şekilde kolaylıkla yitirilebilir niteliktedir.

Müminler ise güçlerini imanlarından alırlar. Bundan dolayı hangi şartlar altında olurlarsa olsunlar, güçlerinde bir değişiklik olmaz. Bu, mümin kadının da karakterini belirleyen önemli bir özelliktir. Allah Kuran'da güçlü, hiçbir zaman için sarsılmayan onurlu kişilik yapılarına şöyle dikkat çekmektedir:

> **Ey iman edenler, içinizden kim dininden geri döner (irtidat eder)se, Allah (yerine) Kendisi'nin onları sevdiği, onların da Kendisi'ni sevdiği müminlere karşı alçak gönüllü, kafirlere karşı ise 'güçlü ve onurlu,' Allah yolunda cihad eden ve kınayıcının kınamasından korkmayan bir topluluk getirir. Bu, Allah'ın bir fazlıdır, onu dilediğine verir. Allah (rahmetiyle) geniş olandır, bilendir. (Maide Suresi, 54)**

Allah'ın bu ayette bildirdiği önemli bir başka mümin özelliği de, iman edenlerin, insanların kınamalarından etkilenmeyen güçlü bir şahsiyete sahip olmalarıdır. Müminler, tarih boyunca pek çok peygamberin, yaşadıkları toplumlar tarafından çeşitli şekillerde suçlanıp kınandıklarını, eziyetlere maruz kaldıklarını, yurtlarından sürüldüklerini ve hatta bu nedenle öldürüldüklerini bilirler. Peygamberlerin tüm bu zorluklar karşısında göstermiş oldukları güçlü, dayanıklı ve sağlam kişiliği, sabrı, kararlılığı ve tevekkülü kendilerine örnek alırlar. Allah'ın **"Andolsun, mallarınızla ve canlarınızla imtihan edileceksiniz ve sizden önce kendilerine kitap verilenlerden ve şirk koşmakta olanlardan elbette çok eziyet verici (sözler) işiteceksiniz. Eğer sabreder ve sakınırsanız (bu) emirlere olan azimdendir."** (Al-i İmran Suresi, 186) ayetiyle bildirdiği gibi, dünya hayatındaki imtihanın bir gereği olarak, müminlerin zorluk ve sıkıntılarla deneneceklerini, inkar edenlerden 'eziyet verici' sözler duyarak kınanabileceklerini bilirler. Tüm bunları, Allah'a karşı olan samimi imanlarını, teslimiyetlerini ve sadakatlarinin gücünü gösterebilecekleri olaylar olarak görüp şevkle karşılar ve güçlü bir irade gösterirler.

Hiçbir zaman cahiliye ahlakını yaşayan kadınlarda görülebilen zayıflıklara kapılmazlar. Bir kimsenin sözü, tavrı ya da eleştirisi, zayıflık gösterip güçsüz düşmelerine, cesaretlerinin kırılmasına neden olmaz. Alınganlık, kırılganlık gibi duygusal tepkiler vermeyi hiçbir zaman için kendilerine yakıştırmazlar. Her ne olursa olsun Allah'a tevekkül ederler. Başlarına her ne gelirse gelsin, Allah'ın sonsuz adaletli olduğunu,

herşeyi görüp bildiğini, kimsenin **'hurma çekirdeğindeki bir iplikçik'** kadar bile haksızlığa uğratılmayacağını bilmenin rahatlığını yaşarlar. (Nisa Suresi, 49) Allah'a teslim olurlar. Kendilerini kınayan kişi, bu bakış açısında haksız ise, bu haksızlığını Allah'ın mutlaka ortaya çıkaracağını bilir, bundan dolayı telaşa kapılmazlar.

Kimi cahiliye kadınları ise, güç ve iradenin erkeklere ait olan özellikler olduğuna inanırlar. Erkeklerin, zorluklar ve sıkıntılar karşısında, hem kendileri hem de yanlarındaki kadınlar adına güç ve irade göstermekle sorumlu olduklarını düşünürler. Kadınların yapabilecekleri en iyi tavrın ise, onlara sığınmak ve onların akıllarına, iradelerine ve güçlerine teslim olmak olduğunu sanırlar. Bu nedenle, daima korunup kollanmayı beklerler. Özellikle de zorluk ve sıkıntı ortamlarıyla karşı karşıya kaldıklarında, mevcut güçlerini ve iradelerini de kaybeder, telaşa kapılırlar. Bu da akıllarının iyice karışmasına ve mantıklı düşünme yeteneklerini kaybetmelerine neden olur.

Bunun gibi, cahiliye ahlakını benimseyen kimi kadınlar, gösterdikleri bu zayıf kişilik nedeniyle, insanların kendileri hakkında ne düşündüğüne de gereğinden fazla önem verirler. Çoğu zaman sırf insanların gözüne girebilmek, onlar üzerinde olumlu bir izlenim bırakıp aralarında iyi bir yer edinebilmek için, yanlış olduğunu bile bile bazı tavırlarda bulunabilirler. Aynı şekilde, bu insanlar tarafından beğenilmediklerine, kınandıklarına ya da küçük görüldüklerine dair herhangi bir tepkiyle karşılaşacak, bu yönde herhangi bir söz duyacak olurlarsa da, büyük bir yıkıma uğrayabilirler. Önemli olanın Allah Katındaki değerleri olduğunu düşünmedikleri, bunun yerine sadece insanların rızasını hedefledikleri için, tüm yapıp ettiklerinin boşa gittiğine inanır ve büyük bir üzüntüye kapılırlar. Morallerinin bozulmasıyla birlikte de tüm güçlerini, iradelerini ve cesaretlerini yitirirler.

Müslüman bir kadın ise, doğru olduğunu bildiği bir konuda hiçbir zaman bir insanın kınamasından dolayı geri adım atmaz. Allah Kuran ayetleri ile insana doğruyu ve yanlışı tüm detaylarıyla bildirmiştir. Müslüman kadının ölçüsü Kuran'dır. Eğer Allah'ın Kuran'da bildirdiği ahlakı gösterdiği için çevresindeki insanlar tarafından kınanıyorsa, bu tam tersine onun bu yöndeki şevkini, iradesini ve isteğini daha da güçlendirir. Allah'ın rızasını kazanabilmesi onun için, insanların hoşnutluğunun ve düşüncelerinin çok üzerindedir. Çünkü insanı asıl olarak değerli kılan Allah Katındaki konumudur. Bunu belirleyen de onun Kuran ahlakına uygun hareket edip etmediğidir. Bu nedenle insanların ne dediğine ya da çoğunluğun kanaatine göre değil, Kuran ahlakına göre bir kişilik geliştirirler. Tek başlarına dahi kalsalar çoğunluğa uymaz, müstakil bir tavır gösterirler.

Bediüzzaman Said Nursi de sözlerinde bu konuya dikkat çekmiş, Allah'ın rızasına uygun hareket ettikten sonra insanların rızasının hiçbir önemi olmayacağını şöyle ifade etmiştir:

> … Rıza-yı İlahî kâfidir. Eğer O yâr ise, herşey yârdır. Eğer O yâr değilse, bütün dünya alkışlasa beş para değmez...[39]
>
> Amelinizde Allah rızası olmalı. Eğer O razı olsa, bütün dünya küsse ehemmiyeti yok. Eğer O kabul etse, bütün halk reddetse tesiri yok. O razı olduktan ve kabul ettikten sonra, isterse ve hikmeti lazım gelirse, sizler istemek talebinde olmadığınız halde, halklara da kabul ettirir, onları da razı eder. Onun için, bu hizmette doğrudan doğruya yalnız Cenab-ı Hakk'ın rızasını esas maksad yapmak gerektir.[40]

Ey nefis eğer takva ve ameli salih ile Halikini razı etti isen, halkın rızasını tahsile lüzum yoktur, o kafidir. Eğer halk da Allah'ın hesabına rıza ve muhabbet gösterirlerse iyidir. Şayet onların ki dünya hesabına olursa kıymeti yoktur. Çünkü onlarda senin gibi aciz kullardır..."[41]

Müslüman Kadın İtidalli ve Dengelidir

Hayatı kendi belirledikleri kurallar doğrultusunda yaşayan insanlar, nefislerinin o anki istekleri doğrultusunda, kolaylıkla bu kurallarından tavizler verebilmektedirler. Hayatlarına yön veren ve kişiliklerinde süreklilik göstermelerini sağlayan mutlak olarak doğru olduğuna inandıkları bir yol göstericileri yoktur. Bundan dolayı kişilikleri zaman zaman değişkenlik gösterebilmektedir. Tavırlarında belirli bir istikrar bahsedebilmek mümkün olmaz.

Bu kimselerin tavırlarındaki değişkenliği belirleyen güç genellikle nefisleridir. Allah Kuran'da nefislerin bencil tutkulara yatkın olarak yaratıldığını bildirmektedir. İnsan eğer nefsinin kendisini yönlendirmesine izin verecek olursa, tüm tavırları bu bencil tutkuları doğrultusunda şekillenecektir. Bu bencil tutkular ise sabit, tutarlı ve dengeli bir kişilik sergilemesini etkileyecektir. İnsan nefsinin telkinleri sonucunda bir anda öfkelenebilecek, duygusallaşabilecek, küsüp darılabilecek, kıskançlık hissine kapılabilecek ve bunlara bağlı olarak da ani kararlar alabilecektir. Dolayısıyla kişiliği, çevresindeki insanlar için her zaman bir sürpriz olacaktır. Bir anı bir diğer anına uymayacaktır. Her an ruh hali, düşünceleri, duyguları, kararları ve bakış açısı değişebilecektir. Böyle bir insan ise, tutarsız ve dengesiz davranışlarıyla her zaman için çevresindeki insanlar üzerinde tedirginlik ve güvensizlik hissi oluşturacaktır.

Bu kişilik yapısına, dinden uzak yaşayan toplumlarda ortaya çıkan kadın karakterinde rastlamak mümkündür. Kuran ahlakının kazandırdığı bakış açısından uzak oldukları için, bu kimseler kadın karakterine yakıştırılan duygusallığı tümüyle kabullenir ve bu tavrın tüm hayatlarını yönlendirmesine izin verirler. Bu da onları akılcılıktan uzaklaştırır ve bazı dengesiz tavırlar içerisine sürükler.

Müslüman kadının rehberi ise Kuran'dır. Allah Kuran'da nefsin kişiyi daima kötülüğe çağıracağı ve şeytanın da insanı tutarsızlığa, akılsızca hareket etmeye ve hırslarının, tutkularının gerektirdiği şekilde hareket etmeye zorlayacağı konusunda insanları uyarmıştır. Tüm bunlara karşılık, kendisine Kuran'ı rehber edinen, vicdanının sesi doğrultusunda hareket eden insanların ise, ideal bir kişilik kazanacaklarını, hem dünyada hem ahirette üstün konuma geleceklerini hatırlatmıştır.

Müslüman kadın, Allah'ın gösterdiği yola uyması sebebiyle bu güçlü ve üstün kişiliği kazanmıştır. Rehberi Kuran olduğu için olaylar karşında göstereceği tavırlar, vereceği tepkiler hep İslam ahlakına göre olur. Bu da ona itidalli ve dengeli bir kişilik kazandırır. Nasıl hareket edeceği, olayları hangi bakış açısıyla, nasıl bir mantık örgüsüyle değerlendireceği çevresindekiler için hiçbir zaman sürpriz olmaz. Aklı, vicdanı, tavırları, konuşmaları hep Kuran ahlakının getirdiği istikrarı yansıtır. Bundan dolayı da güvenilir

bir karaktere sahiptir. Ahlakındaki ve kişiliğindeki bu tutarlılık nedeniyle cahiliye toplumlarında ön plana çıkan kadın karakterinden çok uzak bir tavır sergiler.

Müslüman Kadın Duygusal Bir Kişilik Göstermez

Duygusallık, din ahlakının yaşanmadığı toplumlarda olumsuz bir tavır olarak algılanmaz. Hatta duygusallığın aslında her insanın karakterinde az çok olması gereken önemli bir özellik olduğuna inanılır. Bu düşünceye göre duygusallığın neden olduğu tavırlar, yaşanması gereken insani duygulardır. Bu nedenle duygusallıktan kaynaklanan **'alınma, yakınma, darılma, ağlama, içine kapanma, durgunluk, kıskançlık, kızgınlık'** gibi tavır bozukluklarının, 'insanın içinden gelen duygular' olduğunu öne sürerek olabildiğince teşvik ederler.

Oysa bu düşünce tümüyle yanlıştır. Özellikle de cahiliye toplumlarında yaşanan kadın karakterinde görülen duygusallık, insanın zayıf bir kişilik göstermesine neden olur. Kişi olaylar karşısında duygularının kendisini yönlendirdiği şekilde hareket ettiği için akılcılıktan büyük ölçüde uzaklaşır. Mantıklı ve doğru düşünemeyecek, isabetli çıkarımlar yapamayacak hale gelir.

Müslüman kadın, tüm hayatını ve kişiliğini Kuran'a göre belirlemesi sebebiyle, nefsin bu özelliği ve ona karşı nasıl bir mücadele verilmesi gerektiği konusunda en doğru bilgilere sahiptir. Duygusallığın, insanın aklını perdelediğini, doğru düşünebilmesini, gerçekleri olduğu gibi görebilmesini engellediğini, insanı zayıf, dirençsiz ve güçsüz hale getirdiğini bilir. Ayrıca cahiliye ahlakının getirdiği kadın karakteriyle özdeşleşen duygulanmak, üzüntüye kapılmak, ağlamak, söylenmek, öfkelenmek, kıskançlığa kapılmak, içine kapanmak gibi tavırların, iman sahibi bir insanın karakteriyle bağdaşmayacak özellikler olduğunun da şuurundadır. Çünkü tüm bu tavırlar, Allah'ın beğenmediği ve sakınılması gereken davranışlardır. Bu olumsuz tavırların her biri, insanın temeldeki bazı inanç bozukluklarından ve birtakım gerçeklerin yeteri kadar şuuruna varamamış olmasından kaynaklanmaktadır. Kolaylıkla hüzne kapılan, ağlayan, öfkesine yenik düşen, kıskançlığa kapılan, durgunlaşıp sessizleşen, içlerine kapanan insanlar, Allah'ın gücünün, herşeyi hayır, hikmet ve adaletle yarattığının, istediği an istediği herşeyi gerçekleştirebileceğinin, insanların dualarına karşılık vereceğinin bilincinde değillerdir. Olaylar karşısındaki tüm üzüntüleri, öfkeleri, kıskançlıkları hep bu bakış açısındaki yanlışlıklardan ve inanç bozukluklarından kaynaklanmaktadır.

Allah'a gönülden bir bağlılık, içten bir teslimiyet, her olayın Allah'ın kontrolünde olduğunu bilerek, herşeyi hayır gözüyle değerlendirmek, insanın duygularına kapılıp olumsuz tavırlarda bulunmasını engeller. Müslüman bir kadın Allah'a olan güçlü sevgisi ve derin Allah korkusu nedeniyle duygusallığın neden olduğu tüm tavır bozukluklarından titizlikle sakınır. Müslüman kadın, Allah'ın **"Ve onlar: "Rabbimiz, bize eşlerimizden ve soyumuzdan, gözün aydınlığı olacak (çocuklar) armağan et ve bizi takva sahiplerine önder kıl," diyenlerdir."** (Furkan Suresi, 74) ayetiyle bildirdiği şekilde, tüm tavırlarıyla, kişiliğiyle, yüksek ahlakıyla insanlara örnek olmayı hedefleyen bir insandır. Bu da ona hiçbir olay karşısında yıkılmayan güçlü bir kişilik kazandırır.

Mümin kadınlar, özellikle kadın ahlakında yaygın olarak görülen bu tavırdan sakınıp güçlü bir kişilik sergilemenin, bu karakteri benimseyen kadınlar için güzel bir örnek olacağını bilir, bu şuur ve sorumluluk bilinciyle hareket ederler. Allah'ın **"... Kim nefsinin 'cimri ve bencil tutkularından' korunmuşsa, işte onlar, felah (kurtuluş) bulanlardır."** (Haşr Suresi, 9) ayetiyle bildirdiği gibi, nefislerini kötülüklerden arındırdıkları için dünyada ve ahirette nimete, huzura kavuşur ve mutluluğu en güzel şekilde yaşarlar. Duygusallığın insanlara yaşattığı tüm sıkıntılardan, üzüntülerden uzak kalmış olurlar.

Müslüman Kadın Samimi ve Doğal Bir Kişiliğe Sahiptir

Samimiyet, insanın içiyle dışının bir olması, kalbinde hissettiklerini karşısındaki insana da olduğu gibi yansıtması, alabildiğine dürüst, açık ve net olmasıdır. Gerçek düşüncelerini ve gerçek kişiliğini hiç saklamadan, hiç hesap yapmadan, kendisini olduğundan farklı göstermeye çalışmadan açıkça ortaya koymasıdır. Samimiyetin önemli bir özelliği ise, kalpte yaşanmadığı takdirde dışarıya karşı hiçbir şekilde taklidinin yapılamamasıdır. Samimi insanın tüm tavırları doğal ve içinden geldiği şekildedir ve bu doğallık da insanlar üzerinde çok derin ve olumlu bir etki oluşturur. Samimi insanın bakışları, konuşmaları, üslubu, mimikleri çok doğal ve etkileyicidir.

Ancak pek çok insan samimiyetin bu gücünden ve etkisinden habersizdir. Bu nedenle de, ancak samimiyet ile kazanılabilen bu özellikleri çok farklı tavırlarda ararlar. Kimi insanlar karşılarındaki kişileri etkilemek için yapmacıklığa başvururlar. O kişinin en çok hangi tavırlardan, hangi düşüncelerden etkileneceğini düşünüyorlarsa, içlerinden gelmediği ya da o şekilde düşünmedikleri halde, karşı tarafı hoşnut edebilmek için o şekilde görünmeye çalışırlar. Çevrelerindeki insanların birbirlerinden çok farklı karakter özelliklerine sahip olmaları nedeniyle de, her birinin yanında farklı bir kişiliğe bürünmeye, farklı tavırlar sergilemeye, farklı düşünceleri savunuyormuş gibi görünmeye çalışırlar. Oysa bu çok samimiyetsiz bir yaklaşımdır ve insanı ikiyüzlü davranmaya yöneltir. Sonuçta tüm bu sahte tavırlar ve düşünceler, kişinin gerçek karakterini yansıtmadığı için karşı taraf üzerinde beklenilen etkiyi oluşturmaz. Hatta tam tersine iticilik, soğukluk ve uzaklık meydana gelir. Bu kişinin gerçek kişiliğini gizlediğini ve her tavrının yapmacık olduğunu bilmek, karşısındaki kişi üzerinde bir tedirginlik oluşmasına neden olur.

Allah Kuran'da, kendilerini insanların rızasını ve hoşnutluğunu kazanmaya adamış bu insanların durumunu şöyle bir örnekle açıklamıştır:

> **Allah (ortak koşanlar için) bir örnek verdi: Kendisi hakkında uyumsuz ve geçimsiz bulunan, sahipleri de çok ortaklı olan (köle) bir adam ile yalnızca bir kişiye teslim olmuş bir adam. Bu ikisinin durumu bir olur mu? Hamd, Allah'ındır. Hayır onların çoğu bilmiyorlar. (Zümer Suresi, 29)**

Allah'ın Kuran'da bildirdiği gerçeklerden uzak yaşayan cahiliye insanları, samimiyetsizliğin Allah Katındaki ve insanlar üzerindeki karşılığını gereği gibi düşünmedikleri için yapmacık tavırlara bürünmekte bir sakınca görmezler. Yapmacıklık özellikle de cahiliye toplumlarındaki kadın karakterinde görülebilmektedir. Kimi kadınlar arkalarından konuştukları, aslında hiç hoşlanmadıkları, saygı duymadıkları insanların yüzlerine karşı ortak menfaatleri nedeniyle, samimiyetsiz bir sevgi ve ilgi gösterebilirler. Çekinmeden birbirlerine yalan söyleyip aldatabilir, bir insan hakkındaki olumsuz kanaatlerini gizleyip, sorulduğunda tam tersi yönde bilgi verebilirler. Aynı şekilde çok sevdikleri, değer verdikleri insanlara karşı çeşitli sebeplerle bu duygularını gizleyip tam tersi bir izlenim de vermeye çalışabilirler.

Müslüman bir kadın ise kalbindeki Allah korkusu nedeniyle bu tür tavırlardan titizlikle kaçınır. Hiçbir zaman için küçük menfaatler uğruna insanların hoşnutluğunu kazanmaya çalışmaz. Tüm bunların, insanı hem Allah Katında hem de insanların gözünde küçük düşürecek basit tavırlar olduğunu bilir ve hiçbir zaman için tenezzül etmez. Amacı hayatının her anında Allah'ın rızasını kazanabileceği davranışlarda bulunabilmektir. Allah'ın beğendiği ahlakın ise ancak samimiyet ile yaşanabileceğini bilmektedir. Allah'ın **"... O, sinelerin özünde olanı bilendir."** (Şura Suresi, 24) ayetiyle bildirdiği gibi insanların kalplerinde gizlediklerini bildiğinin şuurundadır. Allah bu gerçeği bir başka ayette **"Sözü açığa vursan da, (gizlesen de birdir). Çünkü şüphesiz O, gizliyi de, gizlinin gizlisini de bilmektedir."** (Taha Suresi, 7) şeklinde bildirmiştir. Bu nedenle insanın, kalbinde olanı çevresindeki insanlardan gizlemesinin kendisine hiçbir faydası olmaz. Allah bunu zaten bilmektedir. İnsanın, bu gerçeğe rağmen, insanları aldatmaya çalışması büyük bir samimiyetsizlik olur.

Bunun yanı sıra Müslüman kadın, insanların rızasını kazanmanın kişiye ne dünyada ne de ahirette bir fayda sağlamayacağını da bilmektedir. Allah Kuran'da Kendisi'ne şirk koşulmasını affetmeyeceğini bildirmiştir. Bu nedenle iman sahipleri şirkten ve insanların rızasını kazanmaya yönelik tüm tavırlardan titizlikle sakınırlar. Bu da, onların samimiyette bir ömür boyu kararlılık göstermelerini sağlar.

Müslüman Kadın Dürüsttür

Allah Kuran'ın **"Ey iman edenler, Allah'tan sakının ve sözü doğru söyleyin. Ki O (Allah), amellerinizi ıslah etsin ve günahlarınızı bağışlasın..."** (Ahzab Suresi, 70-71) ve **"... yalan söz söylemekten de kaçının."** (Hac Suresi, 30) ayetleriyle insanlara yalandan sakınıp doğru söz söylemelerini hatırlatmıştır. Allah, gerçekleri ters yüz ederek yalan söylemenin pek çok kötülüğü de beraberinde getirip kişiyi şeytanla dostluğa sevk ettiğini bildirmiştir:

> **Şeytanların kimlere inmekte olduklarını size haber vereyim mi? Onlar, 'gerçeği ters yüz eden,' günaha düşkün olan her yalancıya inerler. Bunlar (şeytanlara) kulak verirler ve çoğu yalan söylemektedirler. (Şuara Suresi, 221-223)**

Müslüman kadın, Allah'ın **"Kahrolsun, o 'zan ve tahminle yalan söyleyenler'"** (Zariyat Suresi, 10) ayetiyle bildirdiği gibi, yalanın Allah'ın beğenmediği ve yasakladığı bir tavır olduğunu bilerek hayatı boyunca bu tavırdan sakınır. İnsanın dünyada söylediği her sözün, ahirette karşısına çıkacağını bilir. Hayır adına söylenen her söz Allah'ın rahmeti ve nimetiyle karşılık görürken, yalan yere söylenen sözler de insanların üzerine büyük bir yük ve sorumluluk olacaktır. Bu nedenle mümin kadın her sözünü, ahirette Allah'a hesabını vereceğini düşünerek konuşur.

Yalan, ahirette insanı zarara uğratacaktır. Ancak dünya hayatında da insana hiçbir kazanç sağlamadığı da unutulmamalıdır. Yalan söz, insanı daima maddi ve manevi kayıplara uğratır. Yalan söyleyerek insanlara karşı ikiyüzlü ve samimiyetsiz bir tavrı benimseyen insanın yüzüne samimiyetsiz ve sahtekar bir ifade çöker. İçten içe insanları aldattığını, dürüst ve samimi olmadığını bildiği için, kendisine olan saygısını kaybeder. Aynı şekilde, yalan söyleyerek kandırdığını düşündüğü insanlara karşı olan saygısını da yitirir. Onların kendi samimiyetsizliğini fark edemediklerini düşünmesi, bu insanlara karşı kibirli bir bakış açısı geliştirmesine ve onları küçük görmesine neden olur. Ayrıca bir yalan, genellikle peşinden daha pek çok yalanı daha getirir. Kişi yalanını gizleyebilmek için her seferinde onu daha da geliştirmek zorunda kalır. Hayatı boyunca da sürekli olarak yalanlarının ortaya çıkma korkusu içerisinde yaşamaktan, çevresindekilere karşı da samimiyetsiz bir yaklaşım içinde olur. Bu kimselerin samimiyetsizliklerini ve yalan sözlerini Allah dünyada veya ahirette bir gün mutlaka ortaya çıkaracaktır.

Doğru söz ise daima insanı üstün konuma getirir ve yüceltir. Allah güzel söz ile kötü sözün farkını Kuran'da şöyle bir örnekle anlatmıştır:

> **Görmedin mi ki, Allah nasıl bir örnek vermiştir: Güzel bir söz, güzel bir ağaç gibidir ki, onun kökü sabit, dalı ise göktedir. Rabbinin izniyle her zaman yemişini verir. Allah insanlar için örnekler verir; umulur ki onlar öğüt alır-düşünürler. Kötü (murdar) söz ise, kötü bir ağaç gibidir. Onun kökü yerin üstünden koparılmış, kararı (yerinde durma, tutunma imkanı) kalmamıştır. Allah, iman edenleri, dünya hayatında ve ahirette sapasağlam sözle sebat içinde kılar. Zalimleri de şaşırtıp-saptırır; Allah dilediğini yapar. (İbrahim Suresi, 24-27)**

Müslüman kadın, doğru sözün ve dürüstlüğün getireceği bereketin ve hayrın farkındadır. Bu nedenle kendisinin zor durumda kalacağını ya da yakınlarının zarar göreceğini bilse bile, dürüstlüğünden hiçbir zaman için ödün vermez. Mertlikle, açık sözlülükle hak olan ne ise onu söyler. Allah Kuran'da müminlerin göstermesi gereken bu ahlakı şöyle bildirmiştir:

> **Ey iman edenler, kendiniz, anne-babanız ve yakınlarınız aleyhine bile olsa, Allah için şahidler olarak adaleti ayakta tutun. (Onlar) ister zengin olsun, ister fakir olsun; çünkü Allah onlara daha yakındır. Öyleyse adaletten dönüp heva (tutkuları)nıza uymayın. Eğer dilinizi eğip büker (sözü geveler) ya da yüz çevirirseniz, şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan haberi olandır. (Nisa Suresi, 135)**

Allah ayrıca, bir başkasına karşı duyulan kızgınlık ya da öfkenin de insanı doğru sözden ve dürüstlükten uzaklaştırmamasını şöyle hatırlatmıştır:

Ey iman edenler, adil şahidler olarak, Allah için, hakkı ayakta tutun. Bir topluluğa olan kininiz, sizi adaletten alıkoymasın. Adalet yapın. O, takvaya daha yakındır. Allah'tan korkup-sakının. Şüphesiz Allah, yapmakta olduklarınızdan haberi olandır. (Maide Suresi, 8)

Cahiliye toplumlarında yalan kimi kadınların da sıkça başvurabildikleri bir yöntemdir. Kimi zaman en yakınlarına; ailelerine, eşlerine, çocuklarına, kardeşlerine ya da arkadaşlarına bile yalan söyleyebilmektedirler. Bunların her biri için kendilerine bir mazeret uydurmuşlardır. Bazı yalanların zararsız olduğunu, insanların iyiliği için yalan söylemenin meşru olacağını, küçük yalanların yalandan sayılmayacağını iddia ederler. Örneğin gittikleri yeri, görüştükleri insanları, paralarını nereye harcadıklarını eşlerinden gizlemelerinin, her evlilikte olabilecek zararsız yalanlar olduğunu ve bunların hiçbir kötülüğü olmayacağını savunurlar.

Oysa yalana dair savundukları bu mantıkların hiçbiri doğru değildir. Allah insanlara yalan söylemeyi yasaklamıştır. Yalan aynı zamanda şeytanın bir özelliğidir. Bilindiği gibi Şeytan, Hz. Adem'in cennetten çıkarılmasını sağlayabilmek için yalana başvurmuştur.

Müslüman kadın Kuran'ı ve Peygamberimiz (sav)'in sünnetini kendisine rehber edinmesi dolayısıyla yalanın insanı nasıl bir yola doğru sürüklediğini bilir ve bu tavırdan titizlikle sakınır. Her ne olursa olsun, dürüstlüğün insanı her zaman için saygın kılacağını ve doğru sözün kişiyi mutlaka hayra yönelteceğini bilerek bu ahlakında kararlılık gösterir.

Peygamber Efendimiz (sav) bu konudaki bir hadis-i şerifinde iman edenlere şöyle buyurmuştur:

"Halktan korkup hakkı söylemekten kaçınmayın, bildiğiniz ve gördüğünüz hakkı söyleyin."[42]

Müslüman Kadın Cesurdur

Cahiliye toplumunda erkeklerin de sık sık dile getirdikleri, kadınlar hakkındaki genel tespitlerden biri, zorluklar karşısında gereken sabrı ve olgunluğu gösteremedikleri yönündedir. Kadınların bu tür durumlarda olayları daha da zorlaştırdıkları, karşılarındaki insanlara yük olan bir tavır içerisine girdikleri düşünülür. Gerçekten de kimi kadınların tehlike ya da zorluklarla karşılaştıklarında heyecana kapılıp beceriksizleşmeleri, tedbirsizce tavırlar sergileyebilmeleri, olayları daha da tırmandırıp çevrelerindeki insanları da telaşa kaptırabilmeleri söz konusu olabilmektedir. Erkekler ciddi boyutlarda tehlike içeren olaylarla karşılaştıklarında dahi, çoğunlukla soğukkanlılıklarını koruyup, olaylara gözüpek ve cesur bir tavırla yaklaşabilirlerken, kimi cahiliye kadınları sıradan günlük olaylar karşısında dahi paniğe ve korkuya kapılabilmektedirler. Bu panik ve korku ile, olayları daha da içinden çıkılmaz hale getirip, içerisinde bulundukları durumu çok daha zorlaştırabilirler. Bu nedenle bu tür durumlarda çoğu zaman erkekler, bir yandan karşılaştıkları zorluklara çözüm getirmeye çalışırken, bir yandan da yanlarındaki kadınların bu olumsuz tavırlarını yatıştırmakla uğraşmak zorunda kalırlar.

Müslüman kadınlar için ise böyle bir durum söz konusu değildir. Allah'a karşı olan sevgileri, güvenleri, bağlılıkları ve teslimiyetleri onlara güçlü bir cesaret, gözükara ve yiğit bir karakter kazandırır. Allah'ın insanları zorluklarla deneyeceğini; bunlar karşısında cesaret ve teslimiyetle Allah'a bağlılıkta kararlılık gösterenleri ise rahmetine kavuşturacağını bilirler. Bu da onları daha kararlı ve şevkli kılar. Allah Kuran'da iman sahiplerinin bu özelliklerini şöyle bildirmiştir:

> **Nice peygamberle birlikte birçok Rabbani (bilgin)ler savaşa girdiler de, Allah yolunda kendilerine isabet eden (güçlük ve mihnet)den dolayı ne gevşeklik gösterdiler, ne boyun eğdiler. Allah, sabredenleri sever. (Al-i İmran Suresi, 146)**
>
> **Onlara bir musibet isabet ettiğinde, derler ki: "Biz Allah'a ait (kullar)ız ve şüphesiz O'na dönücüleriz." (Bakara Suresi, 156)**
>
> **Onlar, kendilerine insanlar: "Size karşı insanlar topla(n)dılar, artık onlardan korkun" dedikleri halde imanları artanlar ve: "Allah bize yeter, O ne güzel vekildir" diyenlerdir. (Al-i İmran Suresi, 173)**

Müslüman kadının bu cesareti, dünya hayatına dair hiçbir kaygı yaşamıyor olmasından kaynaklanır. Allah'a olan derin teslimiyeti ve güveni, mal ya da can kaygısına kapılmasını engeller. İnsanı Allah yaratmıştır ve hayatına son verecek olan da yine ancak O'dur. Aynı şekilde dünya hayatında sahip olduğu maddi manevi tüm nimetleri; sağlığını, gençliğini, malını, mülkünü herşeyini kendisine veren Allah'tır. Bunları alacak olan yine ancak Allah'tır. Mümin kadın, Allah'ın herşeyi hayır ve hikmet üzerine yarattığını bildiği için, bunlardan herhangi birine zarar geldiğinde de, bunun Allah'tan bir güzellik ve bir hayır olarak kendisine ulaşacağını bilmenin rahatlığını yaşar. Bundan dolayı, bir tehlike, zorluk ya da risk durumu ile karşı karşıya kaldığında asla yılgınlığa kapılmaz.

Bunun yanı sıra Müslüman kadının cesareti onun Allah'ın sınırlarını koruma konusundaki kararlılığından da anlaşılır. Şartlar ne olursa olsun, Kuran ahlakından kesinlikle taviz vermez. Allah'tan başka hiçbir şeyden ve hiç kimseden korkmaz; Allah'ın rızasına en uygun davranışı sergilemekte hiç tereddüt etmeden büyük bir kararlılık gösterir. Allah iman edenlerin bu özelliklerini Kuran'da şöyle bildirmiştir:

> **Ki onlar, Allah'ın risaletini tebliğ edenler, O'ndan içleri titreyerek-korkanlar ve Allah'ın dışında hiç kimseden korkmayanlardır. Hesap görücü olarak Allah yeter. (Ahzap Suresi, 39)**

Müslüman Kadın Boş Sözlerden ve Boş İşlerden Sakınır

Allah Kuran'ın bir ayetinde iman edenleri **"Onlar, 'tümüyle boş' şeylerden yüz çevirenlerdir."** (Müminun Suresi, 3) sözleriyle tanımlamıştır. 'Boş işlerden ve boş sözlerden yüz çevirmek' önemli bir mümin özelliğidir. Bir başka ayette ise Allah, **"Ki onlar, yalan şahidlikte bulunmayanlar, boş ve yararsız sözle karşılaştıkları zaman onurlu olarak geçenlerdir."** (Furkan Suresi, 72) sözleriyle, müminlerin böyle bir tavır

ile karşılaştıklarında onur ve asaletlerinden ödün vermediklerine ve bu ahlakı yaşayan insanlara uyum sağlamadıklarına dikkat çekmiştir.

Boş sözlere dalmak ya da boş işlerle oyalanmak, cahiliye toplumlarındaki kadın karakterinde sıkça görülebilen tavırlardır. Önceki başlıklar altında da değinildiği gibi, kendilerine büyük idealler edinmedikleri takdirde, bu ahlakın hakim olduğu kadın karakterinde önemli olan belli başlı konular vardır. Bunlar arasında kendilerine, ailelerine ya da çevrelerine fayda sağlayanları olduğu gibi, tamamen kendilerini oyalamak için edindikleri birtakım alışkanlıklar da yer almaktadır. Bunlardan en bilinenleri; haftanın belirli günlerinde yapılan arkadaş toplantılarında vakit harcamak, tüm günü hiçbir fayda sağlamayan programlar izleyerek televizyon karşısında geçirmek, saatler süren telefon konuşmalarında ya da ev sohbetlerinde küçük büyük her konudan şikayet edip yakınmak, dedikodu yapmak, insanların kusurlarını dile getirmek gibi tavırlardır. Tüm bunların ortak özelliği ise, genellikle ne kendilerine ne de başkalarına hiçbir fayda sağlamayacak, alışkanlıklar oluşudur.

Allah Kuran'ın **"Onların kalpleri tutkuyla oyalanmadadır..."** (Enbiya Suresi, 3) ayetiyle, Allah'a iman etmeyen insanların bu özelliklerine dikkat çekmiş ve bu kimselerin kalplerinin dünya hayatına dair işlere karşı tutku dolu bir oyalanma içerisinde olduğunu bildirmiştir.

Müslüman kadın ise, cahiliye ahlakının kadın karakterine ait tüm bu özelliklerden uzak bir kişilik sergiler. Allah'ın insan için dünya hayatında çok kısıtlı bir ömür süresi belirlediğini ve zamanın hızla tükendiğini bilmektedir. İnsanların ahiret hayatında Allah'ın sonsuz cennetini, rahmetini ve rızasını kazanabilmek için ellerindeki tek imkan ise dünya hayatındaki bu ömür süreleridir. Bu nedenle Müslümanlar yaşadıkları her anın kendileri için çok kıymetli olduğunu bilerek hareket ederler. Tek bir anlarını bile boş bir işle oyalanarak, boş sözlere dalarak geçirmelerinin büyük bir kayıp olacağının ve bunun, ahirette insanın büyük bir pişmanlık duymasına neden olabileceğinin farkındadırlar. Her anlarını bu dikkat açıklığı ile geçirir ve daima Allah'ın rızasını kazanabileceklerini umdukları işlere yönelirler. Allah'ın **"Bunlar, Allah'a ve ahiret gününe iman eder, maruf olanı emreder, münker olandan sakındırır ve hayırlarda yarışırlar. İşte bunlar salih olanlardandır."** (Al-i İmran Suresi, 114) ayetiyle bildirdiği gibi, yaşadıkları her anı Allah'ın rızasını kazanabilmek için 'hayırlarda yarışarak' geçirirler.

Müslüman Kadın İffetli ve Onurludur

Allah, **"Mal ve çocuklar, dünya hayatının çekici-süsüdür; sürekli olan 'salih davranışlar' ise, Rabbinin Katında sevap bakımından daha hayırlıdır, umut etmek bakımından da daha hayırlıdır."** (Kehf Suresi, 46) ayetiyle, insanlara çok önemli bir bilgi vermiştir: kimi insanların büyük önem verdikleri, tüm hayatlarını uğruna adadıkları ve elde etmeye çalıştıkları dünyevi değerlerin hepsi geçici güzelliklerdir. Asıl değerli ve kalıcı olan ise, insanların sahip oldukları manevi değerler ve tüm bunlarda gösterdikleri sürekliliktir. Ancak bu gerçeği göz ardı eden kimi insanlar, gerçek değerin, onur ve

saygınlığın; zenginlik, itibar, mal mülk sahibi olmak gibi unsurlarda olduğunu sanarak, bunların peşinde koşabilmektedirler. Aynı şekilde çevrelerindeki insanları da bu ölçülere göre değerlendirip, onlara da, sahip oldukları bu maddi özelliklere göre saygı, sevgi ve hayranlık duyabilmektedirler.

Oysa tüm bunlar Allah'ın insanların kullanımına verdiği nimetlerdir; ancak insanları hem Allah Katında hem de dünya hayatında değerli ve üstün kılan özellikler ise çok daha farklıdır. Onur, iffet ve vakar, bunların başlıcalarındandır. Bu kavramlar, müminin takvasını ortaya koyması dolayısıyla, bir insana değer ve anlam kazandıran, gerçek anlamda saygı ve sevgi uyandıran özelliklerdir. Dünyanın en zengin, en güzel ya da en üst makamına sahip insanı olunsa dahi, bunların hiçbiri kişiye iffetli, vakarlı ve onurlu bir insanın asaletini ve üstünlüğünü kazandıramaz. Bu özelliklere sahip olan insanın doğal bir heybeti ve güzelliği, doğal bir ruh derinliği vardır. Allah, **"Size yasaklanan büyük günahlardan kaçınırsanız, sizin kusurlarınızı örteriz ve sizi 'onurlu-üstün' bir makama sokarız."** (Nisa Suresi, 31) ayetiyle, onuru, Kuran ahlakını yaşamada samimi bir çaba gösteren, Kendisi'nden gereği gibi korkup sakınan kimselere vereceğini bildirmiştir. Bir başka ayette ise Allah, gerçek onuru Kuran ahlakını yaşayan insanlara vereceğini şöyle bildirmiştir:

> **Gerçek şu ki, sadaka veren erkekler ile sadaka veren kadınlar ve Allah'a güzel bir borç verenler; onlar için kat kat artırılır ve 'kerim (üstün ve onurlu)' olan ecir de onlarındır. (Hadid Suresi, 18)**

Gerçek onur, insanın sahip olduğu Allah korkusu ve ahiret inancı nedeniyle, küçük insanlarla küçülmemesini, basit davranışlara, küçük çıkarlar elde etmek için küçük sahtekarlıklara, yalana, ikiyüzlülüğe tenezzül etmemesidir. İnsanların cahilce tavırlarına olgun davranışlarla ve güzel ahlakla karşılık vermesidir. Mümin kadın da Allah'a olan derin imanı ve korkusu nedeniyle, onurlu ve vakarlı bir kişilik sergiler. Kuran ahlakına uygun bir tavır sergilemenin insanı daima üstün konuma getireceğini bilerek, Allah'ın beğendiği tevazulu ve teslimiyetli ahlakından hiçbir zaman taviz vermez.

Allah Kuran'ın pek çok ayetiyle iffetin önemine ve kadına kazandırdığı değere de dikkat çekmiştir. Allah, tüm alemlerin kadınlarına Hz. Meryem'in ahlakını ve iffetini örnek verdiğini bildirerek, bu özelliğin insana kazandırdığı üstünlüğü hatırlatmıştır:

> **Hani melekler: "Meryem, şüphesiz Allah seni seçti, seni arındırdı ve alemlerin kadınlarına üstün kıldı," demişti. (Al-i İmran Suresi, 42)**

Allah Kuran'ın diğer ayetlerinde ise iffetin mümin kadının önemli bir belirleyici özelliği olduğunu şöyle hatırlatmaktadır:

> **İçinizden özgür mümin kadınları nikahlamaya güç yetiremeyenler, o zaman sağ ellerinizin malik olduğu inanmış cariyelerinizden (alsın.) Allah sizin imanınızı en iyi bilendir. Öyleyse onları, fuhuşta bulunmayan, iffetli ve gizlice dostlar edinmemişler olarak velilerinin izniyle nikahlayın... (Nisa Suresi, 25)**
>
> **... Mü'minlerden özgür ve iffetli kadınlar ile sizden önce (kendilerine) kitap verilenlerden özgür ve iffetli kadınlar da, namuslu, fuhuşta bulunmayan ve gizlice dostlar edinmemişler olarak -onlara ücretlerini (mehirlerini) ödediğiniz takdirde-**

size (helal kılındı.) Kim imanı tanımayıp küfre saparsa, elbette onun yaptığı boşa çıkmıştır. O ahirette hüsrana uğrayanlardandır. (Maide Suresi, 5)

Bir başka ayette ise Allah, iffetin önemini **"... onların (özgür ve iffetli) tanınması ve eziyet görmemeleri için en uygun olan budur..."** (Ahzab Suresi, 59) ifadesiyle bildirmiştir. İffet bir kadına saygınlık ve onur kazandırmakta ve onun toplum içerisinde eziyet görmesini engellemektedir.

Mümin kadınlar, Allah'ın Kuran'da bildirdiği tüm sınırlara en güzel şekilde uyarak onur, vakar ve saygınlık kazanmış olurlar. Böyle bir insanın tüm tavırlarından, konuşmalarından, hareketlerinden, yüzündeki ifadeden, bakışlarından, gülüşünden ne kadar iffetli ve vakarlı bir kimse olduğunu anlayabilmek mümkündür. İffetli bir kadının doğal bir asaleti, insani bir heybeti ve güvenilir bir kişiliği vardır. Nitekim Allah yukarıdaki ayette de, müminlerin bu özellikleriyle 'tanındıklarına' dikkat çekmiştir. Kuran'ın bir başka ayetinde ise **"... Belirtileri, secde izinden yüzlerindedir..."** (Fetih Suresi, 29) ifadesiyle, Allah müminlerin yüzlerinden tanındıklarına dikkat çekmiştir.

ALLAH'IN KURAN'DA BİLDİRDİĞİ KADIN AHLAKLARI

İnsanları doğru yola iletecek olan, Kuran ayetlerine uymaktır. Bu gerçeği Allah, **"Andolsun, onlara (kendilerini şirkten ve bozulmalardan) caydırıp vazgeçirtecek nice haberler geldi. (Ki her biri) Doruğunda-olgunlaşmış hikmettir..."** (Kamer Suresi, 4-5) ayetleriyle bildirmiştir. Bir başka ayette ise Allah, "Andolsun, onların kıssalarında temiz akıl sahipleri için ibretler vardır. (Bu Kuran) düzüp uydurulacak bir söz değildir, ancak kendinden öncekilerin doğrulayıcısı, herşeyin 'çeşitli biçimlerde açıklaması' ve iman edecek bir topluluk için bir hidayet ve rahmettir." (Yusuf Suresi, 111) sözleriyle, Kuran'daki kıssaların hikmet gözüyle bakanlar için ibret veya örnek alınacak pek çok öğüt içerdiğini hatırlatmıştır.

Allah, iman edenlerin öğüt ve ibret almaları gereken bu kıssalarda, iman edip Kendisi'ne gönülden teslim olan saliha kadınlardan bahsetmiş, onların örnek alınacak güzel ahlak özelliklerine dikkat çekmiştir. Bunun yanı sıra ayetlerde, imana davet edildikleri halde, müşrik ahlakı göstermekte direnerek Allah'ın rahmetinden uzaklaşan kadınlar hakkında da bilgi verilmiştir.

İlerleyen satırlarda Allah'ın Kuran'da yer verdiği saliha kadınların iman edenler için örnek oluşturan güzel ahlaklarına dikkat çekecek, bunun yanında peygamberlerin himayesi altında oldukları halde imanın üstünlüğünü kavrayamayarak inkara sapan kadınların, ibret alınması gereken yönlerini ortaya koyacağız.

Firavun'un Eşinin Güzel Ahlakı

Allah, Kuran'da iman edenler için iki örnek kadından bahsetmiştir. Bunlardan biri Hz. Meryem diğeri ise Firavun'un hanımıdır. Kitabın başından bu yana detaylı olarak dikkat çekildiği gibi, Allah Hz. Meryem'in iffetini, Allah'a olan gönülden bağlılığını ve güçlü imanını örnek vermiş ve onu tüm alemlerin kadınlarına üstün kıldığını bildirmiştir. Firavun'un hanımının üstün ahlakını ise Allah Kuran'da şöyle bildirmektedir:

> **Allah, iman edenlere de Firavun'un karısını örnek verdi. Hani demişti ki: "Rabbim bana Kendi Katında, cennette bir ev yap; beni Firavun'dan ve onun yaptıklarından kurtar ve beni o zalimler topluluğundan da kurtar." (Tahrim Suresi, 11)**

Allah'ın Kuran'da tüm iman edenler için bir örnek olduğunu bildirdiği Firavun'un hanımı, Mısır'ın hükümranı olan Firavun'un zorba ahlakına en yakından şahit olan, onun inkarda ne kadar ileri giden bir kimse olduğunu, İsrailoğulları'na nasıl bir zulüm uyguladığını çok iyi bilen kişilerden biridir.

Allah'ın **"... Firavun, gerçekten yeryüzünde büyüklenen bir zorba ve gerçekten ölçüyü taşıranlardandı."** (Yunus Suresi, 83) ayetiyle bildirdiği gibi, Firavun Mısır'da acımasız yöntemleri, zalim karakteri ve halkına uyguladığı şiddet ile tanınan biriydi. Kavminin kadınlarını sağ bırakarak tüm erkek çocuklarını öldürüyor ve halkına dayanılmaz işkenceler uyguluyordu. Tüm Mısır ona aitti; dolayısıyla çok büyük bir zenginlik ve ihtişam içerisinde yaşıyordu. Kimse Firavun'a itiraz edemiyor, ona baş kaldıramıyordu. Kendisinin Mısır'ın ve tüm İsrailoğulları'nın ilahı olduğunu iddia ederek sapkınca büyükleniyordu.

Allah, Firavun'a bir uyarıcı, İsrailoğulları'na ise bir kurtarıcı olarak Hz. Musa'yı gönderdi. Hz. Musa, Mısır halkını Allah'ın hak dinine davet ediyor, onları putlara tapmaktan vazgeçip, yalnızca Allah'a kulluk etmeye çağırıyordu. Firavun tüm kavmini olduğu gibi **"... Andolsun, benim dışımda bir ilah edinecek olursan, seni mutlaka hapse atacağım."** (Şuara Suresi, 29) sözleriyle Hz. Musa'yı da tehdit etmişti. Onun bu tehditleri ve uyguladığı işkenceler nedeniyle, Allah'ın **"Sonunda Musa'ya kendi kavminin bir zürriyetinden (gençlerinden) başka -Firavun ve önde gelen çevresinin kendilerini belalara çarptırmaları korkusuyla- iman eden olmadı..."** (Yunus Suresi, 83) ayetiyle bildirdiği gibi, bir kısım gençler dışında Hz. Musa'ya iman eden olmadı. Hz. Musa'nın tebliği karşısında imana gelen Firavun'un emrindeki bazı kimseler ise, bu seçimlerinden dolayı Firavun'un zalim ve şiddet dolu tavırlarıyla karşı karşıya kaldılar:

> **Firavun: "Ben size izin vermeden önce O'na iman ettiniz, öyle mi? Mutlaka bu, halkı burdan sürüp-çıkarmak amacıyla şehirde planladığınız bir tuzaktır. Öyleyse siz (buna karşılık ne yapacağımı) bileceksiniz. Muhakkak ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama keseceğim ve hepinizi idam edeceğim." (Araf Suresi, 123-124)**

Söz konusu kimseler karşılaştıkları bu acımasız uygulamanın tek sebebinin de yine 'Allah'a iman etmeleri' olduğu bir başka ayette şöyle haber verilmektedir:

> **Oysa sen, yalnızca, bize geldiğinde Rabbimiz'in ayetlerine inanmamızdan başka bir nedenle bizden intikam almıyorsun. "Rabbimiz, üstümüze sabır yağdır ve bizi Müslüman olarak öldür." (Araf Suresi, 126)**

Görüldüğü gibi Firavun'un zalimliği ve kendi hükümranlığını reddederek Allah'a iman eden kimselere olan tavrı çok açık bir şekilde ortadaydı. Ancak hanımı, tüm bunları yakından bilen bir kimse olmasına rağmen, Firavun'un onun imanını öğrendiğinde gösterebileceği tepkiden ve kendisine uygulayabileceği zulümden hiçbir şekilde çekinmemiş, Allah'ın rızasını, sevgisini ve yakınlığını kazanmayı bundan çok daha önemli görmüştür. Bu samimiyeti, Allah'a olan teslimiyeti, zor şartlar altında imanını gizlemek için göstermiş olduğu sabrı ve tevekkülü, Allah sevgisinden kaynaklanan cesareti tüm inananlar için güzel bir örnektir.

Bunun yanı sıra, Firavun'un tüm Mısır'ın sahibi olduğu, tüm hazineleri ve nimetleri elinde bulundurduğu da unutulmamalıdır. Firavun'-un hanımı elindeki bu imkanların hiçbirini önemsememiş, imanı, Allah'ın rızasını kazanabilmeyi, O'nun istediği ahlakı yaşayabilmeyi tüm bu dünya nimetlerinden çok daha üstün tutmuştur. Nitekim Allah'a olan duasında da bu samimiyeti çok açık bir şekilde görülmektedir. Dünya hayatında sahip olduğu tüm bu imkanlara rağmen, Allah'tan kendisini Firavun'dan ve onun zalim sisteminden kurtarmasını dilemiş ve kendisine cennette bir ev vermesini istemiştir:

... Hani demişti ki: "Rabbim bana Kendi Katında, cennette bir ev yap; beni Firavun'dan ve onun yaptıklarından kurtar ve beni o zalimler topluluğundan da kurtar." (Tahrim Suresi, 11)

Firavun'un hanımı bu üstün ahlakıyla dünya hayatına bağlı olmadığını, asıl olarak Allah'ın rızasını ve cennetini istediğini ortaya koymaktadır. Allah onun bu samimi imanını, tüm müminlere örnek vermiş, onu hem dünya hayatında hem de ahirette üstün kılmıştır.

Hz. Musa'nın Annesinin Tevekkülü

Allah Kuran'ın **"Gerçek şu ki, Firavun yeryüzünde (Mısır'da) büyüklenmiş ve oranın halkını birtakım fırkalara ayırıp bölmüştü; onlardan bir bölümünü güçten düşürüyor, erkek çocuklarını boğazlayıp kadınlarını diri bırakıyordu. Çünkü o, bozgunculardandı."** (Kasas Suresi, 4) ayetiyle, önceki satırlarda da değinilen Mısır Firavunu'nun azgın ve zalim bir hükümranlık sürdüğünü, halkına büyük bir zulüm uyguladığını, kavmindeki erkek çocuklarını boğazladığını bildirmiştir.

Hz. Musa, Firavun'un bu zorba hakimiyeti sırasında Mısır'da dünyaya gelmiştir. Allah Hz. Musa'yı seçmiş ve onu Firavun'un bu azgın tavrına karşı mücadele etmekle görevlendirmiştir.

Allah, Firavun'un tüm erkek çocuklarının öldürülmesini emrettiği bir dönemde dünyaya gelen Hz. Musa'nın hayatta kalabilmesi için annesine vahiyde bulunmuş ve ona Hz. Musa'yı bir sandığa koyarak suya bırakmasını bildirmiştir:

"Hani, annene vahyolunan şeyi vahyetmiştik, (şöyle ki:) Onu sandığın içine koy, suya bırak, böylece su onu sahile bıraksın; onu Benim de düşmanım, onun da düşmanı olan biri alacaktır..." (Taha Suresi, 38-39)

Musa'nın annesine: "Onu emzir, şayet onun için korkacak olursan, onu suya bırak, korkma ve üzülme; çünkü onu Biz sana tekrar geri vereceğiz ve onu gönderilen (elçilerden) kılacağız" diye vahyettik (bildirdik). (Kasas Suresi, 7)

Allah, Hz. Musa'nın annesine korkmamasını ve üzülmemesini hatırlatmıştır. Allah ona Hz. Musa'nın peygamberlikle müjdeleneceğini, Kendi koruması altında olacağını bildirmiş ve onu ileride yeniden kendisine kavuşturacağını haber vererek kalbini yatıştırmıştır.

Musa Peygamberin annesi bu olayla önemli bir denemeden geçmiştir. Yeni doğmuş bebeğini bir sandığa koyarak terk edecek ve onu suya bırakacaktır. Bir insanın endişeye kapılmadan yeni doğmuş bir bebeği suya bırakabilmesi için Allah'a karşı çok samimi bir imana sahip olması ve O'na çok güçlü bir güven duyup teslim olmuş olması gerekmektedir. Allah, Hz. Musa'nın annesini böyle bir olayla denemiş ve onun bu üstün ahlakını; Kendisi'ne olan bağlılığını ve tevekkülünü kıyamete kadar yaşayacak olan tüm iman sahipleri için önemli bir örnek kılmıştır.

Musa Peygamberin annesi, Allah'ın kendisine vahyettiği gibi Hz. Musa'yı suya bırakmıştır. Allah, zorlu bir denemeden geçtiğini bilerek, Kendi Katından bir sabır ve dayanıklılık ile onu desteklemiştir:

> **Musa'nın annesi ise, yüreği boşluk içinde sabahladı. Eğer mü'minlerden olması için kalbi üzerinde (sabrı ve dayanıklılığı) pekiştirmemiş olsaydık, neredeyse onu(n durumunu) açığa vuracaktı. (Kasas Suresi, 10)**

Allah'ın "**Ve onun kız kardeşine: "Onu izle," dedi. Böylece o da, kendileri farkında değilken onu uzaktan gözetledi."** (Kasas Suresi, 11) ayetiyle bildirdiği gibi, annesi, Hz. Musa'nın kız kardeşine kimseye fark ettirmeden onun nereye doğru sürüklendiğini izlemesini söylemiştir.

Allah, Hz. Musa için bir kader belirlemiş ve tüm olayları, bu kaderin işleyişi doğrultusunda en güzel şekilde yaratmıştır. Allah, Firavun'a karşı zorlu bir mücadele verecek olan Musa Peygamberi, doğumundan hemen sonra onun sarayına getirtmiş ve Firavun ailesi tarafından sahiplenilmesini sağlamıştır. Allah ayrıca Hz. Musa'ya tüm süt analarını haram kılarak, onun yeniden annesine kavuşmasını da sağlamıştır. Allah'ın **"Biz, daha önce ona süt analarını haram etmiştik. (Kız kardeşi:) "Ben, sizin adınıza onun bakımını üstlenecek ve ona öğüt verecek (veya eğitecek) bir aileyi size bildireyim mi?" dedi."** (Kasas Suresi, 12) ayetiyle bildirdiği gibi, Hz. Musa'nın, Firavun ailesi tarafından bulunduğunu gören kız kardeşi, Hz. Musa'nın bakımını üstlenmesi ve onu yetiştirmesi için, onlara kendi annesini tavsiye etmiştir. Bunun sonucunda Allah, Hz. Musa ile annesini birbirlerine kavuşturmuştur. Allah, bu olayın bazı hikmetlerini Kuran'da şöyle bildirmektedir:

> **Böylelikle, gözünün aydın olması, üzülmemesi ve gerçekten Allah'ın va'dinin hak olduğunu bilmesi için, onu annesine geri vermiş olduk. Ancak onların çoğu bilmezler. (Kasas Suresi, 13)**

Ayetten de anlaşılacağı gibi Allah, Hz. Musa'nın annesinin Kendisi'ne olan bağlılığını denemiş ve ardından da göstermiş olduğu sabır, teslimiyet ve güzel ahlaka karşılık 'gözünün aydın olması ve üzülmemesi' için onu Hz. Musa'nın yanına yerleştirmiştir. Allah ayrıca bu olayı, ileride Mısır'da çok büyük sorumluluklar üstlenecek ve İsrailoğulları'nı Firavun'un zulmünden kurtarmak için mücadele verecek olan Hz. Musa'nın, Firavun'un sarayına yerleştirilmesine, orada büyüyerek Firavun'a yakın olmasına da vesile etmiştir. Allah bu durumu Kuran'da şöyle bildirmiştir:

> **Nihayet Firavun'un ailesi, onu (ileride bilmeksizin) kendileri için bir düşman ve üzüntü konusu olsun diye sahipsiz görüp aldılar. Gerçekte Firavun, Haman ve askerleri bir yanılgı içindeydi. (Kasas Suresi, 8)**
>
> **Firavun'un karısı dedi ki: "Benim için de, senin için de bir göz bebeği; onu öldürmeyin; umulur ki bize yararı dokunur veya onu evlat ediniriz." Oysa onlar (başlarına geleceklerin) şuurunda değillerdi. (Kasas Suresi, 9)**

Allah her olayı belirli bir kader doğrultusunda yaratmakta ve tüm insanları bu kader içerisinde yaşadıkları olaylarla denemektedir. Allah'ın **"Andolsun, Biz sizi biraz korku, açlık ve bir parça mallardan, canlardan ve ürünlerden eksiltmekle imtihan edeceğiz. Sabır gösterenleri müjdele."** (Bakara Suresi, 155) ayetiyle bildirdiği gibi, Rabbimiz bu

olaylar karşısında sabır gösterenleri müjdelemekte, Hz. Musa'nın annesinin durumunda olduğu gibi onları rahmetiyle hayırlara yöneltmektedir.

Hz. Musa'nın Yardım Ettiği Kadınlar

Allah Kuran'da Hz. Musa'nın, Firavun ve kavmini terk ettikten sonra, Mısır'ın doğusunda yer alan Medyen bölgesine doğru gittiğini ve burada, hayvanlarını sulayamadıkları için Medyen suyunun gerisinde beklemekte olan iki kadın gördüğünü bildirmektedir. Hz. Musa kadınlara durumlarını sorduğunda, kadınlar babalarının yaşlanmış olması sebebiyle hayvanlarını kendilerinin sulamak durumunda kaldıklarını ancak, suyun çevresindeki çobanlardan dolayı beklediklerini söylemişlerdir.

Allah Kuran'da kadınların durumlarını şöyle açıkladıklarını bildirmektedir:

> **Medyen suyuna vardığı zaman, su almakta olan bir insan topluluğu buldu. Onların gerisinde de (hayvanları su başına götürmekten çekinen) iki kadın buldu. Dedi ki: "Bu durumunuz ne?" "Çobanlar sürülerini sulamadıkça, biz sürülerimizi sulayamayız; babamız, yaşı ilerlemiş bir ihtiyardır." dediler. Hemencecik onların sürülerini suladı... (Kasas Suresi, 23-24)**

Medyen suyundaki kadınların bu tavırları, iffetleri konusunda titizlik gösterdiklerini, bundan dolayı, nezih olmadığını ve rahatsız olabileceklerini düşündükleri bir ortama girmemeye özen gösterdiklerini ortaya koymaktadır. Suyun kenarında bulunan çobanlar kadınların geride durmalarına neden olmuştur. Ancak buna karşılık Hz. Musa'nın güven veren görünümü, hayvanlarını sulamak için bekleyen bu kadınların onunla çekinmeden konuşup diyalog kurabilmelerini sağlamıştır. Kadınlar orada bulunan çobanlar nedeniyle suyun kenarına gitmeyip beklediklerini söylediklerinde, Hz. Musa hemen onlara yardımcı olmuş ve onlar için hayvanlarını sulamıştır.

Medyen suyunda bekleyen bu kadınların göstermiş oldukları ahlak, tüm Müslüman kadınlar için güzel bir örnek oluşturmaktadır. İhtiyaç içinde oldukları halde, yine de iffetleri konusunda titizlik göstermeyi daha öncelikli tutmuş ve kendileri için bir zorluk oluşturmasına rağmen bu konudan taviz vermemişlerdir. Allah'ın beğeneceği bir tavırda bulunmayı daha önemli görmüş ve beklemeyi tercih etmişlerdir. Nitekim Allah bu güzel tavırlarına karşılık onlara güvenilir birini; Hz. Musa'yı göndererek yardımıyla onları desteklemiştir.

Allah, onlara Hz. Musa'yı göndermekle büyük bir lütufta bulunmuştur. Musa Peygamber hayvanları sulamasının ardından **"... Rabbim, doğrusu bana indirdiğin her hayra muhtacım."** (Kasas Suresi, 24) diyerek Allah'a dua etmiştir. Onun bu duasının ardından, daha önce yardım ettiği kadınlardan biri yanına gelerek, yaptığı yardım karşılığında babasının kendisini davet ettiğini söylemiştir:

> **Çok geçmeden, o iki (kadın)dan biri, (utana utana) yürüyerek ona geldi. "Babam, bizim için sürüleri sulamana karşılık sana mükafat vermek üzere seni davet etmektedir." dedi... (Kasas Suresi, 25)**

Kadınlardan biri, güçlü ve güvenilir olmasından söz ederek Hz. Musa'yı ücretle tutması için babasına istekte bulunmuştur:

> **O (kadın)lardan biri dedi ki: "Ey babacığım, onu ücretli olarak tut; çünkü ücretle tuttuklarının en hayırlısı gerçekten o kuvvetli, güvenilir (biri)dir." (Kasas Suresi, 26)**

Kadın bu ifadesiyle, Hz. Musa'yı güvenilir bir insan olarak gördüğünü babasına da açıkça ifade etmiştir. Bunun üzerine babaları Hz. Musa'nın emin bir insan olduğunu görerek, iki kızından birini Hz. Musa'yla nikahlamak istediğini söylemiştir.

İffetlerine olan düşkünlükleriyle dikkat çeken bu kadınların tavırları tüm Müslümanlar için güzel bir örnek oluşturmaktadır. Allah, kadınların bu konudaki titizlikleri karşılığında onlara rahmet etmiş, hem Hz. Musa gibi güvenilir bir insan ile işlerini kolaylaştırmış, hem de bu olayı, kadınlardan birinin Hz. Musa'nın eşi olmasına vesile etmiştir.

Sebe Melikesi Belkıs

Hz. Süleyman, yaşadığı dönemde, Allah'ın lütfu ve nimetleri sayesinde, yüzyıllar sonrasında bile insanların hayranlığını ve dikkatini üzerine çekmeye devam eden büyük bir hükümranlık kurmuştur. Hz. Süleyman cinlerden ve insanlardan oluşan ordusu ile çok güçlü bir hakimiyet elde etmiştir. Hz. Süleyman'ın sarayı ise, dönemin en ileri tekniği kullanılarak, üstün bir estetik anlayışı ile inşa edilmiştir.

Sebe Melikesi Belkıs ise, Hz. Süleyman'ın bu hükümranlığı döneminde yaşamış, başka bir ülkenin başında yönetici konumunda olan bir kadındır. Kuran'da Hz. Süleyman ile Sebe Melikesi Belkıs arasında iki ülkenin siyasi ve ekonomik ilişkileri hakkında süregelen bazı diyaloglar yer almaktadır. Hiç kuşkusuz tüm bu bilgiler, iman edenler için pek çok hikmet ve öğüt içermektedir.

Allah Kuran'da Hz. Süleyman'ın ordusunda bulunan Hüdhüd'ün, ona Sebe Melikesi hakkında önemli bazı bilgiler verdiğini bildirmektedir:

> **Derken uzun zaman geçmeden geldi ve dedi ki: "Senin kuşatamadığın (öğrenemediğin) şeyi, ben kuşattım ve sana Saba'dan kesin bir haber getirdim. Gerçekten ben, onlara hükmetmekte olan bir kadın buldum ki, ona herşeyden (bolca) verilmiştir ve büyük bir tahtı var. Onu ve kavmini, Allah'ı bırakıp da Güneş'e secde etmektelerken buldum, şeytan onlara yaptıklarını süslemiştir, böylece onları (doğru) yoldan alıkoymuştur; bundan dolayı onlar hidayet bulmuyorlar. Ki onlar, göklerde ve yerde saklı olanı ortaya çıkaran ve sizin gizlediklerinizi ve açığa vurduklarınızı bilen Allah'a secde etmesinler diye (yapmaktadırlar)." (Neml Suresi, 22-25)**

Hüdhüd öncelikle Hz. Süleyman'a, Sebe Melikesi'nin bazı önemli özelliklerini anlatmıştır. Sebe Melikesi'nin Sebe'ye hükmettiğini, kendisine herşeyden bolca verilmiş

olduğunu ve tahtının büyüklüğünü dile getirerek, onun hükümranlığının ve devletinin gücüne dikkat çekmiştir.

Hz. Süleyman Hüdhüd'den aldığı bilgiler üzerine Sebe Melikesi'ni Allah'a iman etmeye ve kendisine teslim olmaya davet eden bir mektup yollamıştır. Sebe Melikesi bu mektubun önemini hemen kavramış ve bundan dolayı da önde gelen yakın çevresine bu konuyu istişareye açmıştır. Allah Kuran'da bu konuyu şöyle bildirmektedir:

> **(Hüdhüd'ün mektubu götürüp bırakmasından sonra Saba Melikesi Belkıs:) Dedi ki: "Ey önde gelenler gerçekten bana oldukça önemli bir mektup bırakıldı. Gerçek şu ki, bu, Süleyman'dandır ve 'Şüphesiz Rahman ve Rahim Olan Allah'ın Adıyla' (başlamakta)dır. (İçinde de:) "Bana karşı büyüklük göstermeyin ve bana Müslüman olarak gelin" diye (yazılmaktadır). Dedi ki: "Ey önde gelenler, bu işimde bana görüş belirtin, siz (herşeye) şahidlik etmedikçe ben hiçbir işte kesin (karar veren biri) değilim." (Neml Suresi, 29-32)**

Bunun yanı sıra, yardımcılarının kendisine **"... Biz kuvvet sahibiyiz ve zorlu savaşçılarız. İş konusunda karar senindir, artık sen bak, neyi emredersen (biz uygularız)."** (Neml Suresi, 33) şeklinde cevap vermeleri de, onun kavmi üzerinde güçlü bir yönetim gücüne sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Yardımcılarının, **"... Gerçekten hükümdarlar bir ülkeye girdikleri zaman, orasını bozguna uğratırlar ve halkından onur sahibi olanları hor ve aşağılık kılarlar; işte onlar, böyle yaparlar."** (Neml Suresi, 34) şeklindeki uyarılarını dikkate almış ve **"Ben onlara bir hediye göndereyim de, bir bakayım elçiler neyle dönerler."** (Neml Suresi, 35) diyerek temkinli davranmıştır. Göndereceği bu hediye ile öncelikle Hz. Süleyman'ın amacını öğrenmek istemiştir. Ancak Hz. Süleyman, Sebe Melikesi'nin niyetini anlayarak hediyesini geri çevirmiş ve ona şöyle haber göndermiştir:

> **"Sen onlara dön, biz onlara öyle ordularla geliriz ki, onların karşı koymaları mümkün değil ve biz onları ordan horlanmış-aşağılanmış ve küçük düşürülmüşler olarak sürüp çıkarırız." (Neml Suresi, 37)**

Hz. Süleyman bu mesajı ile Sebe Melikesi'ne, ordularının karşı konulmaz gücünü hatırlatmış ve onu bir kez daha teslim olmaya davet etmiştir. Bunun yanında, ordusundaki önde gelenlerden, Sebe ülkesinin hükümranlığının ifadesi olan Sebe Melikesi'nin tahtını kendi sarayına getirmelerini istemiştir.

Cinlerden bir İfrit'in bir göz açıp kapama süresi içerisinde tahtı kendisine getirmesinin ardından Hz. Süleyman, tahtı bazı değişikliklere uğratmıştır. Kendisine geldiğinde ise Sebe Melikesi'ne, tahtın kendisine ait olup olmadığını sormuştur:

> **Böylece (Belkıs) geldiği zaman ona: "Senin tahtın böyle mi?" denildi. Dedi ki: "Tıpkı kendisi. Bize ondan önce ilim verilmişti ve biz Müslüman olmuştuk." Allah'tan başka tapmakta olduğu şeyler onu (Müslüman olmaktan) alıkoymuştu. Gerçekte o, inkar eden bir kavimdendi. (Neml Suresi, 42-43)**

Sebe Melikesi, Güneş'e tapan bir kavim içerisinde yaşamasına rağmen, Hz. Süleyman'ın samimi bir üslup ile yazmış olduğu mektubundan, akılcı tavrından, güçlü

hakimiyetinden ve ihtişamlı sarayından son derece etkilenmiş, ve tüm bunlar onun iman edip Müslüman olmasına vesile olmuştur.

Kuran'da Sebe Melikesi'nin Allah'a teslim olduğunu şöyle ifade ettiği bildirilmektedir:

> **Ona: "Köşke gir" denildi. Onu görünce derin bir su sandı ve (eteğini çekerek) ayaklarını açtı. (Süleyman:) Dedi ki: "Gerçekte bu, saydam camdan olma düzeltilmiş bir köşk-zemindir." Dedi ki: "Rabbim, gerçekten ben kendime zulmettim; (artık) ben Süleyman'la birlikte alemlerin Rabbi olan Allah'a teslim oldum." (Neml Suresi, 44)**

Allah'ın Kuran'da bildirdiği Sebe Melikesi hakkındaki tüm bu bilgilerde, hikmet gözüyle bakanlar için pek çok öğüt ve hikmet yer almaktadır. Sebe Melikesi'nin akılcı düşünebilmesi doğru olanı daha kolay görebilmesini ve samimi hareket edebilmesini sağlamıştır. Ayrıca hakkı gördüğünde, öncesinde çok farklı bir inanca sahip olmasına rağmen hiç tereddüt etmeden Allah'a teslim olup iman etmiş olması da, örnek alınması gereken bir tavırdır.

İnkarcı Kadınlar; Hz. Lut (as)'ın ve Hz. Nuh (as)'ın Eşleri

Allah Kuran'da, imanlarındaki samimiyetleri ve ahlaklarının güzelliğiyle örnek olan kadınların dışında, inkar eden ve bundan dolayı cehennem ile karşılık görecek kadınlar hakkında da bilgi vermiştir. Allah'ın Kuran'da dikkat çektiği iki kadının en önemli özellikleriyse, her ikisinin de **'peygamberlerin eşleri'** olmalarıdır.

Peygamberler Allah'ın seçkin kıldığı, elçiliğiyle şereflendirdiği, bilgi ve beden güçlerini artırdığı üstün insanlardır. Bu nedenle Hz. Nuh (as)'ın ve Hz. Lut (as)'ın eşlerinin, peygamberlerin samimi kişiliklerine, güzel ahlaklarına, hikmetli konuşmalarına, akılcı kararlarına her an şahit oldukları, ve onların Allah'tan gelen hak bir söz üzerine hareket ettiklerini bildikleri halde iman etmemiş olmaları son derece önemlidir. Onların bu tavırları, tüm iman edenler için önemli bir ibret vesilesi olmalıdır. Allah'ın, Hz. Nuh (as)'ın ve Hz. Lut (as)'ın eşleri olduklarını bildirdiği bu kadınlar, peygamberlerle nikahlanmışlar ancak daha sonra onlara ihanet etmişlerdir. Allah, bu iki kadının durumu hakkında Kuran'da şöyle bilgi vermektedir:

> **Allah, inkar edenlere, Nuh'un eşini ve Lut'un eşini örnek verdi. İkisi de, kullarımızdan salih olan iki kulumuzun nikahları altındaydı; ancak onlara ihanet ettiler. Bundan dolayı, (kocaları) kendilerine Allah'tan gelen hiçbir şeyle yarar sağlamadılar. İkisine de: "Ateşe diğer girenlerle birlikte girin" denildi. (Tahrim Suresi, 10)**

Allah'ın sevdiği, razı olduğu, cennetiyle müjdelediği bu mübarek insanlarla evli olacak kadar yakın oldukları halde, bu yakınlık, samimiyetsizlikleri nedeniyle onlara

Allah'ın rahmetinden yana hiçbir şey kazandırmamıştır. Tam tersine Allah'ın azabıyla karşılaşmışlardır. Allah Neml Suresi'nde Hz. Lut (as)'ın karısının, Hz. Lut (as)'a iman etmeyen sapkın kavmiyle birlikte nasıl helak olduğunu şöyle bildirmektedir:

> **Kavminin cevabı: "Lut ailesini şehrinizden sürüp çıkarın. Temiz kalmak isteyen insanlarmış" demekten başka olmadı. Biz de, onu ve ailesini kurtardık, yalnızca karısı hariç; onu geride (azab içinde kalanlar arasında) takdir ettik. Ve üzerlerine bir yağmur yağdırdık. Uyarılanların yağmuru ne kötüdür. (Neml Suresi, 56-58)**
>
> **... "Gerçek şu ki, Biz bu ülkenin halkını yıkıma uğratacağız. Çünkü onun halkı zalim oldular." Dedi ki: "Onun içinde Lut da vardır." Dediler ki: "Onun içinde kimin olduğunu Biz daha iyi biliriz. Kendi karısı dışında, onu ve ailesini muhakkak kurtaracağız. O (karısı) arkada kalacak olanlardandır." Elçilerimiz Lut'a geldikleri zaman o, bunlar dolayısıyla kötüleşti ve içi daraldı. Dediler ki: "Korkuya düşme ve hüzne kapılma. Karın dışında, seni ve aileni muhakak kurtaracağız. O ise, arkada kalacaktır. Şüphesiz Biz, fasıklık yapmalarından dolayı, bu ülke halkının üstüne gökten iğrenç bir azab indireceğiz." (Ankebut Suresi, 31-34)**

Görüldüğü gibi, Allah bu kadınların her ikisine de dünya hayatında çok büyük bir imkan nasip etmiş, onları peygamberlerin eşleri kılmıştır. Ancak her ikisi de, kendileri için hem dünya hayatında hem de ahirette büyük bir nimete dönüşebilecek bu imkanı gereği gibi değerlendirememiş ve bu şerefli makama erişememişlerdir. Bundan dolayı Allah'ın azabıyla karşılık bulmuşlar, horlanmış ve aşağılanmışlardır.

Hz. Yusuf (as) Dönemindeki Mısır'lı Aziz'in Karısı

Allah'ın, Kuran'da dikkat çektiği kadınlardan biri de, Mısır'da bulunan bir Aziz'in karısıdır. Hz. Yusuf (as), kardeşlerinin kendisine kurduğu bir tuzak sonucunda, bir köle tüccarı tarafından bu Mısır'lı Aziz'e satılmıştır. Allah Kuran'da Aziz ile karısının, Hz. Yusuf (as)'ı yanlarına alışını şöyle haber vermektedir:

> **Onu satın alan bir Mısır'lı (Aziz,) karısına: "Onun yerini üstün tut (ona güzel bak), umulur ki bize bir yararı dokunur ya da onu evlat ediniriz" dedi. Böylelikle Biz, Yusuf'u yeryüzünde (Mısır'da) yerleşik kıldık. Ona sözlerin yorumundan (olan bir bilgiyi) öğrettik. Allah, emrinde galib olandır, ancak insanların çoğu bilmezler. Erginlik çağına erişince, kendisine hüküm ve ilim verdik. İşte Biz, iyilik yapanları böyle ödüllendiririz. (Yusuf Suresi, 21-22)**

Allah, Hz. Yusuf (as)'ı Aziz'in yanına yerleştirmiş ve böylece onu Mısır'da yerleşik kılmıştır. Hz. Yusuf (as), Aziz ve karısının yanında büyümüş, erginlik çağına ulaştığında ise, Allah ona Katından bir ilim ve hikmet vermiş, sözlerin yorumunu öğretmiş, onu seçkin kılmış ve rahmetiyle desteklemiştir.

Allah, hayatının bu döneminde Hz. Yusuf (as)'ı önemli bir denemeden geçirmiştir. Aziz'in karısı, yanlarında kalmakta olan Hz. Yusuf (as)'dan ayette bildirilen ifadeyle

"murad almak istemiş" ve bu isteğini gerçekleştirebilmek için bir düzen kurarak, onu tuzağa düşürmeye çalışmıştır. Bunun için bulunduğu yerin kapılarını sıkıca kapatmış ve Hz. Yusuf (as)'a istekleri doğrultusunda çağrıda bulunmuştur. Hz. Yusuf (as) ise, haram bir fiil işlemekten Allah'a sığındığını söyleyerek kadından yüz çevirmiştir.

Hz. Yusuf (as), kadının bu tavrından vazgeçmesi için ona Aziz'in durumunu hatırlatmış, onun kendisinin efendisi olduğunu, ona hoşnut kıldığını ve iyi baktığını söyleyerek, efendisine karşı bir sadakatsizlikte bulunmayacağını ifade etmiştir. Hz. Yusuf (as) kadına ayrıca zalimlerin kurtuluşa eremeyeceğini de söyleyerek, bunun zalimce bir davranış olacağını hatırlatmıştır. Allah, Kuran'da Aziz'in karısının bu girişimini ve Hz. Yusuf (as)'ın ihlaslı tavrını şöyle haber vermektedir:

> **Evinde kalmakta olduğu kadın, ondan murad almak istedi ve kapıları sımsıkı kapatarak: "İsteklerim senin içindir, gelsene" dedi. (Yusuf) Dedi ki: "Allah'a sığınırım. Çünkü o benim efendimdir, yerimi güzel tutmuştur. Gerçek şu ki, zalimler kurtuluşa ermez." (Yusuf Suresi, 23)**

Allah'tan korkan ve samimi iman sahibi olan Hz. Yusuf (as), Allah'ın yardımıyla Aziz'in karısının bu teklifini geri çevirmiş ve Allah'ın sınırlarını korumakta kararlılık göstermiştir. Allah, Hz. Yusuf (as)'ın bu tavrını Kuran'da şöyle bildirmiştir:

> **Andolsun kadın onu arzulamıştı, -eğer Rabbinin (zinayı yasaklayan) kesin kanıt (burhan)ını görmeseydi- o da (Yusuf da) onu arzulamıştı. Böylelikle Biz ondan kötülüğü ve fuhşu geri çevirmek için (ona delil gönderdik). Çünkü o, muhlis kullarımızdandı. (Yusuf Suresi, 24)**

Hz. Yusuf (as) bu kararlılığı nedeniyle kadından uzaklaşmaya çalışırken kadının efendisiyle karşılaşmıştır. Aziz'in karısı bu noktada bir kez daha hileli bir düzene başvurmuş ve Hz. Yusuf (as)'ın iffetli ve ihlaslı tavrına rağmen, kendisini temize çıkarabilmek için, Hz. Yusuf (as)'a iftira atmıştır. Hz. Yusuf (as)'ın kendisine kötü niyetle yaklaştığını söyleyerek, Aziz'den onun cezalandırılmasını istemiştir. Zindana atılmasından ya da acı bir azapla azaplandırılmasından başka bir seçenek olmadığını öne sürerek, suçsuzluğuna şahit olduğu Hz Yusuf (as)'ın cezalandırılması için Aziz'i kışkırtmaya çalışmıştır. Allah Kuran'da bu olayı şöyle aktarmaktadır:

> **Kapıya doğru ikisi de koştular. Kadın onun gömleğini arkadan çekip yırttı. (Tam) Kapının yanında kadının efendisiyle karşılaştılar. Kadın dedi ki: "Ailene kötülük isteyenin, zindana atılmaktan veya acı bir azabtan başka cezası ne olabilir?" (Yusuf Suresi, 25)**

Aziz'e sadakatsizlik ederek, haram bir fiile yanaşmak istemesi, ardından da masum olduğunu çok iyi bildiği halde yalan söyleyerek Hz. Yusuf (as)'a iftira atması, Aziz'in karısının Allah korkusundan yoksun ve zalim bir karaktere sahip olduğunu açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Tüm bunlar aynı zamanda nefsinin vicdanını nasıl örttüğünü de göstermektedir.

Hz. Yusuf (as), kadının bu vicdansızca suçlamaları karşısında **"Onun kendisi benden murad almak istedi."** (Yusuf Suresi, 26) diyerek, Aziz'e olayın doğrusunu söylemiştir. Kadının yakınlarından biri ise kimin doğru söylediğinin anlaşılabilmesi için şöyle bir öneride bulunmuştur:

(Yusuf) Dedi ki: Kadının yakınlarından bir şahid şahitlik etti: "Eğer onun gömleği ön taraftan yırtılmışsa bu durumda kadın doğruyu söylemiştir, kendisi ise yalan söyleyenlerdendir. Yok eğer onun gömleği arkadan çekilip-yırtılmışsa, bu durumda kadın yalan söylemiştir ve kendisi doğruyu söyleyenlerdendir." (Yusuf Suresi, 26-27)

Bu konunun hatırlatılması sonucunda ise, Hz. Yusuf (as)'ın gömleğinin arkadan yırtılmış olduğu görülmüştür. Dolayısıyla Hz. Yusuf (as)'ın kapıya doğru yöneldiği, kadının ise onun arkasından koştuğu deliliyle birlikte ortaya çıkmıştır. Böylece, Hz. Yusuf (as)'ın suçsuzluğunu, asıl karısının ondan murad almaya çalıştığını, Aziz'in kendisi de açıkça anlamıştır. Allah Kuran'da Aziz'in bu konudaki sözlerini şöyle bildirmiştir:

Onun gömleğinin arkadan çekilip-yırtıldığını gördüğü zaman (kocası): "Doğrusu, bu sizin düzeninizden (biri)dir. Gerçekten sizin düzeniniz büyüktür" dedi. "Yusuf, sen bundan yüz çevir. Sen de (kadın) günahın dolayısıyla bağışlanma dile. Doğrusu sen günahkarlardan oldun." (Yusuf Suresi, 28-29)

Ayetlerden de anlaşılacağı gibi, Aziz, Hz. Yusuf (as)'ın haklı olduğunu vicdanen anlamıştır. Ancak bu konu burada kapanmamıştır. Allah'ın **"Şehirde (birtakım) kadınlar: "Aziz (Vezir)'in karısı kendi uşağının nefsinden murad almak istiyormuş. Öyle ki sevgi onun bağrına sinmiş. Biz doğrusu onu açıkça bir sapıklık içinde görüyoruz." dedi."** (Yusuf Suresi, 30) ayetiyle bildirdiği üzere, bu olay şehirde kadınlar arasında yayılmıştır. Şehirdeki kadınlar, suçlu olanın Hz. Yusuf (as) değil de, Aziz'in karısı olduğunu anlamış ve kendi aralarında vezirin karısını kınayan konuşmalar yapmışlardır. Aziz'in karısı ise, kendisi hakkında konuşulduğunu anladığında, bunu yapan kadınlara da bir düzen hazırlamıştır.

Kurduğu bu düzen ile, Allah'ın ayetlerde dikkat çektiği gibi, kendisinin, üstün bir güzelliğe sahip olan Hz. Yusuf (as)'dan murad almak istemekteki haklılığını kadınlara kanıtlamaya çalışmıştır. Bu şekilde, onları da kendi konumuna düşürmek ve kendi suçuna ortak etmek istemiştir. Bu doğrultuda, kadınları yanına davet etmiş ve geldiklerinde de her birinin eline meyve soymaları için birer bıçak vermiştir. Ardından da Hz. Yusuf (as)'ı yanlarına çağırarak verecekleri tepkiyi görmek istemiştir. Kadınlar Hz. Yusuf (as)'ın güzelliğini gördüklerinde büyük bir şaşkınlığa düşmüş ve hayranlıklarından bıçaklarla ellerini kesmişlerdir. Allah Kuran'da kadınların bu durumunu şöyle bildirmektedir:

(Kadın) Onların düzenlerini işitince, onlara (bir davetçi) yolladı, oturup dayanacakları yerler hazırladı ve her birinin eline (önlerindeki meyveleri soymaları için) bıçak verdi. (Yusuf'a da:) "Çık, onlara (görün)" dedi. Böylece onlar onu (olağanüstü güzellikte) görünce (insanüstü bir varlıkmış gibi gözlerinde) büyüttüler, (şaşkınlıklarından) ellerini kestiler ve: "Allah'ı tenzih ederiz; bu bir beşer değildir. Bu, ancak üstün bir melektir" dediler. (Yusuf Suresi, 31)

Hz. Yusuf (as)'ın güzelliği bu kadınlara Allah'ı hatırlatmış ve onlar da bu olağanüstü güzellik karşısında Allah'ı tesbih etmişlerdir. Onun güzelliğini insan üstü bir güzellik olarak yorumlamış ve hatta melek olduğunu dahi iddia etmişlerdir.

Aziz'in karısı, Allah'ın "Kadın dedi ki: "Beni kendisiyle kınadığınız işte budur. Andolsun onun nefsinden ben murad istedim, o ise (kendini) korudu. Ve andolsun, eğer o

kendisine emrettiğimi yapmayacak olursa, mutlaka zindana atılacak ve elbette küçük düşürülenlerden olacak." (Yusuf Suresi, 32) ayetiyle bildirdiği gibi, yanındaki kadınlara kendisinin suçlu olduğunu, Hz. Yusuf (as)'ın ise iffetini korumak istediğini açıkça itiraf etmiştir. Ancak bunun yanı sıra topluluk önünde, Hz. Yusuf (as)'a karşı olan çirkin teklifini bir kez daha tekrarlamıştır.

Gösterdiği bu tavır, kadının ne kadar zalim ve çirkin bir ahlak sahibi olduğunu bir kez daha ortaya koymaktadır. Kadın belki Mısır'daki konumuna ve zenginliğine güvenerek Hz. Yusuf (as)'ı harama girmeye zorlamaktadır. Bu son derece iffetsiz bir tekliftir. Hz. Yusuf (as) ise, **"... Rabbim, zindan, bunların beni kendisine çağırdıkları şeyden bana daha sevimlidir. Kurdukları düzeni benden uzaklaştırmazsan, onlara (korkarım) eğilim gösterir, (böylece) cahillerden olurum."** (Yusuf Suresi, 33) diyerek, kadının bu davranışından Allah'a sığınmıştır.

Allah Yusuf Peygamberin duasını kabul etmiş ve onların hileli düzenlerini kendisinden uzaklaştırmıştır.

Hem Aziz'in kendisi, hem de karısının teklifine şahit olan diğer kadınlar, Hz. Yusuf (as)'ın suçsuzluğuna çok açık bir şekilde şahit oldukları halde, bu konuda haktan yana tavır koymamış ve vicdansızca hareket etmişlerdir. Bunun sonucunda, Allah'ın **"Sonra onlarda (Yusuf'un iffetine ilişkin) delilleri görmelerinin ardından, mutlaka onu belli bir vakte kadar zindana atmak (görüşü)ağır bastı."** (Yusuf Suresi, 35) ayetiyle bildirdiği gibi, Hz. Yusuf (as)'ın masum olduğunu açıkaç görmelerine rağmen, Hz. Yusuf (as) zindana gönderilmiş ve nice yıllar orada kalmıştır. Ancak bu Hz. Yusuf (as) için bir şeref ve güzellik olmuştur. Allah, kadınların düzenini peygamberden uzaklaştırmış ve Kendisi'ne karşı gösterdiği ihlas ve samimiyet nedeniyle de, daha sonra Hz. Yusuf (as)'ı zindandan çıkararak, suçsuzluğunu insanlara göstermiş ve onu Mısır'a yönetici kılmıştır.

Tüm bu olayların düşünülmesi ve ibret alınması gereken pek çok yönü vardır. Aziz'in karısının ve diğer kadınların tavırları, Allah'tan korkmayan insanların sapkınlıkta ne kadar kararlı ve çirkin bir cesarete sahip olabildiklerini ve nasıl düzenler kurabildiklerini açıkça ortaya koymaktadır. Allah korkusu olmayan bir insan, kolaylıkla her türlü vicdansızlıkta bulunabilmekte, nefsinin istekleri doğrultusunda insanlara tuzak kurmakta, iftira atmakta tereddüt etmemektedir. Allah'ın ayette, Aziz'in **"Doğrusu, bu sizin düzeninizden (biri)dir. Gerçekten sizin düzeniniz büyüktür"** sözüyle dikkat çektiği gibi, Allah korkusu olmadığında, 'düzen kuruculuk' kadın ahlakında rahatlıkla hayat bulabilmektedir. Allah, iman sahibi olmayan kadınların nefsindeki bu özelliğe Kuran'ın bazı ayetlerinde şöyle dikkat çekmiştir:

> **Bir ümmet diğer bir ümmetten (sayıca ve malca) daha gelişkindir diye, yeminlerinizi kendi aranızda bir bozuculuk unsuru yaparak, ipini kuvvetle eğirdikten sonra bozup-çözen (kadın) gibi olmayın. Şüphesiz Allah, sizi bununla imtihan etmektedir. Kıyamet günü hakkında ihtilafa düştüğünüz şeyi size muhakkak açıklayacaktır. (Nahl Suresi, 92)**
>
> **De ki: Sabahın Rabbine sığınırım. Yarattığı şeylerin şerrinden, karanlığı çöktüğü zaman gecenin şerrinden, düğümlere üfüren-kadınların şerrinden. (Felak Suresi, 1-4)**

Allah, düzen kurarak, hileye ve kötülüğe başvurarak nefsin istekleri için başkalarına kötülükte bulunmaktan çekinmeyen insanların şerrinden sakınılmasını hatırlatmaktadır. Allah'ın bu ayeti, bu ahlakı benimseyen kadınların şerrinin gerçekten büyük olabildiğini göstermektedir.

Ancak unutulmamalıdır ki, Hz. Yusuf (as) örneğinde olduğu gibi, Allah insanların hileli düzenlerini daima bozacağını bildirmektedir. Kötü ahlak, daima insanın kendisine zarar verir. Allah korkusu ve dürüstlük ise, -Allah'ın dilemesiyle- daima Allah'ın yardımı ve nimeti ile karşılık bulur.

SONUÇ

Hz. Meryem Allah'ın, Hz. İsa (as)'ı dünyaya getirme göreviyle şereflendirdiği ve Kuran'da **"... Allah seni seçti, seni arındırdı ve alemlerin kadınlarına üstün kıldı"** (Al-i İmran Suresi, 42) sözleriyle övdüğü mübarek bir insandır. Allah Hz. Meryem'i ardından gelen tüm nesiller için üstün bir örnek kılmıştır.

Allah ayrıca Kuran'ın **"... O, dünyada ve ahirette 'seçkin, onurlu, saygındır' ve (Allah'a) yakın kılınanlardandır..."** (Al-i İmran Suresi, 45) ayetiyle, Hz. İsa (as)'ın Kendisi'ne olan yakınlığını bildirmiş, **"... O, Rabbi Katında kendisinden razı olunan (bir insan)dı."** (Meryem Suresi, 55) ayetiyle de Hz. İsmail'in güçlü imanına dikkat çekmiştir. Allah, Hz. İdris'i de **"... O, doğru olan bir peygamberdi. Biz onu yüce bir mekan (makam)a yükseltmiştik."** (Meryem Suresi, 56-57) sözleriyle övmüş ve onun Allah Katındaki üstün makamını haber vermiştir. Güç ve basiret sahipleri Hz. İbrahim, Hz. İshak ve Hz. Yakup'un üstünlüğünü ise Allah, **"... onlar, Bizim Katımız'da seçkinlerden ve hayırlı olanlardandır."** (Sad Suresi, 47) sözleriyle bildirmiştir. Allah, ayrıca Hz. İsmail, Elyesa'ı ve Zülkifl'in de **'hayırlı olanlardan olduklarını'** belirtmiştir (Sad Suresi, 48). Yine bir başka ayette ise Allah, **"O, ne güzel kuldu. Çünkü o, (daima Allah'a) yönelip-dönen biriydi."** (Sad Suresi, 30) sözleriyle, Hz. Süleyman'ın kulluktaki üstün ahlakını övmüştür. Allah Kuran'da ayrıca **"... Allah, İbrahim'i dost edinmiştir."** (Nisa Suresi, 125) ayetiyle de, Hz. İbrahim'i Kendisi'ne **'dost edindiğini'** bildirmiştir.

Rabbimiz'in **'pek büyük bir ahlak üzerinde olduğunu'** bildirdiği Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav) ise, **'kesintisi olmayan bir ecir'** (Kalem Suresi, 3) ile müjdelenmiştir.

Kuşkusuz Allah'ın peygamberleri ve salih müminleri Kuran'da bu ifadelerle övmüş olması, onların ne kadar şerefli bir makama sahip olduklarını açıkça ortaya koymaktadır. Allah'ın bir insana, kendisinden razı olduğunu, onu üstün bir makama yükselttiğini, 'dost edindiğini' Kendisi'ne yakın kılınanlardan, hayırlı olanlardan olduğunu bildirmiş olması, hakkında 'o ne güzel kuldu' diye bahsetmesi çok büyük bir lütuf ve çok şerefli bir karşılıktır.

İman eden her insan, Allah'ın bu lütfuna erişerek Rabbimiz'in yakınlığını, dostluğunu, sevgisini ve rızasını kazanabilmeyi gönülden ister. Ancak bunun için insanın, Allah'ın peygamberlerini lütuflandırdığı bu nimetleri kendisinden kesinlikle uzak görmemesi, Rabbimiz'in rahmetinin ve fazlının çok geniş olduğunu bilmesi gerekmektedir. Allah, insanların Kendisi'ne gönülden yönelerek talep ettikleri her türlü isteklerine karşılık vereceğini bildirmiştir. Bu nedenle kadın olsun erkek olsun, her insanın peygamberlerin bu üstün makamına ulaşabilmeyi hedeflemesi ve bunun için samimi bir çaba harcaması gerekmektedir.

Kuran'da, **"Ama Biz'den kendilerine güzellik geçmiş bulunanlar; işte, onlar, ondan uzaklaştırılmışlardır."** (Enbiya Suresi, 101) ayetinde, Rabbimiz'in Katından kendilerine güzellik geçen insanlardan bahsedilmiştir. Allah kadın ya da erkek ayrımı

yapmadan insanın önüne, bu kimselerden olabilme fırsatını sunmuştur. İnsanın yapması gereken, Allah'a gönülden bir sevgiyle bağlanmak, O'nu herşeyin üstünde tutarak Rabbimiz'in razı olacağı bir yaşam sürmektir. Bu samimi imanı yaşayan her insan, Allah'ın dilemesiyle, Allah Katında en güzel karşılığı bulacaktır.

EVRİM YANILGISI

Darwinizm, yani evrim teorisi, Yaratılış gerçeğini reddetmek amacıyla ortaya atılmış, ancak başarılı olamamış bilim dışı bir safsatadan başka bir şey değildir. Canlılığın, cansız maddelerden tesadüfen oluştuğunu iddia eden bu teori, evrende ve canlılarda çok mucizevi bir düzen bulunduğunun bilim tarafından ispat edilmesiyle ve evrimin hiçbir zaman yaşanmadığını ortaya koyan 300 milyonu aşkın fosilin bulunmasıyla çürümüştür. Böylece Allah'ın tüm evreni ve canlıları yaratmış olduğu gerçeği, bilim tarafından da kanıtlanmıştır. Bugün evrim teorisini ayakta tutmak için dünya çapında yürütülen propaganda, sadece bilimsel gerçeklerin çarpıtılmasına, taraflı yorumlanmasına, bilim görüntüsü altında söylenen yalanlara ve yapılan sahtekarlıklara dayalıdır.

Ancak bu propaganda gerçeği gizleyememektedir. Evrim teorisinin bilim tarihindeki en büyük yanılgı olduğu, son 20-30 yıldır bilim dünyasında giderek daha yüksek sesle dile getirilmektedir. Özellikle 1980'lerden sonra yapılan araştırmalar, Darwinist iddiaların tamamen yanlış olduğunu ortaya koymuş ve bu gerçek pek çok bilim adamı tarafından dile getirilmiştir. Özellikle ABD'de, biyoloji, biyokimya, paleontoloji gibi farklı alanlardan gelen çok sayıda bilim adamı, Darwinizm'in geçersizliğini görmekte, canlıların kökenini Yaratılış gerçeğiyle açıklamaktadırlar.

Evrim teorisinin çöküşünü ve yaratılışın delillerini diğer pek çok çalışmamızda bütün bilimsel detaylarıyla ele aldık ve almaya devam ediyoruz. Ancak konuyu, taşıdığı büyük önem nedeniyle, burada da özetlemekte yarar vardır.

Darwin'i Yıkan Zorluklar

Evrim teorisi, tarihi eski Yunan'a kadar uzanan pagan bir öğreti olmakla birlikte, kapsamlı olarak 19. yüzyılda ortaya atıldı. Teoriyi bilim dünyasının gündemine sokan en önemli gelişme, Charles Darwin'in 1859 yılında yayınlanan *Türlerin Kökeni* adlı kitabıydı. Darwin bu kitapta dünya üzerindeki farklı canlı türlerini Allah'ın ayrı ayrı yarattığı gerçeğine kendince karşı çıkıyordu. Darwin'in yanılgılarına göre, tüm türler ortak bir atadan geliyorlardı ve zaman içinde küçük değişimlerle farklılaşmışlardı.

Darwin'in teorisi, hiçbir somut bilimsel bulguya dayanmıyordu; kendisinin de kabul ettiği gibi sadece bir "mantık yürütme" idi. Hatta Darwin'in kitabındaki "Teorinin Zorlukları" başlıklı uzun bölümde itiraf ettiği gibi, teori pek çok önemli soru karşısında açık veriyordu.

Darwin, teorisinin önündeki zorlukların gelişen bilim tarafından aşılacağını, yeni bilimsel bulguların teorisini güçlendireceğini umuyordu. Bunu kitabında sık sık

belirtmişti. Ancak gelişen bilim, Darwin'in umutlarının tam aksine, teorinin temel iddialarını birer birer dayanaksız bırakmıştır.

Darwinizm'in bilim karşısındaki yenilgisi, üç temel başlıkta incelenebilir:

1) Teori, hayatın yeryüzünde ilk kez nasıl ortaya çıktığını asla açıklayamamaktadır.

2) Teorinin öne sürdüğü "evrim mekanizmaları"nın, gerçekte evrimleştirici bir etkiye sahip olduğunu gösteren hiçbir bilimsel bulgu yoktur.

3) Fosil kayıtları, evrim teorisinin öngörülerinin tam aksine bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu bölümde, bu üç temel başlığı ana hatları ile inceleyeceğiz.

Aşılamayan İlk Basamak: Hayatın Kökeni

Evrim teorisi, tüm canlı türlerinin, bundan yaklaşık 3.8 milyar yıl önce ilkel dünyada ortaya çıkan tek bir canlı hücreden geldiklerini iddia etmektedir. Tek bir hücrenin nasıl olup da milyonlarca kompleks canlı türünü oluşturduğu ve eğer gerçekten bu tür bir evrim gerçekleşmişse neden bunun izlerinin fosil kayıtlarında bulunamadığı, teorinin açıklayamadığı sorulardandır. Ancak tüm bunlardan önce, iddia edilen evrim sürecinin ilk basamağı üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen o "ilk hücre" nasıl ortaya çıkmıştır?

Evrim teorisi, Yaratılış'ı cahilce reddettiği için, o "ilk hücre"nin, hiçbir plan ve düzenleme olmadan, doğa kanunları içinde kör tesadüflerin ürünü olarak meydana geldiğini iddia eder. Yani teoriye göre, cansız madde tesadüfler sonucunda ortaya canlı bir hücre çıkarmış olmalıdır. Ancak bu, bilinen en temel biyoloji kanunlarına aykırı bir iddiadır.

"Hayat Hayattan Gelir"

Darwin, kitabında hayatın kökeni konusundan hiç söz etmemişti. Çünkü onun dönemindeki ilkel bilim anlayışı, canlıların çok basit bir yapıya sahip olduklarını varsayıyordu. Ortaçağ'dan beri inanılan "spontane jenerasyon" adlı teoriye göre, cansız maddelerin tesadüfen biraraya gelip, canlı bir varlık oluşturabileceklerine inanılıyordu. Bu dönemde böceklerin yemek artıklarından, farelerin de buğdaydan oluştuğu yaygın bir düşünceydi. Bunu ispatlamak için de ilginç deneyler yapılmıştı. Kirli bir paçavranın üzerine biraz buğday konmuş ve biraz beklendiğinde bu karışımdan farelerin oluşacağı sanılmıştı. Etlerin kurtlanması da hayatın cansız maddelerden türeyebildiğine bir delil sayılıyordu. Oysa daha sonra anlaşılacaktı ki, etlerin üzerindeki kurtlar kendiliklerinden oluşmuyorlar, sineklerin getirip bıraktıkları gözle görülmeyen larvalardan çıkıyorlardı.

Darwin'in *Türlerin Kökeni* adlı kitabını yazdığı dönemde ise, bakterilerin cansız maddeden oluşabildikleri inancı, bilim dünyasında yaygın bir kabul görüyordu. Oysa

Darwin'in kitabının yayınlanmasından beş yıl sonra, ünlü Fransız biyolog Louis Pasteur, evrime temel oluşturan bu inancı kesin olarak çürüttü. Pasteur yaptığı uzun çalışma ve deneyler sonucunda vardığı sonucu şöyle özetlemişti: "Cansız maddelerin hayat oluşturabileceği iddiası artık kesin olarak tarihe gömülmüştür."[43]

Evrim teorisinin savunucuları, Pasteur'ün bulgularına karşı uzun süre direndiler. Ancak gelişen bilim, canlı hücresinin karmaşık yapısını ortaya çıkardıkça, hayatın kendiliğinden oluşabileceği iddiasının geçersizliği daha da açık hale geldi.

20. Yüzyıldaki Sonuçsuz Çabalar

20. yüzyılda hayatın kökeni konusunu ele alan ilk evrimci, ünlü Rus biyolog Alexander Oparin oldu. Oparin, 1930'lu yıllarda ortaya attığı birtakım tezlerle, canlı hücresinin tesadüfen meydana gelebileceğini ispat etmeye çalıştı. Ancak bu çalışmalar başarısızlıkla sonuçlanacak ve Oparin şu itirafı yapmak zorunda kalacaktı: *"Maalesef hücrenin kökeni, evrim teorisinin tümünü içine alan en karanlık noktayı oluşturmaktadır."*[44]

Oparin'in yolunu izleyen evrimciler, hayatın kökeni konusunu çözüme kavuşturacak deneyler yapmaya çalıştılar. Bu deneylerin en ünlüsü, Amerikalı kimyacı Stanley Miller tarafından 1953 yılında düzenlendi. Miller, ilkel dünya atmosferinde olduğunu iddia ettiği gazları bir deney düzeneğinde birleştirerek ve bu karışıma enerji ekleyerek, proteinlerin yapısında kullanılan birkaç organik molekül (aminoasit) sentezledi.

O yıllarda evrim adına önemli bir aşama gibi tanıtılan bu deneyin geçerli olmadığı ve deneyde kullanılan atmosferin gerçek dünya koşullarından çok farklı olduğu, ilerleyen yıllarda ortaya çıkacaktı.[45]

Uzun süren bir sessizlikten sonra Miller'in kendisi de kullandığı atmosfer ortamının gerçekçi olmadığını itiraf etti.[46]

Hayatın kökeni sorununu açıklamak için 20. yüzyıl boyunca yürütülen tüm evrimci çabalar hep başarısızlıkla sonuçlandı. San Diego Scripps Enstitüsü'nden ünlü jeokimyacı Jeffrey Bada, evrimci *Earth* dergisinde 1998 yılında yayınlanan bir makalede bu gerçeği şöyle kabul eder:

> Bugün, 20. yüzyılı geride bırakırken, hala, 20. yüzyıla girdiğimizde sahip olduğumuz en büyük çözülmemiş problemle karşı karşıyayız: Hayat yeryüzünde nasıl başladı?[47]

Hayatın Kompleks Yapısı

Evrim teorisinin hayatın kökeni konusunda bu denli büyük bir açmaza girmesinin başlıca nedeni, en basit sanılan canlı yapıların bile olağanüstü derecede kompleks yapılara sahip olmasıdır. Canlı hücresi, insanoğlunun yaptığı bütün teknolojik ürünlerden

daha komplekstir. Öyle ki bugün dünyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile cansız maddeler biraraya getirilerek canlı bir hücre üretilememektedir.

Bir hücrenin meydana gelmesi için gereken şartlar, asla rastlantılarla açıklanamayacak kadar fazladır. Hücrenin en temel yapı taşı olan proteinlerin rastlantısal olarak sentezlenme ihtimali; 500 aminoasitlik ortalama bir protein için, 10^{950}'de 1'dir. Ancak matematikte 10^{50}'de 1'den küçük olasılıklar pratik olarak "imkansız" sayılır. Hücrenin çekirdeğinde yer alan ve genetik bilgiyi saklayan DNA molekülü ise, inanılmaz bir bilgi bankasıdır. İnsan DNA'sının içerdiği bilginin, eğer kağıda dökülmeye kalkılsa, 500'er sayfadan oluşan 900 ciltlik bir kütüphane oluşturacağı hesaplanmaktadır.

Bu noktada çok ilginç bir ikilem daha vardır: DNA, yalnız birtakım özelleşmiş proteinlerin (enzimlerin) yardımı ile eşlenebilir. Ama bu enzimlerin sentezi de ancak DNA'daki bilgiler doğrultusunda gerçekleşir. Birbirine bağımlı olduklarından, eşlemenin meydana gelebilmesi için ikisinin de aynı anda var olmaları gerekir. Bu ise, hayatın kendiliğinden oluştuğu senaryosunu çıkmaza sokmaktadır. San Diego California Üniversitesi'nden ünlü evrimci Prof. Leslie Orgel, *Scientific American* dergisinin Ekim 1994 tarihli sayısında bu gerçeği şöyle itiraf eder:

> Son derece kompleks yapılara sahip olan proteinlerin ve nükleik asitlerin (RNA ve DNA) aynı yerde ve aynı zamanda rastlantısal olarak oluşmaları aşırı derecede ihtimal dışıdır. Ama bunların birisi olmadan diğerini elde etmek de mümkün değildir. Dolayısıyla insan, yaşamın kimyasal yollarla ortaya çıkmasının asla mümkün olmadığı sonucuna varmak zorunda kalmaktadır.[6]

Kuşkusuz eğer hayatın kör tesadüfler neticesinde kendi kendine ortaya çıkması imkansız ise, bu durumda hayatın yaratıldığını kabul etmek gerekir. Bu gerçek, en temel amacı Yaratılış'ı reddetmek olan evrim teorisini açıkça geçersiz kılmaktadır.

Evrimin Hayali Mekanizmaları

Darwin'in teorisini geçersiz kılan ikinci büyük nokta, teorinin "evrim mekanizmaları" olarak öne sürdüğü iki kavramın da gerçekte hiçbir evrimleştirici güce sahip olmadığının anlaşılmış olmasıdır.

Darwin, ortaya attığı evrim iddiasını tamamen "doğal seleksiyon" mekanizmasına bağlamıştı. Bu mekanizmaya verdiği önem, kitabının isminden de açıkça anlaşılıyordu: *Türlerin Kökeni, Doğal Seleksiyon Yoluyla...*

Doğal seleksiyon, doğal seçme demektir. Doğadaki yaşam mücadelesi içinde, doğal şartlara uygun ve güçlü canlıların hayatta kalacağı düşüncesine dayanır. Örneğin yırtıcı hayvanlar tarafından tehdit edilen bir geyik sürüsünde, daha hızlı koşabilen geyikler hayatta kalacaktır. Böylece geyik sürüsü, hızlı ve güçlü bireylerden oluşacaktır. Ama elbette bu mekanizma, geyikleri evrimleştirmez, onları başka bir canlı türüne, örneğin atlara dönüştürmez. Dolayısıyla doğal seleksiyon mekanizması hiçbir evrimleştirici güce sahip değildir. Darwin de bu gerçeğin farkındaydı ve Türlerin Kökeni adlı kitabında *"Faydalı değişiklikler oluşmadığı sürece doğal seleksiyon hiçbir şey yapamaz"* demek zorunda kalmıştı.[48]

Lamarck'ın Etkisi

Peki bu "faydalı değişiklikler" nasıl oluşabilirdi? Darwin, kendi döneminin ilkel bilim anlayışı içinde, bu soruyu Lamarck'a dayanarak cevaplamaya çalışmıştı. Darwin'den önce yaşamış olan Fransız biyolog Lamarck'a göre, canlılar yaşamları sırasında geçirdikleri fiziksel değişiklikleri sonraki nesle aktarıyorlar, nesilden nesile biriken bu özellikler sonucunda yeni türler ortaya çıkıyordu. Örneğin Lamarck'a göre zürafalar ceylanlardan türemişlerdi, yüksek ağaçların yapraklarını yemek için çabalarken nesilden nesile boyunları uzamıştı.

Darwin de benzeri örnekler vermiş, örneğin Türlerin Kökeni adlı kitabında, yiyecek bulmak için suya giren bazı ayıların zamanla balinalara dönüştüğünü iddia etmişti.[49]

Ama Mendel'in keşfettiği ve 20. yüzyılda gelişen genetik bilimiyle kesinleşen kalıtım kanunları, kazanılmış özelliklerin sonraki nesillere aktarılması efsanesini kesin olarak yıktı. Böylece doğal seleksiyon "tek başına" ve dolayısıyla tümüyle etkisiz bir mekanizma olarak kalmış oluyordu.

Neo-Darwinizm ve Mutasyonlar

Darwinistler ise bu duruma bir çözüm bulabilmek için 1930'ların sonlarında, "Modern Sentetik Teori"yi ya da daha yaygın ismiyle neo-Darwinizm'i ortaya attılar. Neo-Darwinizm, doğal seleksiyonun yanına "faydalı değişiklik sebebi" olarak mutasyonları, yani canlıların genlerinde radyasyon gibi dış etkiler ya da kopyalama hataları sonucunda oluşan bozulmaları ekledi.

Bugün de hala bilimsel olarak geçersiz olduğunu bilmelerine rağmen, Darwinistlerin savunduğu model neo-Darwinizm'dir. Teori, yeryüzünde bulunan milyonlarca canlı türünün, bu canlıların, kulak, göz, akciğer, kanat gibi sayısız kompleks organlarının "mutasyonlara", yani genetik bozukluklara dayalı bir süreç sonucunda oluştuğunu iddia etmektedir. Ama teoriyi çaresiz bırakan açık bir bilimsel gerçek vardır: Mutasyonlar canlıları geliştirmezler, aksine her zaman için canlılara zarar verirler.

Bunun nedeni çok basittir: DNA çok kompleks bir düzene sahiptir. Bu molekül üzerinde oluşan herhangi bir tesadüfi etki ancak zarar verir. Amerikalı genetikçi B. G. Ranganathan bunu şöyle açıklar:

> Mutasyonlar küçük, rasgele ve zararlıdırlar. Çok ender olarak meydana gelirler ve en iyi ihtimalle etkisizdirler. Bu üç özellik, mutasyonların evrimsel bir gelişme meydana getiremeyeceğini gösterir. Zaten yüksek derecede özelleşmiş bir organizmada meydana gelebilecek rastlantısal bir değişim, ya etkisiz olacaktır ya da zararlı. Bir kol saatinde meydana

gelecek rasgele bir değişim kol saatini geliştirmeyecektir. Ona büyük ihtimalle zarar verecek veya en iyi ihtimalle etkisiz olacaktır. Bir deprem bir şehri geliştirmez, ona yıkım getirir.[50]

Nitekim bugüne kadar hiçbir yararlı, yani genetik bilgiyi geliştiren mutasyon örneği gözlemlenmedi. Tüm mutasyonların zararlı olduğu görüldü. Anlaşıldı ki, evrim teorisinin "evrim mekanizması" olarak gösterdiği mutasyonlar, gerçekte canlıları sadece tahrip eden, sakat bırakan genetik olaylardır. (İnsanlarda mutasyonun en sık görülen etkisi de kanserdir.) Elbette tahrip edici bir mekanizma "evrim mekanizması" olamaz. Doğal seleksiyon ise, Darwin'in de kabul ettiği gibi, "tek başına hiçbir şey yapamaz." Bu gerçek bizlere doğada hiçbir "evrim mekanizması" olmadığını göstermektedir. Evrim mekanizması olmadığına göre de, evrim denen hayali süreç yaşanmış olamaz.

Fosil Kayıtları: Ara Formlardan Eser Yok

Evrim teorisinin iddia ettiği senaryonun yaşanmamış olduğunun en açık göstergesi ise fosil kayıtlarıdır.

Evrim teorisinin bilim dışı iddiasına göre bütün canlılar birbirlerinden türemişlerdir. Önceden var olan bir canlı türü, zamanla bir diğerine dönüşmüş ve bütün türler bu şekilde ortaya çıkmışlardır. Teoriye göre bu dönüşüm yüz milyonlarca yıl süren uzun bir zaman dilimini kapsamış ve kademe kademe ilerlemiştir.

Bu durumda, iddia edilen uzun dönüşüm süreci içinde sayısız "ara türler"in oluşmuş ve yaşamış olmaları gerekir.

Örneğin geçmişte, balık özelliklerini taşımalarına rağmen, bir yandan da bazı sürüngen özellikleri kazanmış olan yarı balık-yarı sürüngen canlılar yaşamış olmalıdır. Ya da sürüngen özelliklerini taşırken, bir yandan da bazı kuş özellikleri kazanmış sürüngen-kuşlar ortaya çıkmış olmalıdır. Bunlar, bir geçiş sürecinde oldukları için de, sakat, eksik, kusurlu canlılar olmalıdır. Evrimciler geçmişte yaşamış olduklarına inandıkları bu hayali varlıklara "ara-geçiş formu" adını verirler.

Eğer gerçekten bu tür canlılar geçmişte yaşamışlarsa bunların sayılarının ve çeşitlerinin milyonlarca hatta milyarlarca olması gerekir. Ve bu garip canlıların kalıntılarına mutlaka fosil kayıtlarında rastlanması gerekir. Darwin, *Türlerin Kökeni*'nde bunu şöyle açıklamıştır:

> Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız ara-geçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır... Bunların yaşamış olduklarının kanıtları da sadece fosil kalıntıları arasında bulunabilir.[51]

Ancak bu satırları yazan Darwin, bu ara formların fosillerinin bir türlü bulunamadığının da farkındaydı. Bunun teorisi için büyük bir açmaz oluşturduğunu görüyordu. Bu yüzden, *Türlerin Kökeni* kitabının "Teorinin Zorlukları" (Difficulties on Theory) adlı bölümünde şöyle yazmıştı:

> Eğer gerçekten türler öbür türlerden yavaş gelişmelerle türemişse, neden sayısız ara geçiş formuna rastlamıyoruz? Neden bütün doğa bir karmaşa halinde değil de, tam olarak tanımlanmış

ve yerli yerinde? Sayısız ara geçiş formu olmalı, fakat niçin yeryüzünün sayılamayacak kadar çok katmanında gömülü olarak bulamıyoruz... Niçin her jeolojik yapı ve her tabaka böyle bağlantılarla dolu değil? Jeoloji iyi derecelendirilmiş bir süreç ortaya çıkarmamaktadır ve belki de bu benim teorime karşı ileri sürülecek en büyük itiraz olacaktır.[52]

Darwin'in Yıkılan Umutları

Ancak 19. yüzyılın ortasından bu yana dünyanın dört bir yanında hummalı fosil araştırmaları yapıldığı halde bu ara geçiş formlarına rastlanamamıştır. Yapılan kazılarda ve araştırmalarda elde edilen bütün bulgular, evrimcilerin beklediklerinin aksine, canlıların yeryüzünde birdenbire, eksiksiz ve kusursuz bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermiştir. Ünlü İngiliz paleontolog (fosil bilimci) Derek W. Ager, bir evrimci olmasına karşın bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Sorunumuz şudur: Fosil kayıtlarını detaylı olarak incelediğimizde, türler ya da sınıflar seviyesinde olsun, sürekli olarak aynı gerçekle karşılaşırız; kademeli evrimle gelişen değil, aniden yeryüzünde oluşan gruplar görürüz.[53]

Yani fosil kayıtlarında, tüm canlı türleri, aralarında hiçbir geçiş formu olmadan eksiksiz biçimleriyle aniden ortaya çıkmaktadırlar. Bu, Darwin'in öngörülerinin tam aksidir. Dahası, bu canlı türlerinin yaratıldıklarını gösteren çok güçlü bir delildir. Çünkü bir canlı türünün, kendisinden evrimleştiği hiçbir atası olmadan, bir anda ve kusursuz olarak ortaya çıkmasının tek açıklaması, o türün yaratılmış olmasıdır. Bu gerçek, ünlü evrimci biyolog Douglas Futuyma tarafından da kabul edilir:

Yaratılış ve evrim, yaşayan canlıların kökeni hakkında yapılabilecek yegane iki açıklamadır. Canlılar dünya üzerinde ya tamamen mükemmel ve eksiksiz bir biçimde ortaya çıkmışlardır ya da böyle olmamıştır. Eğer böyle olmadıysa, bir değişim süreci sayesinde kendilerinden önce var olan bazı canlı türlerinden evrimleşerek meydana gelmiş olmalıdırlar. Ama eğer eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıkmışlarsa, o halde sonsuz güç sahibi bir akıl tarafından yaratılmış olmaları gerekir.[54]

Fosiller ise, canlıların yeryüzünde eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermektedir. Yani "türlerin kökeni", Darwin'in sandığının aksine, evrim değil Yaratılıştır.

İnsanın Evrimi Masalı

Evrim teorisini savunanların en çok gündeme getirdikleri konu, insanın kökeni konusudur. Bu konudaki Darwinist iddia, insanın sözde maymunsu birtakım yaratıklardan geldiğini varsayar. 4-5 milyon yıl önce başladığı varsayılan bu süreçte,

insan ile hayali ataları arasında bazı "ara form"ların yaşadığı iddia edilir. Gerçekte tümüyle hayali olan bu senaryoda dört temel "kategori" sayılır:

1) Australopithecus

2) Homo habilis

3) Homo erectus

4) Homo sapiens

Evrimciler, insanların sözde ilk maymunsu atalarına "güney maymunu" anlamına gelen "*Australopithecus*" ismini verirler. Bu canlılar gerçekte soyu tükenmiş bir maymun türünden başka bir şey değildir. Lord Solly Zuckerman ve Prof. Charles Oxnard gibi İngiltere ve ABD'den dünyaca ünlü iki anatomistin *Australopithecus* örnekleri üzerinde yaptıkları çok geniş kapsamlı çalışmalar, bu canlıların sadece soyu tükenmiş bir maymun türüne ait olduklarını ve insanlarla hiçbir benzerlik taşımadıklarını göstermiştir.[55]

Evrimciler insan evriminin bir sonraki safhasını da, "homo" yani insan olarak sınıflandırırlar. İddiaya göre homo serisindeki canlılar, *Australopithecuslar*'dan daha gelişmişlerdir. Evrimciler, bu farklı canlılara ait fosilleri ardı ardına dizerek hayali bir evrim şeması oluştururlar. Bu şema hayalidir, çünkü gerçekte bu farklı sınıfların arasında evrimsel bir ilişki olduğu asla ispatlanamamıştır. Evrim teorisinin 20. yüzyıldaki en önemli savunucularından biri olan Ernst Mayr, "*Homo sapiens*'e uzanan zincir gerçekte kayıptır" diyerek bunu kabul eder. [56]

Evrimciler "*Australopithecus* > *Homo habilis* > *Homo erectus* > *Homo sapiens*" sıralamasını yazarken, bu türlerin her birinin, bir sonrakinin atası olduğu izlenimini verirler. Oysa paleoantropologların son bulguları, *Australopithecus, Homo habilis* ve *Homo erectus*'un dünyanın farklı bölgelerinde aynı dönemlerde yaşadıklarını göstermektedir.[57]

Dahası *Homo erectus* sınıflamasına ait insanların bir bölümü çok modern zamanlara kadar yaşamışlar, *Homo sapiens neandertalensis* ve *Homo sapiens sapiens* (insan) ile aynı ortamda yan yana bulunmuşlardır.[58]

Bu ise elbette bu sınıfların birbirlerinin ataları oldukları iddiasının geçersizliğini açıkça ortaya koymaktadır. Harvard Üniversitesi paleontologlarından Stephen Jay Gould, kendisi de bir evrimci olmasına karşın, Darwinist teorinin içine girdiği bu çıkmazı şöyle açıklar:

> Eğer birbiri ile paralel bir biçimde yaşayan üç farklı hominid (insanımsı) çizgisi varsa, o halde bizim soy ağacımıza ne oldu? Açıktır ki, bunların biri diğerinden gelmiş olamaz. Dahası, biri diğeriyle karşılaştırıldığında evrimsel bir gelişme trendi göstermemektedirler.[59]

Kısacası, medyada ya da ders kitaplarında yer alan hayali birtakım "yarı maymun, yarı insan" canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir.

Bu konuyu uzun yıllar inceleyen, özellikle *Australopithecus* fosilleri üzerinde 15 yıl araştırma yapan İngiltere'nin en ünlü ve saygın bilim adamlarından Lord Solly Zuckerman, bir evrimci olmasına rağmen, ortada maymunsu canlılardan insana uzanan gerçek bir soy ağacı olmadığı sonucuna varmıştır.

Zuckerman bir de ilginç bir "bilim skalası" yapmıştır. Bilimsel olarak kabul ettiği bilgi dallarından, bilim dışı olarak kabul ettiği bilgi dallarına kadar bir yelpaze oluşturmuştur. Zuckerman'ın bu tablosuna göre en "bilimsel" -yani somut verilere dayanan- bilgi dalları kimya ve fiziktir. Yelpazede bunlardan sonra biyoloji bilimleri, sonra da sosyal bilimler gelir. Yelpazenin en ucunda, yani en "bilim dışı" sayılan kısımda ise, Zuckerman'a göre, telepati, altıncı his gibi "duyum ötesi algılama" kavramları ve bir de "insanın evrimi" vardır! Zuckerman, yelpazenin bu ucunu şöyle açıklar:

> Objektif gerçekliğin alanından çıkıp da, biyolojik bilim olarak varsayılan bu alanlara -yani duyum ötesi algılamaya ve insanın fosil tarihinin yorumlanmasına- girdiğimizde, evrim teorisine inanan bir kimse için herşeyin mümkün olduğunu görürüz. Öyle ki teorilerine kesinlikle inanan bu kimselerin çelişkili bazı yargıları aynı anda kabul etmeleri bile mümkündür.[60]

İşte insanın evrimi masalı da, teorilerine körü körüne inanan birtakım insanların buldukları bazı fosilleri ön yargılı bir biçimde yorumlamalarından ibarettir.

Darwin Formülü!

Şimdiye kadar ele aldığımız tüm teknik delillerin yanında, isterseniz evrimcilerin nasıl saçma bir inanışa sahip olduklarını bir de çocukların bile anlayabileceği kadar açık bir örnekle özetleyelim.

Evrim teorisi canlılığın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedir. Dolayısıyla bu akıl dışı iddiaya göre cansız ve şuursuz atomlar biraraya gelerek önce hücreyi oluşturmuşlardır ve sonrasında aynı atomlar bir şekilde diğer canlıları ve insanı meydana getirmişlerdir. şimdi düşünelim; canlılığın yapıtaşı olan karbon, fosfor, azot, potasyum gibi elementleri biraraya getirdiğimizde bir yığın oluşur. Bu atom yığını, hangi işlemden geçirilirse geçirilsin, tek bir canlı oluşturamaz. İsterseniz bu konuda bir "deney" tasarlayalım ve evrimcilerin aslında savundukları, ama yüksek sesle dile getiremedikleri iddiayı onlar adına "Darwin Formülü" adıyla inceleyelim:

Evrimciler, çok sayıda büyük varilin içine canlılığın yapısında bulunan fosfor, azot, karbon, oksijen, demir, magnezyum gibi elementlerden bol miktarda koysunlar. Hatta normal şartlarda bulunmayan ancak bu karışımın içinde bulunmasını gerekli gördükleri malzemeleri de bu varillere eklesinler. Karışımların içine, istedikleri kadar amino asit, istedikleri kadar da (bir tekinin bile rastlantısal oluşma ihtimali 10-950 olan) protein doldursunlar. Bu karışımlara istedikleri oranda ısı ve nem versinler. Bunları istedikleri gelişmiş cihazlarla karıştırsınlar. Varillerin başına da dünyanın önde gelen bilim adamlarını koysunlar. Bu uzmanlar babadan oğula, kuşaktan kuşağa aktararak nöbetleşe milyarlarca, hatta trilyonlarca sene sürekli varillerin başında beklesinler. Bir canlının oluşması için hangi şartların var olması gerektiğine inanılıyorsa hepsini kullanmak serbest olsun. Ancak, ne yaparlarsa yapsınlar o varillerden kesinlikle bir canlı çıkartamazlar. Zürafaları, aslanları, arıları, kanaryaları, bülbülleri, papağanları, atları, yunusları, gülleri, orkideleri, zambakları, karanfilleri, muzları, portakalları, elmaları, hurmaları, domatesleri, kavunları, karpuzları, incirleri, zeytinleri, üzümleri, şeftalileri,

tavus kuşlarını, sülünleri, renk renk kelebekleri ve bunlar gibi milyonlarca canlı türünden hiçbirini oluşturamazlar. Değil burada birkaçını saydığımız bu canlı varlıkları, bunların tek bir hücresini bile elde edemezler. Kısacası, bilinçsiz atomlar biraraya gelerek hücreyi oluşturamazlar. Sonra yeni bir karar vererek bir hücreyi ikiye bölüp, sonra art arda başka kararlar alıp, elektron mikroskobunu bulan, sonra kendi hücre yapısını bu mikroskop altında izleyen profesörleri oluşturamazlar. Madde, ancak Allah'ın üstün yaratmasıyla hayat bulur.

Bunun aksini iddia eden evrim teorisi ise, akla tamamen aykırı bir safsatadır. Evrimcilerin ortaya attığı iddialar üzerinde biraz bile düşünmek, üstteki örnekte olduğu gibi, bu gerçeği açıkça gösterir.

Göz ve Kulaktaki Teknoloji

Evrim teorisinin kesinlikle açıklama getiremeyeceği bir diğer konu ise göz ve kulaktaki üstün algılama kalitesidir. Gözle ilgili konuya geçmeden önce "Nasıl görürüz?" sorusuna kısaca cevap verelim. Bir cisimden gelen ışınlar, gözde retinaya ters olarak düşer. Bu ışınlar, buradaki hücreler tarafından elektrik sinyallerine dönüştürülür ve beynin arka kısmındaki görme merkezi denilen küçücük bir noktaya ulaşır. Bu elektrik sinyalleri bir dizi işlemden sonra beyindeki bu merkezde görüntü olarak algılanır. Bu bilgiden sonra şimdi düşünelim:

Beyin ışığa kapalıdır. Yani beynin içi kapkaranlıktır, ışık beynin bulunduğu yere kadar giremez. Görüntü merkezi denilen yer kapkaranlık, ışığın asla ulaşmadığı, belki de hiç karşılaşmadığınız kadar karanlık bir yerdir. Ancak siz bu zifiri karanlıkta ışıklı, pırıl pırıl bir dünyayı seyretmektesiniz.

Üstelik bu o kadar net ve kaliteli bir görüntüdür ki 21. yüzyıl teknolojisi bile her türlü imkana rağmen bu netliği sağlayamamıştır. Örneğin şu anda okuduğunuz kitaba, kitabı tutan ellerinize bakın, sonra başınızı kaldırın ve çevrenize bakın. şu anda gördüğünüz netlik ve kalitedeki bu görüntüyü başka bir yerde gördünüz mü? Bu kadar net bir görüntüyü size dünyanın bir numaralı televizyon şirketinin ürettiği en gelişmiş televizyon ekranı dahi veremez. 100 yıldır binlerce mühendis bu netliğe ulaşmak için çalışmaktadır. Bunun için fabrikalar, dev tesisler kurulmakta, araştırmalar yapılmakta, planlar ve tasarımlar geliştirilmektedir. Yine bir TV ekranına bakın, bir de şu anda elinizde tuttuğunuz bu kitaba. Arada büyük bir netlik ve kalite farkı olduğunu göreceksiniz. Üstelik, TV ekranı size iki boyutlu bir görüntü gösterir, oysa siz üç boyutlu, derinlikli bir perspektifi izlemektesiniz.

Uzun yıllardır on binlerce mühendis üç boyutlu TV yapmaya, gözün görme kalitesine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Evet, üç boyutlu bir televizyon sistemi yapabildiler ama onu da gözlük takmadan üç boyutlu görmek mümkün değil, kaldı ki bu suni bir üç boyuttur. Arka taraf daha bulanık, ön taraf ise kağıttan dekor gibi durur. Hiçbir zaman gözün gördüğü kadar net ve kaliteli bir görüntü oluşmaz. Kamerada da, televizyonda da mutlaka görüntü kaybı meydana gelir.

İşte evrimciler, bu kaliteli ve net görüntüyü oluşturan mekanizmanın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedirler. şimdi biri size, odanızda duran televizyon tesadüfler sonucunda oluştu, atomlar biraraya geldi ve bu görüntü oluşturan aleti meydana getirdi dese ne düşünürsünüz? Binlerce kişinin biraraya gelip yapamadığını şuursuz atomlar nasıl yapsın?

Gözün gördüğünden daha ilkel olan bir görüntüyü oluşturan alet tesadüfen oluşamıyorsa, gözün ve gözün gördüğü görüntünün de tesadüfen oluşamayacağı çok açıktır. Aynı durum kulak için de geçerlidir. Dış kulak, çevredeki sesleri kulak kepçesi vasıtasıyla toplayıp orta kulağa iletir; orta kulak aldığı ses titreşimlerini güçlendirerek iç kulağa aktarır; iç kulak da bu titreşimleri elektrik sinyallerine dönüştürerek beyne gönderir. Aynen görmede olduğu gibi duyma işlemi de beyindeki duyma merkezinde gerçekleşir. Gözdeki durum kulak için de geçerlidir, yani beyin, ışık gibi sese de kapalıdır, ses geçirmez. Dolayısıyla dışarısı ne kadar gürültülü de olsa beynin içi tamamen sessizdir. Buna rağmen en net sesler beyinde algılanır. Ses geçirmeyen beyninizde bir orkestranın senfonilerini dinlersiniz, kalabalık bir ortamın tüm gürültüsünü duyarsınız. Ama o anda hassas bir cihazla beyninizin içindeki ses düzeyi ölçülse, burada keskin bir sessizliğin hakim olduğu görülecektir.

Net bir görüntü elde edebilmek ümidiyle teknoloji nasıl kullanılıyorsa, ses için de aynı çabalar onlarca yıldır sürdürülmektedir. Ses kayıt cihazları, müzik setleri, birçok elektronik alet, sesi algılayan müzik sistemleri bu çalışmalardan bazılarıdır. Ancak, tüm teknolojiye, bu teknolojide çalışan binlerce mühendise ve uzmana rağmen kulağın oluşturduğu netlik ve kalitede bir sese ulaşılamamıştır. En büyük müzik sistemi şirketinin ürettiği en kaliteli müzik setini düşünün. Sesi kaydettiğinde mutlaka sesin bir kısmı kaybolur veya az da olsa mutlaka parazit oluşur veya müzik setini açtığınızda daha müzik başlamadan bir cızırtı mutlaka duyarsınız. Ancak insan vücudundaki teknolojinin ürünü olan sesler son derece net ve kusursuzdur. Bir insan kulağı, hiçbir zaman müzik setinde olduğu gibi cızırtılı veya parazitli algılamaz; ses ne ise tam ve net bir biçimde onu algılar. Bu durum, insan yaratıldığı günden bu yana böyledir. Şimdiye kadar insanoğlunun yaptığı hiçbir görüntü ve ses cihazı, göz ve kulak kadar hassas ve başarılı birer algılayıcı olamamıştır. Ancak görme ve işitme olayında, tüm bunların ötesinde, çok büyük bir gerçek daha vardır.

Beynin İçinde Gören ve Duyan fiuur Kime Aittir?

Beynin içinde, ışıl ışıl renkli bir dünyayı seyreden, senfonileri, kuşların cıvıltılarını dinleyen, gülü koklayan kimdir?

İnsanın gözlerinden, kulaklarından, burnundan gelen uyarılar, elektrik sinyali olarak beyne gider. Biyoloji, fizyoloji veya biyokimya kitaplarında bu görüntünün beyinde nasıl oluştuğuna dair birçok detay okursunuz. Ancak, bu konu hakkındaki en önemli gerçeğe hiçbir yerde rastlayamazsınız: Beyinde, bu elektrik sinyallerini görüntü, ses, koku ve his olarak algılayan kimdir?

Beynin içinde göze, kulağa, burna ihtiyaç duymadan tüm bunları algılayan bir şuur bulunmaktadır. Bu şuur kime aittir?

Elbette bu şuur beyni oluşturan sinirler, yağ tabakası ve sinir hücrelerine ait değildir. İşte bu yüzden, herşeyin maddeden ibaret olduğunu zanneden Darwinist-materyalistler bu sorulara hiçbir cevap verememektedirler. Çünkü bu şuur, Allah'ın yaratmış olduğu ruhtur. Ruh, görüntüyü seyretmek için göze, sesi duymak için kulağa ihtiyaç duymaz. Bunların da ötesinde düşünmek için beyne ihtiyaç duymaz.

Bu açık ve ilmi gerçeği okuyan her insanın, beynin içindeki birkaç santimetreküplük, kapkaranlık mekana tüm kainatı üç boyutlu, renkli, gölgeli ve ışıklı olarak sığdıran yüce Allah'ı düşünüp, O'ndan korkup, O'na sığınması gerekir.

Materyalist Bir İnanç

Buraya kadar incelediklerimiz, evrim teorisinin bilimsel bulgularla açıkça çelişen bir iddia olduğunu göstermektedir. Teorinin hayatın kökeni hakkındaki iddiası bilime aykırıdır, öne sürdüğü evrim mekanizmalarının hiçbir evrimleştirici etkisi yoktur ve fosiller teorinin gerektirdiği ara formların yaşamadıklarını göstermektedir. Bu durumda, elbette, evrim teorisinin bilime aykırı bir düşünce olarak bir kenara atılması gerekir. Nitekim tarih boyunca dünya merkezli evren modeli gibi pek çok düşünce, bilimin gündeminden çıkarılmıştır. Ama evrim teorisi ısrarla bilimin gündeminde tutulmaktadır. Hatta bazı insanlar teorinin eleştirilmesini "bilime saldırı" olarak göstermeye bile çalışmaktadırlar. Peki neden?..

Bu durumun nedeni, evrim teorisinin bazı çevreler için, kendisinden asla vazgeçilemeyecek dogmatik bir inanış oluşudur. Bu çevreler, materyalist felsefeye körü körüne bağlıdırlar ve Darwinizm'i de doğaya getirilebilecek yegane materyalist açıklama olduğu için benimsemektedirler.

Bazen bunu açıkça itiraf da ederler. Harvard Üniversitesi'nden ünlü bir genetikçi ve aynı zamanda önde gelen bir evrimci olan Richard Lewontin, "önce materyalist, sonra bilim adamı" olduğunu şöyle itiraf etmektedir:

> Bizim materyalizme bir inancımız var, 'a priori' (önceden kabul edilmiş, doğru varsayılmış) bir inanç bu. Bizi dünyaya materyalist bir açıklama getirmeye zorlayan şey, bilimin yöntemleri ve kuralları değil. Aksine, materyalizme olan 'a priori' bağlılığımız nedeniyle, dünyaya materyalist bir açıklama getiren araştırma yöntemlerini ve kavramları kurguluyoruz. Materyalizm mutlak doğru olduğuna göre de, İlahi bir açıklamanın sahneye girmesine izin veremeyiz.[61]

Bu sözler, Darwinizm'in, materyalist felsefeye bağlılık uğruna yaşatılan bir dogma olduğunun açık ifadeleridir. Bu dogma, maddeden başka hiçbir varlık olmadığını varsayar. Bu nedenle de cansız, bilinçsiz maddenin, hayatı var ettiğine inanır. Milyonlarca farklı canlı türünün; örneğin kuşların, balıkların, zürafaların, kaplanların, böceklerin, ağaçların, çiçeklerin, balinaların ve insanların maddenin kendi içindeki etkileşimlerle, yani yağan yağmurla, çakan şimşekle, cansız maddenin içinden oluştuğunu kabul eder. Gerçekte ise bu, hem akla hem bilime aykırı bir kabuldür. Ama Darwinistler

kendilerince Allah'ın apaçık olan varlığını kabul etmemek için, bu akıl ve bilim dışı kabulü cehaletle savunmaya devam etmektedirler.

Canlıların kökenine materyalist bir ön yargı ile bakmayan insanlar ise, şu açık gerçeği görürler: Tüm canlılar, üstün bir güç, bilgi ve akla sahip olan bir Yaratıcının eseridirler. Yaratıcı, tüm evreni yoktan var eden, en kusursuz biçimde düzenleyen ve tüm canlıları yaratıp şekillendiren Allah'tır.

Evrim Teorisi Dünya Tarihinin En Etkili Büyüsüdür

Burada şunu da belirtmek gerekir ki, ön yargısız, hiçbir ideolojinin etkisi altında kalmadan, sadece aklını ve mantığını kullanan her insan, bilim ve medeniyetten uzak toplumların hurafelerini andıran evrim teorisinin inanılması imkansız bir iddia olduğunu kolaylıkla anlayacaktır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, evrim teorisine inananlar, büyük bir varilin içine birçok atomu, molekülü, cansız maddeyi dolduran ve bunların karışımından zaman içinde düşünen, akleden, buluşlar yapan profesörlerin, üniversite öğrencilerinin, Einstein, Hubble gibi bilim adamlarının, Frank Sinatra, Charlton Heston gibi sanatçıların, bunun yanı sıra ceylanların, limon ağaçlarının, karanfillerin çıkacağına inanmaktadırlar. Üstelik, bu saçma iddiaya inananlar bilim adamları, pofesörler, kültürlü, eğitimli insanlardır. Bu nedenle evrim teorisi için "dünya tarihinin en büyük ve en etkili büyüsü" ifadesini kullanmak yerinde olacaktır. Çünkü, dünya tarihinde insanların bu derece aklını başından alan, akıl ve mantıkla düşünmelerine imkan tanımayan, gözlerinin önüne sanki bir perde çekip çok açık olan gerçekleri görmelerine engel olan bir başka inanç veya iddia daha yoktur.

Bu, Afrikalı bazı kabilelerin totemlere, Sebe halkının Güneş'e tapmasından, Hz. İbrahim (as)'ın kavminin elleri ile yaptıkları putlara, Hz. Musa (as)'ın kavminin içinden bazı insanların altından yaptıkları buzağıya tapmalarından çok daha vahim ve akıl almaz bir körlüktür. Gerçekte bu durum, Allah'ın Kuran'da işaret ettiği bir akılsızlıktır. Allah, bazı insanların anlayışlarının kapanacağını ve gerçekleri görmekten aciz duruma düşeceklerini birçok ayetinde bildirmektedir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

> **Şüphesiz, inkar edenleri uyarsan da, uyarmasan da, onlar için fark etmez; inanmazlar. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azab onlaradır. (Bakara Suresi, 6-7)**
>
> **… Kalpleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)**

Allah, Hicr Suresi'nde ise bu insanların mucizeler görseler bile inanmayacak kadar büyülendiklerini şöyle bildirmektedir:

Onların üzerlerine gökyüzünden bir kapı açsak, ordan yukarı yükselseler de, mutlaka: "Gözlerimiz döndürüldü, belki biz büyülenmiş bir topluluğuz" diyeceklerdir. (Hicr Suresi, 14-15)

Bu kadar geniş bir kitlenin üzerinde bu büyünün etkili olması, insanların gerçeklerden bu kadar uzak tutulmaları ve 150 yıldır bu büyünün bozulmaması ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar hayret verici bir durumdur. Çünkü, bir veya birkaç insanın imkansız senaryolara, saçmalık ve mantıksızlıklarla dolu iddialara inanmaları anlaşılabilir. Ancak dünyanın dört bir yanındaki insanların, şuursuz ve cansız atomların ani bir kararla biraraya gelip; olağanüstü bir organizasyon, disiplin, akıl ve şuur gösterip kusursuz bir sistemle işleyen evreni, canlılık için uygun olan her türlü özelliğe sahip olan Dünya gezegenini ve sayısız kompleks sistemle donatılmış canlıları meydana getirdiğine inanmasının, "büyü"den başka bir açıklaması yoktur.

Nitekim, Allah Kuran'da, inkarcı felsefenin savunucusu olan bazı kimselerin, yaptıkları büyülerle insanları etkilediklerini Hz. Musa (as) ve Firavun arasında geçen bir olayla bizlere bildirmektedir. Hz. Musa (as), Firavun'a hak dini anlattığında, Firavun Hz. Musa (as)'a, kendi "bilgin büyücüleri" ile insanların toplandığı bir yerde karşılaşmasını söyler. Hz. Musa (as), büyücülerle karşılaştığında, büyücülere önce onların marifetlerini sergilemelerini emreder. Bu olayın anlatıldığı bir ayet şöyledir:

(Musa:) "Siz atın" dedi. (Asalarını) atıverince, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. (Araf Suresi, 116)

Görüldüğü gibi Firavun'un büyücüleri yaptıkları "aldatmacalar"la -Hz. Musa (as) ve ona inananlar dışında- insanların hepsini büyüleyebilmişlerdir. Ancak, onların attıklarına karşılık Hz. Musa (as)'ın ortaya koyduğu delil, onların bu büyüsünü, ayette bildirildiği gibi "uydurduklarını yutmuş" yani etkisiz kılmıştır:

Biz de Musa'ya: "Asanı fırlatıver" diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı. Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler. (Araf Suresi, 117-119)

Ayetlerde de bildirildiği gibi, daha önce insanları büyüleyerek etkileyen bu kişilerin yaptıklarının bir sahtekarlık olduğunun anlaşılması ile, söz konusu insanlar küçük düşmüşlerdir. Günümüzde de bir büyünün etkisiyle, bilimsellik kılıfı altında son derece saçma iddialara inanan ve bunları savunmaya hayatlarını adayanlar, eğer bu iddialardan vazgeçmezlerse gerçekler tam anlamıyla açığa çıktığında ve "büyü bozulduğunda" küçük duruma düşeceklerdir. Nitekim, yaklaşık 60 yaşına kadar evrimi savunan ve ateist bir felsefeci olan, ancak daha sonra gerçekleri gören Malcolm Muggeridge evrim teorisinin yakın gelecekte düşeceği durumu şöyle açıklamaktadır:

> Ben kendim, evrim teorisinin, özellikle uygulandığı alanlarda, geleceğin tarih kitaplarındaki en büyük espri malzemelerinden biri olacağına ikna oldum. Gelecek kuşak, bu kadar çürük ve belirsiz bir hipotezin inanılmaz bir saflıkla kabul edilmesini hayretle karşılayacaktır.[62]

Bu gelecek, uzakta değildir aksine çok yakın bir gelecekte insanlar "tesadüfler"in ilah olamayacaklarını anlayacaklar ve evrim teorisi dünya tarihinin en büyük aldatmacası

ve en şiddetli büyüsü olarak tanımlanacaktır. Bu şiddetli büyü, büyük bir hızla dünyanın dört bir yanında insanların üzerinden kalkmaya başlamıştır. Evrim aldatmacasının sırrını öğrenen birçok insan, bu aldatmacaya nasıl kandığını hayret ve şaşkınlıkla düşünmektedir.

Dediler ki: "Sen Yücesin, bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yok. Gerçekten Sen, herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olansın." (Bakara Suresi, 32)

NOTLAR

1- Alusî, Mahmud, Ruhu'l-Meânî, Beyrut, 3/133-134; Bursevî, İsmail Hakkı, Ruhu'l-Beyan, İst, 1306, 1/321 - http://www.uni-frankfurt.de/irenik/relkultur47.htm - Hüseyin Yasar: Islam Tasavvufunda Bir Kadin Olarak Meryem. Journal of Religious Culture / Journal für Religionskultur Nr. 47 (2001)
2- http://www.geocities.com/SoHo/Easel/3809/hurma.htm
3- http://www.sgp-dates.com/date.htm
4- http://www.sgp-dates.com/date.htm
5- http://www.telmedpak.com/agricultures.asp?a=agriculture&b=date_palm
6- http://www.telmedpak.com/agricultures.asp?a=agriculture&b=date_palm
7- http://198.65.147.194/English/Science/2000/7/article5.shtml
http://www.people.virginia.edu/~rjh9u/oxytocin.html
http://eilat.sci.brooklyn.cuny.edu/newnyc/DRUGS/OXYTOCIN.HTM#supplied
8- http://www.geocities.com/SoHo/Easel/3809/hurma.htm
9- http://www.yasamsaglik.com/HaberAraSonuc.asp?txtAnahtar1=Migren
http://www.autism-tr.org/hydroteraphy.htm
10- http://www.mumcu.com/html/article.php?sid=247
11- http://www.bebek.com/index.asp?bolum=12&haberid=173
Hürriyet, 08.08.2001
12- http://www.bebek.com/index.asp?bolum=4&konu=49
13- http://www.mumcu.com/html/ article.php?sid=43
14- Muhammed Halil Herras, *Faslu'l-Makal fi Ref'i İsa Hayyen ve Nüzulihi ve Katlihi'd-Deccal,* Mektebetü's Sünne, Kahire, 1990, s. 20
15- Taberi Tefsiri, İmam Taberi, cilt 2, s. 528; Cilt 1, s. 247
16- Suyuti, el-İ'lam bi Hükmi İsa, Süleymaniye Kütüphanesi, No. 1446/9; Sami Baybal, İbrahimi Dinlerde Mesih'in Dönüşü, Yediveren Kitap, Temmuz 2002, s. 238-240
17- Alusi, el-Cevabu'l Fesih, I, 835; Sami Baybal, İbrahimi Dinlerde Mesih'in Dönüşü, Yediveren Kitap, Temmuz 2002, s. 238-240
18- Ebu'l Münteha, Şerhu'l Fıkhu'l Ekber, İstanbul, 1984, s. 31; Sami Baybal, İbrahimi Dinlerde Mesih'in Dönüşü, Yediveren Kitap, Temmuz 2002, s. 238-240
19- Şınkıti, Edvaü'l Beyan, VII, 273; Sami Baybal, İbrahimi Dinlerde Mesih'in Dönüşü, Yediveren Kitap, Temmuz 2002, s. 238-240
20- Ruhu'l Meani, 7/60
21- Sünen-i Davud, Avnu'l Mabud; Nuzül-i Mesih Risalesi, Ekmel Yayıncılık, İstanbul, 1998, s. 163
22- Sünen-i Ibn-i Mace, 10/334
23- Suyuti, El Havi, 2/277
24- Suyuti, el-Havi, el-Arful Verdi fi Ahbaril Mehdi risalesi, 2/161; Nüzul-i Mesih Risalesi, Ekmel Yayıncılık, İstanbul, 1998, s. 120
25- Taberi, Camiu'l Beyan, Cilt VI, s. 19
26- Sünen-i Ebu Davud, 5/100
27- Risaletül Huruc-ül Mehdi, s. 108
28- Ali B. Hüsameddin el-Muttaki, Kitab-ül Burhan Fi Alamet-il Mehdiyy-il Ahir zaman, sf. 89
29- Ali B. Hüsameddin el-Muttaki, Kitab-ül Burhan Fi Alamet-il Mehdiyy-il Ahir Zaman, sf. 88
30- Kastamonu Lahikası, s. 33
31- Kıyamet Alametleri, Medineli Allame Muhammed b. Resul el-Hüseyni el-Berzenci, Pamuk Yayıncılık, İstanbul, 2002, s. 299
32- Suyuti, el-Keşfu an Mücavezeti Hazihil Ümmeti el-Elfu, el-havi lil Fetavi, Suyuti. 2/248, tefsiri Ruhul Beyan. Bursevi. (Arapça) 4/262, Ahmed bin Hanbel, Kitâbu'l-İlel, sh. 89
33- Müslim, Rada 64, (1467); Nesai, Nikah 15, (6,69); *Kütüb-i Sitte, Muhtasarı Tercüme ve Şerhi,* Prof. Dr. İbrahim Canan, 15. cilt, Akçağ Yayınları, Ankara, s. 514
34- Nesai, Tirmizi ve Hakim'in de yaklaşık anlamda rivayetleri vardır.; Huccetü'l İslam İmam Gazali, İhya'u Ulum'id-din, 2. cilt, Çeviri: Dr. Sıtkı Gülle, Huzur Yayınevi, İstanbul 1998, s. 105)
35- Tirmizi; Huccetü'l İslam İmam Gazali, İhya'u Ulum'id-din, 2. cilt, Çeviri: Dr. Sıtkı Gülle, Huzur Yayınevi, İstanbul 1998, s. 10
36- http://www.diyanet.gov.tr/hutbeler/30032001.html
37- G. Ahmed Ziyaüddin, *Ramuz El Hadis,* 2. cilt, Gonca Yayınevi, İstanbul, 1997, 531/7
38- *Kütüb-i Sitte, Muhtasarı Tercüme ve Şerhi,* Prof. Dr. İbrahim Canan, 2. cilt, Akçağ Yayınları, Ankara, s. 328
39- Risale-i Nur Külliyatı, 21. Lema, s. 668
40- *Risale-i Nur Külliyatı,* 20. Lema, s. 662-663
41- *Risale-i Nur Külliyatı*, Barla Lâhikası, s. 78
42- Kütüb-i Sitte Ebu Saidu'l – Hudri r.a. 1. cilt, s. 89
43- Sidney Fox, Klaus Dose, *Molecular Evolution and The Origin of Life*, New York: Marcel Dekker, 1977, s. 2.
44- Alexander I. Oparin, *Origin of Life*, (1936) New York, Dover Publications, 1953 (Reprint), s. 196.
45- "New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life", *Bulletin of the American Meteorological Society*, c. 63, Kasım 1982, s. 1328-1330.

46- Stanley Miller, Molecular Evolution of Life: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules, 1986, s. 7.
47- Jeffrey Bada, *Earth,* Şubat 1998, s. 40.
6. Leslie E. Orgel, *The Origin of Life on Earth*, Scientific American, c. 271, Ekim 1994, s. 78.
48- Charles Darwin, *The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition*, Harvard University Press, 1964, s. 189.
49- Charles Darwin, *The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition*, Harvard University Press, 1964, s. 184.
50- B. G. Ranganathan, *Origins?*, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988.
51- Charles Darwin, *The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition*, Harvard University Press, 1964, s. 179.
52- Charles Darwin, *The Origin of Species*, s. 172, 280.
53- Derek A. Ager, *"The Nature of the Fossil Record"*, Proceedings of the British Geological Association, c. 87, 1976, s. 133.
54- Douglas J. Futuyma, *Science on Trial*, New York: Pantheon Books, 1983. s. 197.
55- Solly Zuckerman, *Beyond The Ivory Tower,* New York: Toplinger Publications, 1970, ss. 75-94; Charles E. Oxnard, *"The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt"*, Nature, c. 258, s. 389.
56- J. Rennie, *"Darwin's Current Bulldog: Ernst Mayr"*, Scientific American, Aralık 1992
57- Alan Walker, *Science*, c. 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, *Physical Antropology,* 1. baskı, New York: J. B. Lipincott Co., 1970, s. 221; M. D. Leakey, Olduvai Gorge, c. 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, s. 272.
58- *Time*, Kasım 1996.
59- S. J. Gould, *Natural History*, c. 85, 1976, s. 30.
60- Solly Zuckerman, *Beyond The Ivory Tower*, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 19.
61- Richard Lewontin, *"The Demon-Haunted World"*, The New York Review of Books, 9 Ocak, 1997, s. 28.
62- Malcolm Muggeridge, The End of Christendom, Grand Rapids: Eerdmans, 1980, s. 43.

ARKA KAPAK YAZISI

Allah Kuran'da, peygamberlerin ve salih müminlerin hayatlarından örnekler vererek, insanların Kuran ahlakını günlük hayatta nasıl yaşayacaklarını göstermiştir. "Andolsun, size açıklayıcı ayetler, sizden önce gelip geçenlerden bir örnek ve takva sahipleri için bir öğüt indirdik." (Nur Suresi, 34) ayetiyle, salih müminlerin ahlaklarında güzel örnekler olduğunu hatırlatmıştır. Müminlerin, güzel ahlakı üzerinde düşünüp kendilerine örnek almaları gereken salih müminlerden biri de Hz. Meryem'dir.

"Allah, iman edenlere de Firavun'un karısını örnek verdi. Hani demişti ki: "Rabbim bana Kendi katında, cennette bir ev yap; beni Firavun'dan ve onun yaptıklarından kurtar ve beni o zalimler topluluğundan da kurtar." İmran'ın kızı Meryem'i de. Ki o kendi ırzını korumuştu. Böylece Biz ona Ruhumuz'dan üfledik. O da Rabbinin kelimelerini ve kitaplarını tasdik etti. O, (Rabbine) gönülden bağlı olanlardandı." (Tahrim Suresi, 11-12) ayetlerinde bildirildiği gibi Hz. Meryem, Allah'ın güzel ahlaklarıyla Kuran'da örnek verdiği iki kadından biridir.

Allah, Hz. Meryem'in şahsında "ideal Müslüman kadın karakteri"ni tanıtmaktadır. Kuran'da bildirilen ideal kadın karakteri, bugün cahiliye toplumlarında yaygın olarak yaşanan kadın karakterinden çok farklıdır. Cahiliye toplumlarında yaşayan kadınlar, genellikle toplum tarafından kendilerine uygun görülen ve nesilden nesile aktarılarak günümüze kadar gelen ortak bir karakteri yaşamaktadırlar.

Oysa Allah'ın Kuran'da bildirdiğine göre, kadının ve erkeğin karakteri, toplumun değer yargılarına ya da süregelen gelenek ve göreneklere göre değil, O'nun bildirdiği "ideal Müslüman ahlakına" göre şekillenmelidir. Bu ahlakı yaşayan Müslüman kadın son derece güçlü ve sağlam bir kişiliğe sahiptir. Ve bu kişiliği toplum nezdinde bir üstünlük elde edebilmek için değil, sadece Allah'ın rızasını ve sevgisini kazanabilmek için yaşamaktadır.

Bu kitapta cahiliye toplumlarında yerleşik olan kadın karakterinin yanlışlığına değinecek ve bu karakterin toplum içerisinde nasıl kabullenildiğine dikkat çekeceğiz. Ayrıca Allah'ın, tüm alemlerin kadınlarına üstün kıldığını bildirdiği Hz. Meryem'in ahlakını anlatarak, "örnek bir Müslüman kadın"ın sahip olması gereken üstün ahlak anlayışını ortaya koyacağız.

YAZAR HAKKINDA:Harun Yahya müstear ismini kullanan Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir. Nitekim yazarın, bugüne kadar 60 ayrı dile çevrilen yaklaşık 300

eseri, dünya çapında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Harun Yahya Külliyatı, -Allah'ın izniyle- 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

RESİM ALTI YAZILARI

s.13
Andolsun, size açıklayıcı ayetler, sizden önce gelip geçenlerden bir örnek ve takva sahipleri için bir öğüt indirdik. (Nur Suresi, 34)

s.20
Hayır, kim (güzel davran›ş ve) iyilikte bulunarak kendisini Allah'a teslim ederse, artık onun Rabbi Katında ecri vardır. Onlar için korku yoktur ve onlar mahzun olmayacaklardır. (Bakara Suresi, 112)

s.22
Meryem Suresi'nin ilk 11 ayetini gösteren Kuran sayfası.

s.24
... O, ne güzel kuldu. Çünkü o, (daima Allah'a) yönelip-dönen biriydi. (Sad Suresi, 30)

s.25
... onlar, Bizim Katımız'da seçkinlerden ve hayırlı olanlardandır. (Sad Suresi, 47)

Giovanni Bellini'nin Venedik'teki S. Zaccaria Kilisesi'nde sergilenen, 1505 yılına ait "Hz. Meryem ve Azizler" adlı eseri. Ahşap üzerine yağlıboya ile yapılan 402 x 272cm boyutlarındaki bu mimber resmi daha sonra tuvale aktarılmıştır.

s.27
... O, dünyada ve ahirette 'seçkin, onurlu, saygındır' ve (Allah'a) yakın kılınanlardandır... (Al-i İmran Suresi, 45)

s.28
Lorenzo Lotto'nun Hz. Meryem ve Azizleri tasvir eden 1505-6 yılına ait eseri Treviso yakınlarındaki Santa Christina al Tivarone Kilisesi'nde sergilenmektedir. 177 x 162 cm boyutlarındaki bu yağlıboya çalışması ahşap üzerine yapılmıştır.

s.30
Meryem Suresi'nin 12'den 25'e kadar olan ayetlerini gösteren Kuran sayfası.

s.34
Giovanni Bellini'nin Frari Kilisesi'nde sergilenen ve başyapıtlarından biri olarak kabul edilen 1481 yılına ait Hz. Meryem'i tasvir eden tablosu.

s.36
Şüphesiz Ben, erkek olsun, kadın olsun, sizden bir işte bulunanın işini boşa çıkarmam... (Al-i İmran Suresi, 195)

s.39
Nimet olarak size ulaşan ne varsa, Allah'tandır, sonra size bir zarar dokunduğunda (yine) ancak O'na yalvarmaktasınız. (Nahl Suresi, 53)

s.41
Allah, Hz. Meryem'e hurma yemesini vahyederek, hurmada bulunan faydalı vitamin ve minerallere dikkat çekmiş olabilir.

s.43
Ey insanlar, Allah'ın üzerinizdeki nimetini anın. Gökten ve yerden sizi rızıklandıran Allah'ın dışında bir başka Yaratıcı var mı? O'ndan başka İlah yoktur. Öyleyse nasıl olur da çevriliyorsunuz? (Fatır Suresi, 3)

Doğum sırasında oluşan kan kaybı vücut şekerinin düşmesine sebep olur. İçerdiği %50'den fazla şeker ile çok besleyici olan hurma vücudun bu ihtiyacını fazlasıyla karşılar.

s.44
Hiç şüphesiz Allah, müminlerden karşılığında onlara mutlaka cenneti vermek üzere canlarını ve mallarını satın almıştır... (Tevbe Suresi, 111)

s.46
... Öyleyse Allah'ın nimetlerini hatırlayın, ki kurtuluş bulasınız. (Araf Suresi, 69)

s.48
Allah şöyle diyecek: "Ey Meryem oğlu İsa, sana ve annene olan nimetimi hatırla... (Maide Suresi, 110)

s.50
İman edenler ve salih amellerde bulunanlar da, Rableri onları imanları dolayısıyla altından ırmaklar akan, nimetlerle donatılmış cennetlere yöneltip iletir (hidayet eder). (Yunus Suresi, 9)

s.53
Gentile da Fabriano'nun Gotik stilinde yapmış olduğu Hz. Meryem'i tasvir eden tablosu. Tablo, Strazzi ailesi tarafından Santa Trinata Kilisesi için yaptırılmıştır.

s.54
Rableri onlara Katından bir rahmeti, bir hoşnutluğu ve onlar için, kendisine sürekli bir nimet bulunan cennetleri müjdeler. (Tevbe Suresi, 21)

s.56
Cima de Conegliano'nun Venedik'teki Carmini Kilisesi'nde sergilenen 1509-10 tarihli tablosu.

s.58

... Rabbim, doğrusu bana indirdiğin her hayra muhtacım. (Kasas Suresi, 24)

s.61
İşte bu, sizin Rabbiniz Allah'tır; herşeyin Yaratıcısı'dır; O'ndan başka İlah yoktur. Öyleyse nasıl olur da çevriliyorsunuz? (Mümin Suresi, 62)

s.62
Onlara bir musibet isabet ettiğinde, derler ki: “Biz Allah’a ait (kullar)ız ve şüphesiz O’na dönücüleriz.” (Bakara Suresi, 156)

s.66
...Şüphesiz, Allah, üstün ve güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir. (Enfal Suresi, 10)

s.69
Paolo Veronese'nin Venedik'teki Accademia Müzesi'nde sergilenen 1573 yılına ait "Feast in the House of Levi" (Levi'lerin Evindeki Zİyafet) adlı yağlıboya tablosu. İtalyan Rönesans dönemine ait bu tabloda Hz. İsa (as) ve havarilerinin temsili resimlerine yer verilmiştir.

s.70
Her nefis ölümü tadıcıdır; sonra Bize döndürüleceksiniz. (Ankebut Suresi, 57)

s.72
İşte gaybı da, müşahede edilebileni de bilen, üstün ve güçlü olan, esirgeyen O'dur. (Secde Suresi, 6)

s.77
... Allah'ı sakın zulmedenlerin yapmakta olduklarından habersiz sanma, onları yalnızca gözlerin dehşetle belirece¤i bir güne ertelemektedir. (İbrahim Suresi, 42)

s.78
... Biz Kitabı sana, herşeyin açıklayıcısı, Müslümanlara bir hidayet, bir rahmet ve bir müjde olarak indirdik. (Nahl Suresi, 89)

s.80
Kıyamet saatinin bilgisi, şüphesiz Allah'ın Katındadır. Yağmuru yağdırır; rahimlerde olanı bilir. Hiç kimse, yarın ne kazanacağını bilmez. Hiç kimse de, hangi yerde öleceğini bilmez. Hiç şüphesiz Allah bilendir, haberdardır. (Lokman Suresi, 34)

s.82
Mülk elinde bulunan (Allah) ne yücedir. O, herşeye güç yetirendir. (Mülk Suresi, 1)

s.83
Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Allah, herşeye güç yetirendir. (Al-i İmran Suresi, 189)

s.96
Kör olanla (basiretle) gören bir olmaz; iman edip salih amellerde bulunanlarla kötülük yapan da. Ne az öğüt alıp-düşünüyorsunuz. (Mümin Suresi, 58)

s.98
Andolsun Biz, açıklayıcı ayetler indirdik. Allah, dilediğini doğru yola yöneltip-iletir. (Nur Suresi, 46)

s.101
Kim bir kötülük işlerse, kendi mislinden başkasıyla ceza görmez; kim de -erkek olsun, dişi olsun- bir mü'min olarak salih bir amelde bulunursa, işte onlar, içinde hesapsız olarak rızıklandırılmak üzere cennete girerler. (Mümin Suresi, 40)

s.104
Erkek olsun, kadın olsun inanmışolarak kim salih bir amelde bulunursa, onlar cennete girecek ve onlar, bir 'çekirdeğin sırtındaki tomurcuk kadar' bile haksızlığa uğramayacaklardır. (Nisa Suresi, 124)

s.106
'Gönülden katıksız bağlılar' olarak, O'na yönelin ve O'ndan korkup sakının, dosdoğru namazı kılın ve müşriklerden olmayın. (Rum Suresi, 31)

s.110
Ve seni kolay olan için başarılı kılacağız. (A’la Suresi, 8)

s.114
Hayır, kim iyilikte bulunarak kendisini Allah'a teslim ederse, artık onun Rabbi Katında ecri vardır. Onlar için korku yoktur ve onlar mahzun olmayacaklardır. (Bakara Suresi, 112)

s.117
... Allah'ı sakın zulmedenlerin yapmakta olduklarından habersiz sanma, onları yalnızca gözlerin dehşetle belireceği bir güne ertelemektedir. (İbrahim Suresi, 42)

s.120
Şüphesiz iman edip salih amellerde bulunanlar ise; Biz gerçekten en güzel davranışta bulunanın ecrini kayba uğratmayız. (Kehf Suresi, 30)

s.121
Böylece iman edip salih amellerde bulunanlar; artık onlar 'bir cennet bahçesinde' 'sevinç içinde ağırlanırlar'. (Rum Suresi, 15)

s.123
İşte bunlar, Rablerinden olan bir hidayet üzeredirler ve kurtuluşa erenler bunlardır. (Bakara Suresi, 5)

s.124
De ki: "Herkes gözetlemektedir; siz de gözleyip durun. Sonunda, dümdüz yolun sahipleri kimlermiş ve doğru yola ulaşan kimlermiş, pek yakında öğreneceksiniz." (Taha Suresi, 135)

s.130
Kitaba sımsıkı sarılanlar ve namazı dosdoğru kılanlar, şüphesiz Biz salih olanların ecrini kaybetmeyiz. (Araf Suresi, 170)

s.140
Müminler ancak o kimselerdir ki, Allah anıldığı zaman yürekleri ürperir. O'nun ayetleri okunduğunda imanlarını artırır ve yalnızca Rablerine tevekkül ederler. (Enfal Suresi, 2)

s.143
... Hani demişti ki: “Rabbim bana Kendi Katında, cennette bir ev yap; beni Firavun’dan ve onun yaptıklarından kurtar ve beni o zalimler topluluğundan da kurtar.” (Tahrim Suresi, 11)

s.147
Allah, mümin erkeklere ve mümin kadınlara içinde ebedi kalmak üzere, altından ırmaklar akan cennetler ve Adn cennetlerinde güzel meskenler vadetmiştir... (Tevbe Suresi, 72)

s.152
Mal ve çocuklar, dünya hayatının çekici-süsüdür; sürekli olan ‘salih davranışlar’ ise, Rabbinin Katında sevap bakımından daha hayırlıdır... (Kehf Suresi, 46)

s.155
... O, sinelerin özünde olanı bilendir. (Şura Suresi, 24)

s.156
... Kim nefsinin 'cimri ve bencil tutkularından' korunmuşsa, işte onlar, felah (kurtuluş) bulanlardır. (Haşr Suresi, 9)

s.160
Böylece Allah, dünya ve ahiret sevabının güzelliğini onlara verdi. Allah iyilikte bulunanları sever. (Al-i İmran Suresi, 148)

s.163
Ey iman edenler, Allah'tan korkun. Herkes yarın için neyi takdim ettiğine baksın. Allah'tan korkun... (Haşr Suresi, 18)

s.169
Allah; O'ndan başka İlah yoktur. Öyleyse mü'minler (yalnızca) Allah'a tevekkül etsinler. (Tegabün Suresi, 13)

s.170

... De ki: "O, benim Rabbim'dir, O'ndan başka İlah yoktur. Ben O'na tevekkül ettim ve son dönüş O'nadır." (Rad Suresi, 30)

s.172
Eğer kulumuza indirdiğimiz (Kuran)'dan şüphedeyseniz, bu durumda, siz de bunun benzeri bir sûre getirin. Ve eğer doğru sözlüyseniz, Allah'tan başka şahitlerinizi çağırın. (Bakara Suresi, 23)

s.174
Onlar, (mü'minler ise), şüphesiz, Rableriyle karşılaşacaklarını ve (yine) şüphesiz, O'na döneceklerini bilirler. (Bakara Suresi, 46)

s.176
Dikkatli olun; göklerde ve yerde olanların hepsi Allah'ındır... (Nur Suresi, 64)

s.183
Şüphesiz, iman edenler(le) Yahudiler, Hıristiyanlar ve sabiiler(den kim) Allah'a ve ahiret gününe iman eder ve salih amellerde bulunursa, artık onların Allah Katında ecirleri vardır... (Bakara Suresi, 62)

s.187
Hamid Aytaç'ın Allah, Hz. Muhammed (sav) ve 4 Halife'nin isimlerinin yazılı olduğu Hat sanatı eseri.

s.189
İşte Biz onu (Kuran'ı) apaçık ayetler olarak indirdik; şüphesiz Allah, dilediğini hidayete yöneltir. (Hac Suresi, 16)

s.190
İman edip güzel amellerde bulunanlar, namazı dosdoğru kılanlar ve zekatı verenler; Şüphesiz onların ecirleri Rablerinin Katındadır... (Bakara Suresi, 277)

s.192
... Gerçekten Allah, gaybın bilgisine sahip olandır. (Tevbe Suresi, 78)

s.194
İşte bu (Kuran), önündekileri doğrulayıcı ve şehirler anası (Mekke) ile çevresindekileri uyarman için indirdiğimiz kutlu Kitap'tır. Ahirete iman edenler buna inanırlar... (Enam Suresi, 92)

s.197
Yeryüzünde hiçbir canlı ve iki kanadıyla uçan hiçbir kuş yoktur ki, sizin gibi ümmetler olmasın... (Enam Suresi, 38)

s.198

Kazasker Mustafa İzzet'in "Falaha hayrun hafizan ve hüve er hamürrahimiyn sadakallahülmuiyn"; "Allah en hayırlı koruyandır. O, merhametlilerin en merhametlisidir" yazılı eseri.

s.200
Rabbimiz, bizi hidayete erdirdikten sonra kalplerimizi kaydırma ve Katından bize bir rahmet bağışla. Şüphesiz, bağışı en çok olan Sen'sin Sen. (Al-i İmran Suresi, 8)

s.204
Gözler O'nu idrak edemez; O ise bütün gözleri idrak eder. O, latif olandır, haberdar olandır. (Enam Suresi, 103)

s.207
Sözü açığa vursan da, (gizlesen de birdir). Çünkü şüphesiz O, gizliyi de, gizlinin gizlisini de bilmektedir. (Taha Suresi, 7)

s.212
Yalanı, yalnızca Allah'ın ayetlerine inanmayanlar uydurur. İşte yalancıların asıl kendileri onlardır. (Nahl Suresi, 105)

s.214
Kitaba sımsıkı sarılanlar ve namazı dosdoğru kılanlar, şüphesiz Biz salih olanların ecrini kaybetmeyiz. (Araf Suresi, 170)

s.217
Yarattıklarımızdan, hakka yöneltip-ileten ve onunla adaleti kılan (uygulayan) bir ümmet vardır. (Araf Suresi, 181)

s.218
... boş ve yararsız sözle karşılaştıkları zaman onurlu olarak geçenlerdir. (Furkan Suresi, 72)

s.220
Onlar iman edenler ve (Allah'tan) sakınanlardır. Müjde, dünya hayatında ve ahirette onlarındır. Allah'ın sözleri için değişiklik yoktur. İşte büyük 'kurtuluş ve mutluluk' budur. (Yunus Suresi, 63-64)

s.223
Kim Allah'ı, Resûlü'nü ve iman edenleri dost (veli) edinirse, hiç şüphe yok, galip gelecek olanlar, Allah'ın taraftarlarıdır. (Maide Suresi, 56)

s.224
Göklerin, yerin ve her ikisi arasındakilerin Rabbidir; Şu halde O'na ibadet et ve O'na ibadette kararlı ol. Hiç O'nun adaşı olan birini biliyor musun? (Meryem Suresi, 65)

s.227

Gerçek şu ki size Rabbinizden basiretler gelmiştir. Kim basiretle görürse kendi lehine, kim de kör olursa (görmek istemezse) kendi aleyhinedir...(Enam Suresi, 104)

s.228
Biz sana bu Kuran'ı güçlük çekmen için indirmedik, 'içi titreyerek korku duyanlara' ancak öğütle-hatırlatma (olsun diye indirdik). (Taha Suresi, 2-3)

s.245
... Gerçekten Allah, gaybın bilgisine sahip olandır. (Tevbe Suresi, 78)

s.247
... Allah'a hiçbir şeyle şirk koşmamız bizim için olacak şey değil. Bu, bize ve insanlara Allah'ın lütuf ve ihsanındandır, ancak insanların çoğu şükretmezler. (Yusuf Suresi, 38)

s.248
... Allah'tan korkup-sakının. Mü'minler yalnızca Allah'a tevekkül etmelidirler. (Maide Suresi, 11)

s.250
Nicolaus Knüpfer'in 73.5 x 81 cm boyutlarındaki "Sebe Kraliçesi" adlı yağlıboya tablosu.

s.254
(Süleyman) "Rabbim, beni bağışla ve benden sonra hiç kimseye nasib olmayan bir mülkü bana armağan et. Şüphesiz Sen, karşılıksız armağan edensin."(Sad Suresi, 35)

s.262
... Allah'ın bizim için yazdıkları dışında, bize kesinlikle hiçbir şey isabet etmez. O bizim mevlamızdır. Ve mü'minler yalnızca Allah'a tevekkül etmelidirler. (Tevbe Suresi, 51)

s.264
Tevbe edenler, ibadet edenler, hamd edenler, (İslam uğrunda) seyahat edenler, rükû edenler, secde edenler, iyiliği emredenler, kötülükten sakındıranlar ve Allah'ın sınırlarını koruyanlar; sen müminleri müjdele. (Tevbe Suresi, 112)

s.267
Namazı dosdoğru kılın, zekatı verin; önceden kendiniz için hayır olarak neyi takdim ederseniz, onu Allah Katında bulacaksınız. Şüphesiz Allah, yaptıklarınızı görendir. (Bakara Suresi, 110)

s.277
Charles Darwin

s.278
Louis Pasteur, evrim teorisinin dayanağı olan "cansız madde canlılık oluşturabilir" iddiasını yaptığı deneylerle geçersiz kıldı.

s.280
Evrimcilerin en büyük yanılgılarından bir tanesi de yukarıda temsili resmi görülen ve ilkel dünya olarak nitelendirdikleri ortamda canlılığın kendiliğinden oluşabileceğini düşünmeleridir. Miller deneyi gibi çalışmalarla bu iddialarını kanıtlamaya çalışmışlardır. Ancak bilimsel bulgular karşısında yine yenilgiye uğramışlardır. Çünkü 1970'li yıllarda elde edilen sonuçlar, ilkel dünya olarak nitelendirilen dönemdeki atmosferin yaşamın oluşması için hiçbir şekilde uygun olmadığını kanıtlamıştır.

s.282
Evrim teorisini geçersiz kılan gerçeklerden bir tanesi, canlılığın inanılmaz derecedeki kompleks yapısıdır. Canlı hücrelerinin çekirdeğinde yer alan DNA molekülü, bunun bir örneğidir. DNA, dört ayrı molekülün farklı diziliminden oluşan bir tür bilgi bankasıdır. Bu bilgi bankasında canlıyla ilgili bütün fiziksel özelliklerin şifreleri yer alır. İnsan DNA'sı kağıda döküldüğünde, ortaya yaklaşık 900 ciltlik bir ansiklopedi çıkacağı hesaplanmaktadır. Elbette böylesine olağanüstü bir bilgi, tesadüf kavramını kesin biçimde geçersiz kılmaktadır.

s.283
Evrim teorisini geçersiz kılan gerçeklerden bir tanesi, canlılığın inanılmaz derecedeki kompleks yapısıdır. Canlı hücrelerinin çekirdeğinde yer alan DNA molekülü, bunun bir örneğidir. DNA, dört ayrı molekülün farklı diziliminden oluşan bir tür bilgi bankasıdır. Bu bilgi bankasında canlıyla ilgili bütün fiziksel özelliklerin şifreleri yer alır. İnsan DNA'sı kağıda döküldüğünde, ortaya yaklaşık 900 ciltlik bir ansiklopedi çıkacağı hesaplanmaktadır. Elbette böylesine olağanüstü bir bilgi, tesadüf kavramını kesin biçimde geçersiz kılmaktadır.

s.284
Fransız biyolog Lamarck, zürafaların ceylanlardan türediği gibi son derece akıl dışı bir iddia ortaya atmıştır. Oysa Allah zürafaları da diğer tüm canlılar gibi özel olarak yaratmıştır.

s.286
Rastgele mutasyonlar insanlara ve diğer tüm canlılara her zaman için zarar verirler. Aşağıda soldaki kuzu ve sağdaki resimde görülen çocuk Çernobil kazasının sonucunda sakat kalmıştır.

s.288
YAŞAYAN FOSİLLER EVRİMİ YALANLIYOR

Fosiller, evrimin hiçbir zaman yaşanmadığının ispatıdır. Fosil kayıtlarının ortaya koyduğu gibi, canlılar sahip oldukları tüm özelliklerle bir anda var olmuşlar ve soyları devam ettiği müddetçe en küçük bir değişiklik geçirmemişlerdir. Balıklar hep balık, böcekler hep böcek, sürüngenler hep sürüngen olarak var olmuştur. Türlerin aşama aşama oluştuğu iddiasının bilimsel hiçbir geçerliliği yoktur. Tüm canlıları yaratan Allah'tır.

Güneş Balığı

Dönem: Senozoik zaman, Eosen dönemi
Yaş: 54 – 37 milyon yıl

Çayır Sivrisineği
Dönem: Senozoik zaman, Eosen dönemi
Yaş: 48-37 milyon yıl

Deniz Kestanesi
Dönem: Paleozoik zaman, Karbonifer dönemi
Yaş: 295 milyon yıl

s.289
Deniz Yıldızı
Dönem: Paleozoik zaman, Ordovisyen dönemi
Yaş: 490 – 443 milyon yıl

Köpüklü Ağustos Böceği
Dönem: Mezozoik zaman, Kretase dönemi
Yaş: 125 milyon yıl

Huş Ağacı Yaprağı
Dönem: Senozoik zaman, Eosen dönemi
Yaş: 50 milyon yıl

Sekoya Yaprağı
Dönem: Senozoik zaman, Eosen dönemi
Yaş: 50 milyon yıl

s.291
SAHTE

Evrim yanlısı gazete ve dergilerde çıkan haberlerde yukarıdakine benzer hayali "ilkel" insanların resimleri sıklıkla kullanılır. Bu hayali resimlere dayanarak oluşturulan haberlerdeki tek kaynak, yazan kişilerin hayal gücüdür. Ancak evrim bilim karşısında o kadar çok yenilgi almıştır ki artık bilimsel dergilerde evrimle ilgili haberlere daha az rastlanır olmuştur.

s.295
Evrimcilerin istedikleri tüm şartlar sağlansa bir canlı oluşabilir mi? Elbette ki hayır. Bunu daha iyi anlamak için şöyle bir deney yapalım. Üsttekine benzer bir varile canlıların oluşumu için gerekli olan bütün atomları, enzimleri, hormonları, proteinleri kısacası evrimcilerin istedikleri, gerekli gördükleri tüm elementleri koyalım.Olabilecek her türlü kimyasal ve fiziksel yöntemi kullanarak bu elementleri karıştıralım ve istedikleri kadar bekleyelim. Ne yapılırsa yapılsın, ne kadar beklenirse beklensin bu varilden canlı tek bir varlık bile çıkaramayacaklardır.

s.297
Bir cisimden gelen uyarılar elektrik sinyaline dönüşerek beyinde bir etki oluştururlar. Görüyorum derken, aslında zihnimizdeki elektrik sinyallerinin etkisini seyrederiz.

s.300
Gözü ve kulağı, kamera ve ses kayıt cihazları ile kıyasladığımızda bu organlarımızın söz konusu teknoloji ürünlerinden çok daha kompleks, çok daha başarılı, çok daha kusursuz yapılara sahip olduklarını görürüz.